

ĐỖ VIỆT PHƯƠNG

**ECUADOR - THỊ TRƯỜNG TIỀM NĂNG
TẠI KHU VỰC NAM MỸ**

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG THƯƠNG

BẢN ĐỒ ECUADOR

Xin chân thành cảm ơn những đóng góp quý báu, sự hỗ trợ của các tập thể và cá nhân trong quá trình soạn thảo và xuất bản cuốn sách.

Cuốn sách có giá trị tham khảo và hỗ trợ thông tin doanh nghiệp, không có giá trị pháp lý để làm căn cứ cho hoạt động kinh doanh. Rất mong cuốn sách hữu ích cho các doanh nghiệp quan tâm tới thị trường Ecuador.

Mục lục

Chương I: TÌNH HÌNH KINH TẾ ECUADOR.....	11
I. Khái quát về cộng hòa Ecuador.....	11
1. Điều kiện tự nhiên, dân cư.....	11
2. Khái quát lịch sử.....	12
3. Địa hình, hành chính, địa giới, khí hậu	13
4. Thổ nhưỡng.....	13
5. Văn hóa.....	14
6. Ngôn ngữ, tôn giáo	15
7. Xã hội	15
8. Di dân	16
9. Phân bố dân cư	18
10. Vấn đề môi trường.....	18
11. Phân chia hành chính	19
12. Hiến pháp.....	20
13. Hệ thống pháp lý	20
14. Tham gia các tổ chức quốc tế.....	21
15. Biểu tượng quốc gia	22
II. Tình hình kinh tế Ecuador	23
1. Tăng trưởng GDP	26
2. Cơ cấu kinh tế.....	28
3. Lạm phát	29
4. Nông nghiệp.....	29
5. Công nghiệp.....	30

6. Lao động việc làm	31
7. Mức sống	31
8. Tiêu dùng nội địa	32
9. Ngân sách và nợ công	32
10. Ngân hàng	32
11. Dự trữ ngoại tệ	34
12. Năng lượng	34
13. Cung ứng điện	35
14. Viễn thông	38
15. Cơ sở hạ tầng giao thông	40
III. Chính sách quản lý và phát triển kinh tế của Ecuador	41
1. Khái quát chung	41
2. Thủ tục thiết lập kinh doanh	44
3. Chính sách thuế	46
4. Thủ tục hành chính	50
5. Chính sách tiền tệ	52
Chương II: NGOẠI THƯƠNG CỦA ECUADOR	56
I. Tình hình xuất khẩu hàng hóa	57
1. Kim ngạch xuất khẩu	57
2. Mặt hàng xuất khẩu	58
3. Thị trường xuất khẩu	67
II. Tình hình nhập khẩu hàng hóa	73
1. Kim ngạch nhập khẩu	73
2. Mặt hàng nhập khẩu	74
3. Thị trường nhập khẩu	80
4. Cán cân thương mại	87

Chương III. QUAN HỆ THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - ECUADOR

I. Quan hệ hợp tác Việt Nam - Ecuador	89
1. Khái quan chung.....	89
II. Quan hệ thương mại Việt Nam - Ecuador	92
1. Tình hình nhập khẩu hàng hoá của Ecuador từ Việt Nam	92
2. Tình hình xuất khẩu hàng hoá của Ecuador sang Việt Nam	100
III. Tiềm năng thương mại Việt Nam - Ecuador	103
1. Định hướng tiếp cận	104
2. Nhận định về thị trường và mặt hàng.....	106
3. Yêu cầu kỹ thuật đối với hàng hóa nhập khẩu vào Ecuador	109
4. Khuyến nghị khi kinh doanh tại Ecuador	111

Chương IV. ĐẦU TƯ TẠI ECUADOR

I. Khát quát chung	114
1. Môi trường đầu tư ở Ecuador	114
2. Hoạt động xúc tiến đầu tư	116
3. Các thách thức khi đầu tư vào Ecuador	116
4. Lĩnh vực được nhà đầu tư nước ngoài quan tâm đầu tư vào Ecuador.....	119
5. Chính sách thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	130
6. Đầu tư ra nước ngoài của Ecuador	134
7. Các chính sách mới về thuế	135
II. Tình hình thu hút vốn FDI của Ecuador	138
III. Khuyến nghị đầu tư vào Ecuador	141
1. Lĩnh vực thu hút đầu tư nước ngoài	146

2. Thủ tục đầu tư vào Ecuador	149
3. Nguồn vốn	150

Chương VII

TẬP QUÁN VÀ LƯU Ý

1. Văn hóa và ngôn ngữ	153
2. Khuôn khổ pháp lý và quy định	154
3. Cơ sở hạ tầng	155
4. Phòng bị thiên tai	155
5. Quan hệ và giao tiếp	156
6. Trang phục	156
7. Quà tặng	157
8. Du lịch	158
9. Y tế	158
10. Xuất nhập cảnh	159
11. Visa	159
12. Taxi	160
13. Thời tiết	161
14. Ẩm thực	162

Chương VIII

KHUYẾN NGHỊ GIẢI PHÁP CỤ THỂ NHẪM PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG VÀ NÂNG CAO KIM NGẠCH TRAO ĐỔI THƯƠNG MẠI SONG PHƯƠNG VIỆT NAM - ECUADOR

1. Giải pháp chung	163
2. Giải pháp kỹ thuật chi tiết	172
PHỤ LỤC	177

Danh mục biểu đồ

Biểu đồ 1. Tăng trưởng GDP của Ecuador qua các năm (%)	27
Biểu đồ 2. Cơ cấu GDP của Ecuador năm 2023	28
Biểu đồ 3. Cơ cấu GDP của Ecuador năm 2017	28
Biểu đồ 4. Lạm phát của Ecuador qua các năm (%)	29
Biểu đồ 5. Kim ngạch và tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador qua các năm	58
Biểu đồ 6. Kim ngạch và tăng trưởng kim ngạch nhập khẩu của Ecuador qua các năm	73
Biểu đồ 7. Kim ngạch và tăng trưởng kim ngạch nhập khẩu của Ecuador từ Việt Nam qua các năm	93
Biểu đồ 8. Kim ngạch và tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Việt Nam qua các năm	100
Biểu đồ 9. Vốn FDI vào Ecuador qua các năm	139

Danh mục bảng

Bảng 1. GDP và GDP theo đầu người của Ecuador giai đoạn 2017 - 2023	27
Bảng 2. Chứng loại hàng hoá xuất khẩu của Ecuador năm 2023	61
Bảng 3. Thị trường xuất khẩu hàng hoá của Ecuador năm 2023	68
Bảng 4. Chứng loại hàng hoá nhập khẩu của Ecuador năm 2023	74
Bảng 5. Thị trường nhập khẩu hàng hoá của Ecuador năm 2023	81
Bảng 6. Cán cân thương mại của Ecuador qua các năm	88
Bảng 7. Các mặt hàng Ecuador nhập khẩu từ Việt Nam năm 2023	93
Bảng 8. Các mặt hàng Ecuador xuất khẩu sang Việt Nam năm 2023	101
Bảng 9. Đầu tư nước ngoài vào Ecuador giai đoạn 2016 - 2022, theo lĩnh vực hoạt động/tổng đầu tư (%)	140
Bảng 10. Đầu tư nước ngoài vào Ecuador giai đoạn 2017 - 2022, theo đối tác đầu tư/tổng đầu tư (%)	141

Lời tác giả

Ecuador là quốc gia có nền kinh tế năng động và thị trường nhiều tiềm năng tại khu vực Nam Mỹ. Trải qua các thời kỳ phát triển của lịch sử, nền kinh tế Ecuador đã đạt được những thành tựu vượt bậc, phát huy nội lực, tận dụng những tiềm năng sẵn có, thúc đẩy tiến trình hội nhập, tăng trưởng kinh tế năm sau cao hơn năm trước.

Chính phủ Ecuador luôn quan tâm tạo động lực phát triển kinh tế nhằm huy động nguồn lực đảm bảo cho các hoạt động an sinh xã hội. Sản xuất trong nước ngày càng được đẩy mạnh, thu hút sự quan tâm đầu tư của đông đảo các đối tác trong và ngoài nước.

Ecuador có nền ngoại thương đa dạng, mang đặc điểm của một nền kinh tế mở với mong muốn tăng cường giao lưu hợp tác và hội nhập với các quốc gia trong khu vực và trên thế giới.

Dung lượng thị trường ở mức khá, trong khi các yêu cầu tiêu chuẩn kỹ thuật của hàng hóa chưa khắt khe, Ecuador là thị trường tiềm năng cho hàng tiêu dùng của Việt Nam, nhất là ở các phân khúc bình dân và trung cấp.

Trong bối cảnh những thị trường truyền thống ngày càng cạnh tranh và có xu hướng ổn định, dần bão hòa, các thị trường quy mô nhỏ nhưng tiềm năng lớn, tăng trưởng nhanh như Ecuador là sự lựa chọn cần thiết, mang tính chiến lược nhằm đem đến những cơ hội và duy trì phát triển ngoại thương bền vững cho các doanh nghiệp Việt Nam.

Đa dạng hóa và mở rộng thị trường là hướng đi đúng đắn nhằm duy trì sự phát triển cân bằng, ổn định hoạt động xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam trong những năm tới. Đó là định hướng nhằm “góp gió thành bão”, tận dụng tiềm lực của các thị trường nhỏ để góp phần vào sự phát triển của kinh tế đất nước.

Cuốn sách khó có thể thỏa mãn hết nhu cầu thông tin, nhưng trong bối cảnh thiếu thông tin thị trường, hi vọng có thể đem lại những nội dung hữu ích gửi đến các quý bạn đọc, các doanh nghiệp và nhà đầu tư quan tâm phát triển kinh doanh, đầu tư tại quốc gia này để nghiên cứu, tham khảo trong quá trình đầu tư và kinh doanh tại thị trường Ecuador.

Trân trọng!

Chương I: TÌNH HÌNH KINH TẾ ECUADOR

I. KHÁI QUÁT VỀ CỘNG HOÀ ECUADOR

1. Điều kiện tự nhiên, dân cư

Cộng hòa Ecuador là quốc gia Nam Mỹ nằm trên đường xích đạo, lãnh thổ có diện tích 283.561 km², dân số xấp xỉ 17,4 triệu người. Phía Tây giáp bờ biển Thái Bình Dương dài 640km, có dãy núi Andes chạy dài từ Bắc xuống Nam chia lãnh thổ Ecuador thành miền Đông nhiều nắng và miền Tây nhiều mưa.

Các con sông bắt nguồn từ dãy Andes chảy về hai hướng Đông - Tây với độ dốc cao, nước chảy mạnh, mang đến tiềm năng và thuận lợi cho phát triển thủy điện.

Ecuador sở hữu nhiều tài nguyên khoáng sản quý như: vàng, bạc, đồng và đặc biệt là dầu mỏ, vì thế, Ecuador là một trong những nước xuất khẩu dầu thô lớn của thế giới và là thành viên của Tổ chức Các nước Xuất khẩu Dầu mỏ (OPEC).

Nông nghiệp tương đối phát triển với nhiều sản phẩm nông sản, hoa quả, rau củ, thủy hải sản... không những đủ cung cấp cho nhu cầu tiêu dùng trong nước mà còn xuất khẩu đi nhiều nước trên thế giới.

2. Khái quát lịch sử

Về lịch sử, Ecuador là một phần của Đế chế Inca hùng mạnh ở phía Bắc khu vực Nam Mỹ cho đến khi Thực dân Tây Ban Nha chinh phục vào năm 1533. Quito trở thành thủ phủ của Chính phủ Thực dân Tây Ban Nha vào năm 1563. Sau đó, các phần lãnh thổ Viceroyalty - New Granada (Colombia), Venezuela và Quito giành được độc lập trong khoảng thời gian từ năm 1819 đến 1822, thiết lập nên Liên bang với tên gọi Gran Colombia.

Năm 1830, Quito rút khỏi Liên bang và đổi tên thành Cộng hòa Ecuador. Trong giai đoạn 1904 - 1942, Ecuador mất nhiều phần lãnh thổ trong tranh chấp với các nước láng giềng. Biên giới giới nghiêm được dựng lên với Peru vào năm 1995, chỉ được giải tỏa và xử lý dứt điểm tranh chấp vào năm 1999.

Mặc dù Ecuador đã trải qua 50 năm dưới sự điều hành của chính phủ dân sự, nhưng trong suốt quá trình ấy đất nước đã trải qua những giai đoạn khó khăn và bất ổn nhất định về chính trị.

3. Địa hình, hành chính, địa giới, khí hậu

Với đường biên giới trên bộ dài tới 2.237 km, trong đó với Colombia là 708 km và Peru là 1.529 km, vấn đề quan hệ biên giới giữa Ecuador với các nước láng giềng đôi lúc có những khó khăn.

Ecuador có khí hậu nhiệt đới biển tại khu vực rừng rậm Amazon, ôn đới ở các vùng núi và cao nguyên.

Địa hình nước này phong phú, có cả duyên hải, đồng bằng phía Đông rừng Amazon và vùng cao nguyên phía Bắc, Đông, Đông Nam.

4. Thổ nhưỡng

Theo số liệu thống kê, Ecuador có tới 29,7% đất canh tác, 4,7% ngô màu, 19,4% đồng cỏ, rừng chiếm 38,9%, còn lại là các loại thổ nhưỡng khác, chiếm 31,4%. Trong đó, diện tích đất tốt cho sản xuất nông nghiệp do có trang bị hệ thống tưới tiêu đầy đủ khoảng 10.000 km² (2023).

Với 17,4 triệu dân, sự phân bố dân cư của Ecuador không đều giữa các vùng, tập trung đông ở các đô thị, đồng bằng, duyên hải. Khoảng ½ dân số tập trung phía bên trong dãy Andes và các thung lũng. Tại các khu vực bờ biển phía Tây cũng tập trung đông dân cư. Ở khu vực rừng rậm phía Đông, dân cư còn thưa thớt.

Do địa hình có phần hiểm trở nên các thiên tai đôi khi xảy ra, nhất là ở vùng núi, trong đó có động đất, lở đất, núi lửa, lũ quét và hạn hán theo chu kỳ.

Hoạt động núi lửa xảy ra mạnh mẽ ở dọc dãy núi Andes, trong đó núi lửa lớn nhất Ecuador có tên Sangay cao 5.230 m so với mực nước biển. Lần phun trào gần nhất là năm 2010. Ngoài ra, còn nhiều núi lửa đang ngủ yên khác như Antisana, Cayambe, Chacana, Cotopaxi, Guagua Pichincha, Reventador, Sumaco, Tungurahua; Fernandina (ở độ cao 1,476 m).

Tại khu vực Quần đảo Rùa (Galapagos) cũng có nhiều núi lửa như Wolf, Sierra Negra, Cerro Azul, Pinta, Marchena và Santiago. Những người dân Ecuador đã quen với những “chàng khổng lồ ngủ say” và cũng chẳng biết khi nào các anh tỉnh dậy. Trong lòng họ chỉ là nỗi sợ mơ hồ về một ngày nham thạch lại có thể phun trào nơi đây.

5. Văn hóa

Người dân Ecuador đa dạng về chủng tộc và văn hóa, trong đó người lai da nâu chiếm 77,5% dân số, Montubio 7,7%, người thổ dân 7,7%, da trắng 2,2%, người lai da đen và bản địa 2%, da nâu lai da trắng với châu Phi 1,4%, da đen 1,3%, chủng tộc khác 0,1% (2023).

6. Ngôn ngữ, tôn giáo

Ngôn ngữ chính sử dụng tại Ecuador là tiếng Tây Ban Nha 93%, được coi là ngôn ngữ chính thức, Thổ ngữ Quechua 4,1%, thổ ngữ thổ dân khác 0,7%, ngoại ngữ 2,2%, ngoài ra còn thổ ngữ Shuar được coi là ngôn ngữ truyền miệng đang có xu hướng mai một theo thời gian.

Tôn giáo lớn nhất tại Ecuador là Công giáo Roman, chiếm 68,2%, Công giáo Cơ đốc 19% (Trong đó tin lành 18,3%, Adventist 0,6%, Cơ đốc dòng khác 0,2%), Dòng nhân chứng Jehova 1,4%.

7. Xã hội

Trong lịch sử, sự bất bình đẳng trong xã hội, tỷ lệ nghèo cao đã tác động mạnh mẽ đến cuộc sống của người thổ dân, các chủng tộc người lai và dân cư ở nông thôn Ecuador.

Trong hàng thập niên, Chính phủ Ecuador đã thực hiện nhiều chương trình xã hội, tăng các khoản chi xã hội nhằm giải quyết và cải thiện những khó khăn trong cuộc sống của người dân, nhưng hiệu quả thực tế đem lại vẫn chưa được như mong đợi.

Nhiều chương trình ổn định dân sinh đã được triển khai trên cả nước, như chương trình hỗ trợ tài chính khởi nghiệp, chương trình trẻ em đến trường, phong trào kiểm tra sức khỏe y tế cộng đồng, theo đó đã giúp người

dân ngày càng được đảm bảo các điều kiện tiếp cận các dịch vụ tốt hơn, nhất là những người dân nghèo, trẻ em cơ nhỡ, người già neo đơn, người khuyết tật.

Tỷ lệ sinh nở Ecuador không cao, nhưng trong 10 năm trở lại đây dân số vẫn tiếp tục tăng trưởng. Điều này cho thấy khi các điều kiện kinh tế xã hội đảm bảo hơn, các gia đình có xu hướng yên tâm sinh và nuôi dạy con cái, nghĩ nhiều hơn đến tương lai và sự phát triển của gia đình, dòng tộc.

8. Di dân

Ecuador chứng kiến làn sóng di trú mạnh mẽ, cả di cư và nhập cư. Trong giai đoạn 1980-2000, làn sóng di cư ra nước ngoài tại Ecuador diễn ra mạnh mẽ. Khủng hoảng kinh tế đã kéo người dân từ các tỉnh khu vực phía Nam di cư hợp pháp và trái phép sang các thành phố lớn của Hoa Kỳ. Trong đó, những năm 1990, nhiều người Ecuador đã di cư, rời bỏ quê hương ra nước ngoài vì lý do kinh tế, sự bất ổn chính trị và mất giá tiền tệ.

Thời điểm ấy, Tây Ban Nha trở thành điểm đến lý tưởng do nói chung ngôn ngữ, tiềm năng việc làm tay nghề thấp và không chính thức tại quốc gia này. Hơn nữa, thời điểm ấy Hoa Kỳ đã thắt chặt quản lý biên giới với những tiêu chí nhập cảnh khắt khe nên người di cư Ecuador không vào được Mỹ. Khi ấy, Ecuador trở thành

nước thứ hai trên thế giới có dân di cư sang Tây Ban Nha nhiều nhất.

Tuy nhiên, làn di dân ồ ạt hơn của người Ecuador lại diễn ra trong giai đoạn 2000 - 2007, chủ yếu đến Mỹ, Tây Ban Nha và Ý.

Năm 2017, lại một lần nữa làn sóng di cư vì lý do kinh tế tăng nhiệt. Tuy nhiên, di cư ngày càng trở nên khó khăn do các nước khu vực Trung Mỹ thắt chặt chính sách xuất nhập cảnh và quản lý biên giới. Có những khu vực điểm đến đối với dân di cư từ nhiều quốc gia mà người Ecuador không phải là ngoại lệ, khi vượt qua biên giới các nước khu vực Trung Mỹ.

Kể từ khi Mexico thiết lập chặt chẽ yêu cầu visa nhập cảnh, quá cảnh vào tháng 9/2021, thì làn sóng di cư bất hợp pháp vào Mexico, rồi đi Mỹ hoặc Canada tăng cao.

Chính phủ Ecuador nỗ lực khắc phục tình trạng này bằng các chính sách kinh tế xã hội, nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống trong nước. Vì thế, trong những năm gần đây người dân Ecuador mong muốn rời xa quê hương đã giảm dần.

Ecuador cũng sẵn sàng đón nhận dân nhập cư từ các nước nhiều nhất khu vực. Chính phủ hỗ trợ người dân nhiều nước trong khu vực có được nơi tị nạn để vượt

qua giai đoạn khó khăn, bất ổn chính trị của quốc gia họ. Ví như giai đoạn 2000 - 2005, người tị nạn Colombia qua biên giới Ecuador để trốn chạy xung đột vũ trang.

Trong khoảng những năm 2008 - 2009, Ecuador cũng bỏ visa cho công dân nhiều nước khu vực Nam Mỹ. Năm 2017, Ecuador cũng tiếp nhận lượng lớn công dân Venezuela.

Hiện nay, vẫn đang có khoảng hơn ½ triệu người Venezuela sinh sống trên lãnh thổ Ecuador, trở thành cộng đồng người Venezuela ở hải ngoại lớn thứ ba trên thế giới.

9. Phân bố dân cư

Tương tự một số nước trong khu vực, Ecuador theo đuổi chính sách thu hút đầu tư nhằm xây dựng cơ sở hạ tầng và đẩy nhanh quá trình đô thị hóa. Năm 2023, ước có tới 64,8% dân số Ecuador tập trung tại khu vực đô thị, các thành phố lớn, với mức tăng hàng năm khoảng 1 - 2%. Dân số Thủ đô Quito xấp xỉ 1,95 triệu dân. Thủ phủ kinh tế Guayaquil có khoảng 3,14 triệu dân.

10. Vấn đề môi trường

Cùng với sự phát triển kinh tế xã hội, Ecuador đang phải đối mặt với các vấn đề liên quan đến phá rừng, rửa trôi, sa mạc hóa, ô nhiễm nguồn nước, rác thải và ô nhiễm từ công nghiệp sản xuất dầu mỏ, nhất là tại một số vùng

nhạy cảm về môi trường như khu vực rừng Amazon và Quần đảo Rùa.

Tuy vậy, Chính phủ Ecuador chủ trương hướng tới phát triển bền vững, áp dụng nhiều chính sách nhằm bảo vệ môi trường, phát triển xanh theo xu hướng chung của thế giới.

Theo đó, Ecuador tham gia nhiều hiệp định, thỏa thuận quốc tế về môi trường như: Thỏa thuận bảo vệ môi trường Nam Cực, Hiệp ước Nam Cực, Thỏa thuận Quốc tế về Biến đổi khí hậu và đa dạng sinh học, Hiệp định Kyoto về Biến đổi khí hậu, Hiệp định Paris về Biến đổi khí hậu, Hiệp ước Cấm thử Vũ khí Hạt nhân, Thỏa thuận Chống sa mạc hóa, bảo vệ các loài có nguy cơ tuyệt chủng, Thỏa thuận xử lý rác thải nguy hiểm, Luật Biển, Thỏa thuận Bảo vệ tầng Ozone, Thỏa thuận chống ô nhiễm tàu bè, Luật Chống buôn lậu gỗ, Thỏa thuận chống săn bắt cá voi...

11. Phân chia hành chính

Về địa giới hành chính, Ecuador được chia thành 24 tỉnh, gồm có: Azuay, Bolivar, Canar, Carchi, Chimborazo, Cotopaxi, El Oro, Esmeraldas, Galapagos, Guayas, Imbabura, Loja, Los Rios, Manabi, Morona Santiago, Napo, Orellana, Pastaza, Pichincha, Santa Elena, Santo Domingo de los Tsachilas, Sucumbios, Tungurahua, Zamora Chinchipe.

Giành độc lập ngày 24 tháng 5 năm 1822 từ tay Thực dân Tây Ban Nha, nhưng quốc khánh của Ecuador lại là ngày 10/8/1809 - ngày Quito rời Liên bang Gran Colombia.

12. Hiến pháp

Hiến pháp Ecuador được sửa đổi gần nhất năm 2008. Hiến pháp được sửa đổi dựa trên đề xuất của Tổng thống nước Cộng hòa thông qua trưng cầu dân ý, là đề xuất của nhân dân tương đương tối thiểu 1% số lượng cử tri chính thức và phải được ít nhất 1/3 Nghị sĩ bỏ phiếu tán thành.

Việc thông qua sửa đổi Hiến pháp đòi hỏi những lần điều trần riêng biệt cách nhau một năm và được ít nhất hai phần ba đa số phiếu của Quốc hội chấp thuận, được đa số tuyệt đối chấp thuận trong một cuộc trưng cầu dân ý. Không được phép sửa đổi các nội dung như thay đổi cấu trúc của nhà nước, hạn chế về quyền và bảo đảm cá nhân, hoặc thủ tục sửa đổi Hiến pháp.

13. Hệ thống pháp lý

Luật Dân sự Ecuador là sự tiếp thu có sửa đổi từ luật dân sự nhiều nước và được điều chỉnh phù hợp với các điều kiện riêng của Ecuador. Hệ thống pháp lý Ecuador còn là sự kế thừa các luật pháp truyền thống của các cộng đồng người thổ dân từ xa xưa.

Đứng đầu Chính phủ hiện nay là Tổng thống Daniel Noboa Azin, tiếp quản nhiệm sở từ tháng 11 năm 2023. Phó Tổng thống là bà Verónica Abad Rojas.

Tổng thống và Phó Tổng thống được bầu trực tiếp trên cùng lá phiếu dưới hình thức phổ thông đầu phiếu, theo nguyên tắc đa số tuyệt đối, qua 2 vòng cho nhiệm kỳ 4 năm, có thể bầu nhiệm kỳ thứ 2.

Lần bầu cử gần nhất diễn ra vào ngày 20/8/2023, kết thúc ngày 15/10/2023. Dự kiến cuộc bầu cử Tổng thống lần tới sẽ diễn ra vào ngày 28/2/2025.

14. Tham gia các tổ chức quốc tế

Ecuador tích cực tham gia các tổ chức quốc tế và là thành viên tích cực, có đóng góp xây dựng thiết thực và hiệu quả đối với nhiều tổ chức quốc tế và khu vực, trong đó có thể kể đến các tổ chức sau đây: CAN, CD, CELAC, FAO, G-11, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, INTERPOL, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), LAES, LAIA, MERCOSUR (thành viên liên kết), MIGA, MINUSTAH, NAM, OAS, OPANAL, OPCW, OPEC, Liên minh Thái Bình Dương (là quan sát viên), PCA, PROSUR, SICA (là quan sát viên), UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UL, UNISFA, UNMIL, UNMISS, UNOCI, UNWTO, UPU, WCO, WFTU (tổ chức phi chính phủ), WHO, WIPO, WMO, WTO...

15. Biểu tượng quốc gia

Linh vật Ecuador: Chim Đại bàng Andes

Quốc ca: Bài hát Salve, Oh Patria! (Chào Tổ quốc thân yêu). Lời: Juan Leon MERA. Nhạc: Antonio NEUMANE. Viết năm 1865 và lấy làm Quốc ca năm 1948.

Quốc hoa Ecuador: Hoa Chuquiragua, bản địa tại vùng núi Andes.

II. TÌNH HÌNH KINH TẾ ECUADOR

Trong lịch sử, kinh tế Ecuador có mối quan hệ mật thiết với kinh tế Hoa Kỳ và đồng Đô la Mỹ. Kinh tế đồn điền phát triển tại Ecuador từ rất sớm. Trong một thời gian dài quốc gia này là vựa chuối của khu vực, trở thành một trong những nhà xuất khẩu chuối nhiều nhất thế giới.

Kinh tế vĩ mô của Ecuador phụ thuộc nhiều vào lĩnh vực dầu mỏ. Giá dầu trên thị trường lên xuống có ảnh hưởng trực tiếp tới nền kinh tế và thu ngân sách của nước này.

Có những giai đoạn nợ công, nợ nước ngoài tăng cao, nhưng cũng nhờ các nguồn thu từ xuất khẩu dầu mỏ và khai khoáng mà Chính phủ tái cấu trúc các khoản nợ thành công.

Tương tự một số quốc gia Nam Mỹ và Trung Mỹ khác, môi trường chính trị xã hội Ecuador có nhiều biến động gây ảnh hưởng tới phát triển kinh tế, nhất là xung quanh thời điểm các cuộc bầu cử. Sự đấu tranh giữa các đảng phái để có thể trở thành đảng cầm quyền có tác động tới xu hướng và đường lối phát triển kinh tế xã hội của đất nước.

Chính phủ mới thành lập của Ecuador vào tháng 11/2024 phải đối mặt với những khó khăn về ngân sách và tài chính. Theo các chuyên gia, tình hình kinh tế

Ecuador những năm tới đây có thể cải thiện nếu cấp bách thực hiện các chính sách cải cách cơ cấu thuế và tài khóa cơ bản.

Chính phủ mới cũng đã áp dụng các biện pháp quan trọng nhằm đối mặt với những khó khăn hiện hữu, giải quyết nguồn tài chính và tính thanh khoản của nền kinh tế trong ngắn hạn, trong đó có việc tăng thuế VAT từ 12 lên 15%, dừng việc giảm dần thuế xuất khẩu ngoại tệ, tăng cường công nghiệp du lịch, xúc tiến thu hút đầu tư nước ngoài, tăng cường tạo việc làm, tái khởi động nền kinh tế. Bên cạnh đó, việc cắt giảm chi tiêu và tăng trợ cấp đối với nhiên liệu đang được chính phủ xem xét áp dụng.

Những thách thức về cơ cấu đòi hỏi Ecuador phải nhanh chóng khôi phục lòng tin của các đối tác vào thị trường vốn, giảm thuế, ứng phó linh hoạt với bối cảnh quốc tế và các điều kiện tự nhiên, khí hậu. Bên cạnh đó, khu vực công cần giảm phụ thuộc quá nhiều vào lĩnh vực dầu khí.

Mặt khác, Ecuador cần giải phóng tiềm năng tăng trưởng của mình bằng cách tạo ra nhiều hơn và tốt hơn các cơ hội việc làm cho người dân, tập trung xóa đói giảm nghèo. Đây là những chính sách đã được Chính phủ Ecuador nỗ lực thực hiện trong nhiều năm nay. Để làm được điều đó, quốc gia này cho rằng cần cải cách cơ cấu

và cơ chế quản lý trên cơ sở sự thống nhất về ý chí chính trị để xóa bỏ các rào cản gây cản trở việc tạo việc làm một cách chính thống, tăng cường đầu tư tư nhân, đa dạng hóa xuất khẩu, thúc đẩy sự tham gia của yếu tố thị trường, xóa bỏ những hạn chế đối với cạnh tranh, tăng hội nhập thương mại.

Thực tế, nền kinh tế Ecuador đang đối diện với một số hạn chế cụ thể, gây cản trở việc khai thác, tận dụng cơ hội trong những lĩnh vực mà Ecuador có lợi thế so sánh, trong đó có khai khoáng, nông nghiệp và du lịch rất cần được tháo gỡ nhằm khai thác triệt để tiềm năng.

Những thách thức hiện nay là do nền kinh tế Ecuador đang phải đối mặt với các rủi ro có liên quan đến những yếu tố bên ngoài tác động vào, như sự giảm tăng trưởng của các nền kinh tế lớn, tình trạng giảm giá các mặt hàng nguyên, nhiên liệu đầu vào, lãi suất các khoản vay cao. Bên cạnh đó, tình hình nội tại và các yếu tố thời tiết cũng có thể ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế của Ecuador.

Những khó khăn khách quan và chủ quan không chỉ tác động đến khía cạnh kinh tế của đất nước này, mà còn ảnh hưởng lên nỗ lực thống nhất nhằm ổn định chính trị, xã hội và giải quyết thách thức trong thời gian tới. Những khó khăn này cùng với sự biến thiên lên xuống của giá dầu ngăn cản khả năng kinh tế Ecuador có thể

đạt tăng trưởng cao hơn, nhất là trong bối cảnh thế giới đang trong xu hướng thích ứng với quá trình phát triển kinh tế xanh, kinh tế phát thải thấp, hay nền kinh tế phi các-bon.

1. Tăng trưởng GDP

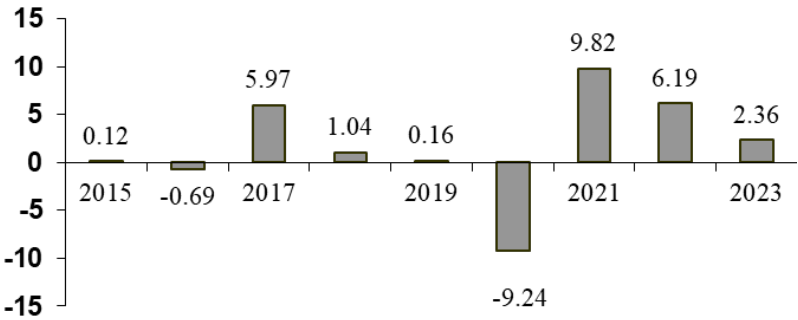
Tổng sản phẩm quốc nội (GDP) của Ecuador có nhiều biến động trong khoảng một thập niên trở lại đây. Riêng năm 2021, 2022 tăng trưởng GDP khá ấn tượng, tăng lần lượt 9,8%; 6,2%. Năm 2023 tăng trưởng GDP hạ nhiệt, tăng 2,4%, đạt 118,85 tỷ USD, đứng thứ 64 thế giới; GDP bình quân đầu người năm 2023 đạt 6.709 USD, đứng thứ 103 trên thế giới.

Trong mức tăng GDP 2,4% năm 2023, chi tiêu của chính phủ, tăng 3,7%; xuất khẩu tăng 2,3%; tiêu dùng hộ gia đình tăng 1,4%.

Ở cấp độ ngành, 13 trong số 20 lĩnh vực có kết quả hoạt động tích cực, trong đó nổi bật là:

- Cấp điện, cấp nước tăng 7,1%;
- Đánh bắt và nuôi trồng thủy sản tăng 5,9%;
- Hành chính công ở mức 5,2%;
- Nông nghiệp, chăn nuôi và lâm nghiệp tăng 4,9%;
- Vận tải, kho bãi tăng 4,8%.

Biểu đồ 1. Tăng trưởng GDP của Ecuador qua các năm (%)

Nguồn: WB

Bảng 1. GDP và GDP theo đầu người của Ecuador giai đoạn 2017 - 2023

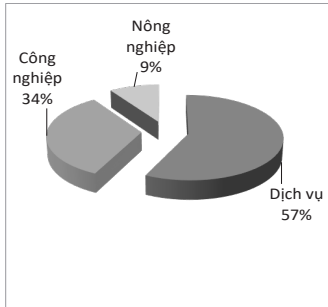
Năm	GDP (Tỷ USD)	GDP theo đầu người (USD/năm)
2017	104,47	6.221
2018	107,48	6.293
2019	107,60	6.199
2020	95,87	5.470
2021	107,44	6.099
2022	116,59	6.581
2023	118,85	6.709

Nguồn: WB

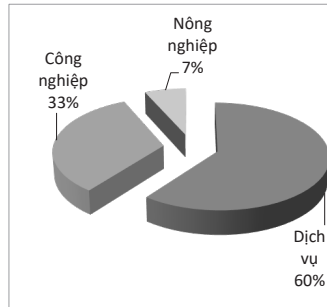
2. Cơ cấu kinh tế

Cơ cấu GDP theo lĩnh vực của Ecuador năm 2023 như sau: nông nghiệp chiếm 8,84%, công nghiệp 31,49%, dịch vụ 53,73%. Con số này của năm 2017 lần lượt là 6,7%; 32,9% và 60,4%.

Biểu đồ 2. Cơ cấu GDP của Ecuador năm 2023

Biểu đồ 3. Cơ cấu GDP của Ecuador năm 2017

Nguồn: WB

Qua phân tích, có thể thấy cơ cấu đóng góp GDP của nước này theo thời gian đang có xu hướng giảm về giá trị dịch vụ và tăng nhẹ trong tỷ trọng nông nghiệp. Tuy nhiên, xu hướng này có thể thay đổi.

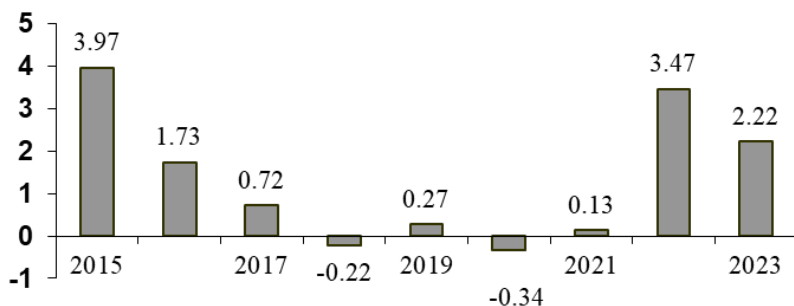
Xét về thứ hạng, nền nông nghiệp Ecuador đang ở vị trí thứ 115, công nghiệp thứ 60 và dịch vụ đứng thứ 121 của thế giới.

3. Lạm phát

Tỷ lệ lạm phát của Ecuador thuộc diện thấp tại khu vực. Năm 2023, tỷ lệ này là 2,22%, năm 2022 là 3,47%, năm 2021 khoảng 0,13%.

Theo dự báo của giới chuyên gia, giai đoạn từ nay tới năm 2025, tỷ lệ lạm phát của Ecuador có thể duy trì ở mức bình quân 0,88%. Trong những tháng đầu năm 2024, tỷ lệ này dao động trong khoảng từ 1,43% đến 1,66%.

Biểu đồ 4. Lạm phát của Ecuador qua các năm (%)

Nguồn: Satista.com

4. Nông nghiệp

Những năm gần đây, Chính phủ Ecuador có nhiều chính sách thúc đẩy phát triển nông nghiệp, gia tăng sản xuất lương thực, thực phẩm trong nước theo hướng tận dụng đất đai, nguồn lao động nông nhân nhằm đảm bảo an ninh lương thực, đồng thời gia tăng hàm lượng chế

biến các sản phẩm nông sản phục vụ xuất khẩu, đóng góp vào ngân sách.

Mặc dù nền nông nghiệp được đánh giá chưa mạnh bằng các nước lân cận như Brazil, Uruguay, Paraguay, nhưng Ecuador cũng là nước có nền nông nghiệp phát triển cao, đa dạng về sản phẩm, trong đó có thể kể tới một số sản phẩm chính như: mía đường, chuối, sữa, dầu cọ, ngô, gạo, gia cầm, ca cao, khoai tây...

Sản lượng nhiều nông sản không chỉ đủ đáp ứng cho tiêu dùng trong nước, mà còn có nhiều mặt hàng đang ngày càng gia tăng sản lượng xuất khẩu, trở thành đối thủ cạnh tranh đáng gờm đối với hàng hóa xuất khẩu nhiều quốc gia.

5. Công nghiệp

Nền công nghiệp Ecuador nói chung phát triển tương đối ổn định trong nhiều thập niên, nhất là những năm gần đây. Đóng góp của công nghiệp vào GDP luôn duy trì ở mức xấp xỉ trên dưới 30% tổng cơ cấu các ngành.

Do tiềm lực kinh tế chưa đủ lớn, các ngành công nghiệp cơ bản Ecuador có phạm vi nhỏ. Chủ yếu tập trung vào ngành công nghiệp khai khoáng, trong đó có dầu mỏ và một số khoáng sản. Ngoài ra, công nghiệp chế biến, công nghiệp gỗ và hóa chất cũng là những lĩnh vực đem lại thu nhập đáng kể cho ngân sách.

Ngành dầu khí có vị trí quan trọng trong lĩnh vực công nghiệp của Ecuador. Xuất khẩu dầu mỏ đem lại giá trị lớn trong sản xuất công nghiệp và xuất khẩu của Ecuador. Ngoài ra, bạn còn phát triển và xuất khẩu các sản phẩm công nghiệp thực phẩm, dệt may, gỗ và sản phẩm từ gỗ, hóa chất...

Tỷ lệ tăng trưởng sản xuất công nghiệp bình quân của Ecuador giai đoạn 2017 - 2023 là 3%/năm. Năm 2022, con số này là 1,08%, năm 2023 là 1%.

6. Lao động việc làm

Trong tổng số 17,4 triệu dân, lực lượng lao động Ecuador tương đương khoảng 9 triệu vào năm 2023, 8,8 triệu năm 2022. Xét về quy mô lực lượng lao động, Ecuador đứng thứ 59 thế giới.

Tỷ lệ thất nghiệp nước này khá thấp so với khu vực và có xu hướng giảm dần. Năm 2020 là 6,13%, 2021 là 4,55%, năm 2022 là 3,76%, năm 2023 là 4,4%. Bình quân thất nghiệp Ecuador giai đoạn 2003 - 2023 là 6,65%.

7. Mức sống

Tỷ lệ hộ nghèo Ecuador có nhiều thay đổi theo thời gian. Nếu như năm 2018 là 27,8% thì tới năm 2022 con số này giảm xuống chỉ còn 25,2%.

Bên cạnh mức lương với một công việc ổn định trong lĩnh vực công hoặc làm tự do, một bộ phận người

dân Ecuador còn có thể nhận được sự hỗ trợ của người thân từ nước ngoài. Kiều hối gửi từ các nước như Hoa Kỳ, Tây Ban Nha, Ý và các nước châu Âu khác được ghi nhận là nguồn tài chính quan trọng cho nhiều gia đình Ecuador.

Tổng lượng kiều hối gửi về Ecuador năm 2020 chiếm khoảng 3,37% GDP, năm 2021 là 4,11%, 2022 là 4,13% GDP và năm 2023 khoảng 4,2%.

8. Tiêu dùng nội địa

Doanh thu tiêu dùng nội địa của Ecuador năm 2023 đạt 74,7 tỷ USD, bằng 62,9% GDP.

9. Ngân sách và nợ công

Tổng ngân sách quốc gia Ecuador hiện nay vào khoảng 40 - 45 tỷ USD/năm. Thâm hụt ngân sách hàng năm xấp xỉ 4,5-6,5%/năm. Nợ công có những giai đoạn cao tương đương gần 50% GDP, trong đó năm 2017 là 45,4% GDP.

Ước tính hiện nay, tổng nợ nước ngoài của Ecuador vào khoảng 55 tỷ USD.

10. Ngân hàng

Hệ thống ngân hàng Ecuador ngày càng được tạo điều kiện phát triển, các hoạt động của hệ thống được quản lý dưới sự kiểm soát chặt chẽ của Ngân hàng Trung ương.

Những ngân hàng tốt nhất tại Ecuador có thể được đánh giá dựa trên các tiêu chí cụ thể như lợi nhuận tạo ra, mức độ tin cậy và các yếu tố khác.

Một số ngân hàng đáng tin cậy tại Ecuador có thể kể tên như:

Ngân hàng Pichincha: Đây là một trong những ngân hàng lớn nhất, dẫn đầu về thứ hạng uy tín theo Kantar Insights vào năm 2023. Lợi nhuận tạo ra mỗi năm khoảng 120 triệu USD.

Ngân hàng Pacífico: Cũng là ngân hàng uy tín cao tại Ecuador với lợi nhuận hàng năm đạt xấp xỉ 90 triệu USD.

Ngân hàng Guayaquil: Có thứ hạng uy tín cao tại Ecuador với lợi nhuận mỗi năm khoảng 70 triệu USD.

Ngân hàng Quốc tế: Mặc dù không đứng trong top 3 ngân hàng có lợi nhuận cao nhất, Ngân hàng Quốc tế được xếp là một trong những ngân hàng tốt nhất bởi chính những khách hàng sử dụng dịch vụ.

Ngân hàng Bolivar: Dù không đứng trong top 3, ngân hàng này có mức độ uy tín cao.

Cũng cần nhìn nhận rằng, mức độ đánh giá cũng phụ thuộc vào nhu cầu cá nhân của mỗi khách hàng và

những trải nghiệm riêng mang tính cá nhân. Điều đó còn phụ thuộc vào bối cảnh sử dụng dịch vụ và những trường hợp xử lý thủ tục cụ thể của ngân hàng theo yêu cầu của khách hàng.

Mức độ uy tín cũng có tính tương đối. Trong quá trình sử dụng dịch vụ tài chính, các khách hàng nhất thiết nghiên cứu kỹ các điều khoản hợp đồng và cân nhắc các gói dịch vụ sao cho phù hợp và đảm bảo nhất với hoàn cảnh của mình, của doanh nghiệp mình, nhất là các công ty và nhà đầu tư nước ngoài tại Ecuador.

11. Dự trữ ngoại tệ

Ecuador có nguồn dự trữ ngoại tệ ở mức trung bình của khu vực và thế giới, dưới 10 tỷ USD.

Năm 2021, dự trữ ngoại tệ nước này khoảng 7,9 tỷ USD, năm 2022 đạt xấp xỉ 8,5 tỷ USD, nhưng đến năm 2023 giảm còn 4,44 tỷ USD.

12. Năng lượng

Ecuador có nền năng lượng vững chắc do có trữ lượng dầu mỏ lớn, một trong các cường quốc dầu mỏ của thế giới. Điện khí hóa đạt 99,9% năm 2023. Các vùng nông thôn, đảo, miền núi đều có điện.

Tổng sản lượng tiêu thụ của nước này đạt khoảng 27 tỷ KWh. Ngoài đáp ứng nhu cầu điện trong nước, Ecuador còn xuất khẩu khoảng 1,9 tỷ kWh/năm.

Xét về thứ hạng, hệ thống điện Ecuador như sau: tổng công suất hệ thống đứng thứ 67 thế giới, xuất khẩu điện thứ 53 thế giới, sản lượng tiêu thụ đứng thứ 68 thế giới.

Cơ cấu nguồn phát điện như sau: Năng lượng hóa thạch 21%, chưa có điện hạt nhân, điện mặt trời 0,2%, điện gió 0,2%, thủy điện 77%, thủy triều sóng biển 0%, sinh khối và điện rác 1,5%, địa nhiệt 0%.

Khai thác dầu mỏ Ecuador đạt sản lượng khoảng 500 ngàn thùng/ngày. Xuất khẩu thô khoảng 350 ngàn thùng. Tổng trữ lượng dầu mỏ Ecuador ước đạt 8,2 ngàn tỷ thùng.

Quốc gia này sản xuất khoảng 350 tỷ m³ khí đốt/năm và sản lượng khai thác đủ phục vụ cho tiêu dùng trong nước. Trữ lượng khí đốt ước tính đạt 11 ngàn tỷ m³.

13. Cung ứng điện

Nhu cầu tiêu thụ điện Ecuador tăng đáng kể năm 2023, lên tới 8,47 % so với cùng kỳ năm 2022. Theo số liệu thống kê, nhu cầu tăng là do các lĩnh vực sản xuất công nghiệp, kinh doanh thương mại và nhu cầu điện sinh hoạt của người dân.

Tuy vậy, năm 2023 sản lượng thủy điện nước này giảm mạnh do hạn hán, kéo tỷ trọng sản lượng thủy điện từ mức 90%, xuống còn 65% nguồn cung năng lượng.

Chính phủ nước này buộc phải tuyên bố tình trạng khẩn cấp trong lĩnh vực điện lực.

Nguyên nhân của tình trạng này là do hạn hán ở mức độ cực đoan nhất trong vòng 50 năm qua đã và đang diễn ra trên diện rộng. Bên cạnh đó, thiếu công suất do thiếu hụt nguồn nhiên liệu dành cho các nhà máy điện cũng là vấn đề đòi hỏi sự nỗ lực của Chính phủ và ngành điện. Hiện, Chính phủ Ecuador đang đẩy nhanh quá trình ký kết và thực thi các hợp đồng năng lượng, cũng như tối ưu hóa nguồn lực của các nhà máy điện trên toàn quốc.

Công tác điều tiết điện lực theo hướng phân phối hợp lý, hiệu quả và khuyến khích sử dụng điện tiết kiệm đã và đang được ngành điện nước này lên kế hoạch triển khai chặt chẽ.

Trước mắt, tại các vùng có khó khăn về cung ứng điện, chức trách điện lực Ecuador sẽ áp dụng cắt điện luân phiên, 4 tiếng/ngày ở vùng núi và khu vực phía Đông, 3 tiếng/ngày ở các vùng đồng bằng ven biển. Đây được coi là biện pháp cấp bách nhằm giảm nhẹ tác động của cuộc khủng hoảng năng lượng và thiếu điện hiện nay.

Tương tự các quốc gia khác trong khu vực, Ecuador cũng có nguồn phát đa dạng, kết hợp giữa năng lượng tái tạo và năng lượng truyền thống.

Theo ước tính, năng lượng tái tạo Ecuador, chủ yếu là thủy điện, chiếm tới 93,2% tổng công suất toàn hệ thống. Năm 2021, sản lượng thủy điện giúp Ecuador giảm tiêu thụ nhiên liệu hóa thạch để phát điện xuống mức thấp nhất lịch sử. Một số nhà máy thủy điện lớn của nước này có thể kể tên như: Nhà máy Coca Codo Sinclair, Nhà máy Paute, Sopladora, Minas San Francisco, Delsitanisagua...

Kể từ năm 2019 cho đến nay, nhu cầu tiêu thụ điện bình quân của Ecuador tăng bình quân khoảng 6,5%/năm, với tổng sản lượng mỗi năm khoảng 28000 GWh.

Nhờ cung ứng điện tăng, mà hàng năm Ecuador có thể xuất khẩu khoảng 500 - 550 GWh, đem lại xấp xỉ 15 triệu USD mỗi năm cho ngân sách nhà nước. Khách hàng mua điện chính là Colombia và Peru.

Mục tiêu của Chính phủ Ecuador trong thời gian tới là tiếp tục thúc đẩy phát triển các nguồn năng lượng tái tạo. Nước này đã xây dựng Quy hoạch Điện quốc gia tới năm 2031, bao gồm cơ chế khuyến khích đối với các dự án điện gió, điện mặt trời, địa nhiệt và điện sinh khối... nhằm đáp ứng nhu cầu năng lượng trong ngắn, trung và dài hạn. Trong quá trình đó, việc tận dụng tối đa các tiềm năng năng lượng tái tạo là định hướng mang tính chủ đạo.

Từ năm 2021, Ecuador đã thu hút đầu tư nước ngoài nhằm xây dựng các tổ hợp điện năng lượng tái tạo với công suất lên tới 500MW/tổ hợp. Bên cạnh đó, hệ thống truyền tải cũng được Chính phủ và ngành điện Ecuador quan tâm đầu tư phát triển với nguồn lực công tư kết hợp. Ước tính đầu tư tư nhân tham gia phát triển các tổ hợp điện năng lượng tái tạo nêu trên có giá trị lên tới 1,86 tỷ USD.

Nhìn chung, năng lượng và điện năng nói riêng, không phải là vấn đề khó khăn đối với doanh nghiệp và nhà đầu tư tại quốc gia này. Ecuador là quốc gia có trữ lượng khai thác và sản xuất sản lượng dầu mỏ cao của thế giới, có tiềm năng lớn về phát điện, trong đó có năng lượng tái tạo như thủy điện, điện gió, điện mặt trời, điện địa nhiệt... nhiều tiềm năng hầu như chưa được tận dụng do dồi dào nguồn cung, nên chưa thực sự cần thiết huy động và tận dụng hết các tiềm năng năng lượng khác.

Về cơ bản, điện cho các khu công nghiệp và triển khai dự án ở Ecuador khá thuận lợi về hạ tầng và chi phí không cao.

14. Viễn thông

Thị trường viễn thông Ecuador được đánh giá có quy mô nhỏ, mạng di động phát triển nhanh. Mạng viễn thông có dây có hạ tầng phát triển chậm, làm cho mảng dịch vụ hạn chế.

Từ góc độ địa thế, việc phát triển cơ sở hạ tầng viễn thông có dây ở địa hình đồi núi là không dễ dàng. Nếu phát triển được cũng rất tốn kém về chi phí, nhân lực, vật lực.

Mặc dù gặp khó khăn như đã nêu, Chính phủ Ecuador rất mong muốn phát triển lĩnh vực viễn thông tiên tiến và cải thiện độ che phủ của các mạng lưới viễn thông cả không và có dây, đảm bảo tính cạnh tranh, hướng tới một thị trường viễn thông minh bạch, người tiêu dùng được hưởng tối đa các lợi ích thông tin liên lạc, học tập, nghiên cứu và phục vụ kinh doanh.

Kể từ năm 2022, Chính phủ Ecuador bổ sung khoản ngân sách thực hiện các chương trình nhằm phát triển và gia tăng dịch vụ internet, mạng di động tới các vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa của đất nước.

Mạng 5 G tại quốc gia này nhỏ, độ phủ sóng còn rất thấp. Một số nhà mạng đã vận hành mạng 5 G, nhưng độ phủ sóng thấp và không ổn định.

Theo thống kê năm 2021 của Bộ Viễn thông và Truyền thông xã hội Ecuador, số hộ gia đình có khả năng tiếp cận dịch vụ Internet tại nước này đạt khoảng 50%, cứ 100 người dân thì có khoảng 15 người tiếp cận được dịch vụ internet cố định. Đối với dịch vụ di động thì tỷ lệ khá cao, 94/100 người có đăng ký thuê bao dịch vụ di động và internet.

Người dùng internet trên toàn quốc ước khoảng 14 triệu thuê bao, tương đương khoảng 72% dân số, trong đó đường truyền băng thông rộng có khoảng 2,4 triệu thuê bao. Hiện, Ecuador đứng thứ 53 thế giới về phát triển mạng lưới viễn thông và cung ứng dịch vụ internet đến người dân.

15. Cơ sở hạ tầng giao thông

Giao thông vận tải tại Ecuador được quan tâm phát triển theo thời gian. Hệ thống vận tải hàng không ngày càng phát triển. Trên cả nước, hiện có 7 hãng hàng không khai thác vận tải hành khách và hàng hóa. Số lượng tàu bay trở khách vận hành thường xuyên khoảng 35 - 40 chiếc, đóng góp chuyên trở khoảng 5,4 - 5,5 triệu lượt khách/năm.

Theo thống kê năm 2024, Ecuador có khoảng hơn 300 sân bay lớn nhỏ, dân dụng và quân sự, đứng thứ 22 thế giới về số lượng sân bay, trong đó có 28 sân bay trực thăng dân dụng.

Hệ thống ống dẫn dầu nặng của Ecuador có tổng chiều dài 485km, khí đốt 123km, ống dẫn dầu thông thường 2131km và ống dẫn các sản phẩm dầu khí tinh chế là 1526km.

Năm 2023, Ecuador có tổng số xấp xỉ 1000km đường sắt trên cả nước, chủ yếu là loại đường ray khổ hẹp.

Tổng chiều dài đường bộ nước này xấp xỉ 44 ngàn km, trong đó trải nhựa khoảng 9 ngàn km (2023).

Các cảng biển chính của Ecuador gồm có: Cảng Esmeraldas, Manta, Puerto Bolivar. Ngoài ra, nước này có cảng công ten nơ có đóng góp lớn cho hoạt động xuất nhập khẩu mang tên Guayaquil, với lưu lượng hàng hóa qua cảng hàng năm khoảng 2,2 - 2,5 triệu công ten nơ.

Ecuador cũng sở hữu hệ thống vận tải và cảng nội địa đường sông, nhưng mức độ phát triển chưa cao.

Mục tiêu của Chính phủ Ecuador là ngày càng hoàn thiện cơ sở hạ tầng giao thông nhằm đẩy mạnh luân chuyển lưu thông hàng hóa, là yếu tố mấu chốt để tăng cường sự vận động của nền kinh tế, đẩy mạnh sản xuất tại các vùng, hướng tới mục tiêu xuất khẩu.

III. CHÍNH SÁCH QUẢN LÝ VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ CỦA ECUADOR

1. Khái quát chung

Chính phủ Ecuador rất quan tâm cải thiện môi trường kinh doanh và đầu tư để bắt kịp xu thế của thế giới và khu vực. Mặc dù trong những năm gần đây, nền chính trị Ecuador tiếp tục theo xu hướng cánh tả, nhưng nhìn từ góc độ kinh tế và môi trường kinh doanh, quốc gia này thay đổi nhanh theo hướng kinh tế thị trường tư

bản. Mục tiêu là cải thiện môi trường kinh doanh, đẩy mạnh lưu thông hàng hóa trong nước và quốc tế.

Chính phủ đưa ra nhiều chính sách phục vụ phát triển sản xuất trong nước, tận dụng nguồn lực sẵn có để gia tăng giá trị thặng dư cho các sản phẩm nội địa nhằm giảm nhập khẩu, đáp ứng nhu cầu trong nước và tăng cường xuất khẩu.

Tiếp tục cải thiện môi trường kinh doanh là thông điệp chính mà các nhà hoạch định chính sách Ecuador đưa ra tại các diễn đàn trong và ngoài nước. Bên cạnh tận dụng nguồn lực trong nước, thu hút vốn và nguồn lực từ nước ngoài nhằm xây dựng đất nước cũng là nhánh chính sách trọng tâm của Chính phủ Ecuador, bên cạnh thúc đẩy các chương trình an sinh xã hội.

Mấu chốt trong chương trình nghị sự quốc gia của Ecuador là tạo ra một môi trường kinh doanh ngày càng thông thoáng, kích thích sự phát triển của nền kinh tế.

Quốc gia này nhấn mạnh đến tầm quan trọng xây dựng một môi trường kinh doanh lành mạnh nếu thực sự muốn kiến tạo nền kinh tế cạnh tranh và duy trì tăng trưởng bền vững.

Kết quả cải thiện môi trường kinh doanh gần đây của Ecuador rất khả quan, thể hiện quyết tâm mạnh mẽ của Chính phủ nước này nhằm thu hẹp khoảng cách với các nền kinh tế khu vực như Brazil, Argentina hay Chile.

Về mặt kỹ thuật, Ecuador không ngừng cải tiến luật pháp, quy định và thủ tục hành chính, cùng với những nỗ lực triển khai các quy định để cụ thể hóa vào trong xử lý hành chính, đem lại cơ chế thông thoáng, giảm thiểu những tiêu cực trong hệ thống hành chính công quyền, hỗ trợ doanh nghiệp và nhà đầu tư trong nước, cũng như ngoài nước hướng tới lợi ích chung của các bên khi làm ăn, kinh doanh hay đầu tư tại Cộng hòa Ecuador.

Mục tiêu bạn hướng tới là cắt giảm các thủ tục hành chính, thuận lợi hóa thương mại, giảm những nhiễu, quan liêu, cải tiến quy định thủ tục, tăng cường hiệu suất nền kinh tế trong các lĩnh vực như cấp phép kinh doanh, thực thi hợp đồng, nộp thuế, giải quyết phá sản và thương mại qua biên giới.

Tất cả những điều đó nhằm cải thiện vượt bậc môi trường kinh doanh, nâng cao chất lượng và tốc độ tăng trưởng kinh tế.

Tuy nhiên, nếu Ecuador muốn đảm bảo rằng môi trường kinh doanh của mình có thể góp phần giải phóng tối đa tiềm năng của nền kinh tế thì phải tiếp tục giải quyết một số vấn đề còn tồn tại như tăng cường các biện pháp bảo vệ nhà đầu tư, cân bằng lợi ích các bên trong những hợp đồng kinh tế, tăng cường hiệu quả xử lý các trường hợp phá sản, giải quyết tranh chấp phát sinh trong các hoạt động kinh doanh và đầu tư...

2. Thủ tục thiết lập kinh doanh

Mọi hình thức kinh doanh đều đòi hỏi thực hiện các thủ tục đăng ký phục vụ mục đích quản lý tại Ecuador. Về cơ bản Ecuador có môi trường khá thuận lợi cho những ai mong muốn thiết lập kinh doanh đầu tư.

Các cơ hội kinh doanh được đánh giá là khá rộng mở, công tác quản lý kinh tế tại quốc gia này tương đối thông thoáng, cởi mở. Tuy vậy, kinh doanh tại đây cũng không phải là việc dễ, bởi ở đâu cũng vậy, thương trường vẫn được coi là chiến trường từ một khía cạnh nào đó. Cần phải có kinh nghiệm và kiến thức, cũng như cách thức tiếp cận phù hợp. Bên cạnh đó, cần nghiên cứu để hiểu rõ và tuân thủ các quy định pháp lý.

Khi thiết lập kinh doanh tại Ecuador phải hiểu rõ các quy định và quy trình pháp lý có liên quan nhằm đảm bảo tính hợp pháp và hoạt động thuận lợi của công việc kinh doanh một cách lâu dài.

Về mặt thủ tục, mỗi lĩnh vực kinh doanh có những yêu cầu chung và riêng khác nhau, nhưng nhìn chung đều cần phải xin một số thủ tục giấy tờ sau:

- Đăng ký khai báo thuế (RUC) tại Cơ quan Quản lý thuế SRI.
- Đăng ký kinh doanh do Cơ quan Quản lý Doanh nghiệp, Giá trị và Bảo hiểm cấp.

- Đăng ký tên thương mại của công ty và sản phẩm tại Cục Sở hữu Trí tuệ.
- Giấy phép kinh doanh các sản phẩm tùy thuộc vào loại hàng hóa xuất nhập khẩu và lĩnh vực kinh tế mà thể nhân sẽ hoạt động và triển khai.
- Mở tài khoản ngân hàng doanh nghiệp.

Các bước thiết lập kinh doanh tại Ecuador được khái quát như sau:

- Doanh nghiệp cần xác định rõ loại hình kinh doanh, nghiên cứu tính khả thi, thảo ra kế hoạch kinh doanh cụ thể.
- Chọn loại hình doanh nghiệp hoạt động, cách thức vận hành.
- Tìm kiếm địa điểm kinh doanh phù hợp hoặc thiết lập kinh doanh trên mạng.
- Bắt đầu các thủ tục đăng ký và khai báo thuế.
- Nộp hồ sơ xin giấy đăng ký kinh doanh, đăng ký tên thương mại.
- Nộp hồ sơ tiến hành thủ tục xin cấp giấy phép tương ứng với lĩnh vực triển khai kinh doanh và sản phẩm.
- Mở tài khoản ngân hàng doanh nghiệp phục vụ cho quá trình giao dịch tài chính.

Các thủ tục thiết lập kinh doanh hay thành lập doanh nghiệp, mở văn phòng đại diện ở nước ngoài luôn có những khó khăn, vướng mắc. Ở Ecuador cũng vậy.

Tuy nhiên, những người có kinh nghiệm làm ăn tại khu vực này vẫn có thể tự tiến hành các thủ tục. Trong trường hợp chưa nắm rõ, việc sử dụng các văn phòng luật sư, văn phòng tư vấn là cần thiết để đẩy nhanh quá trình thực hiện các thủ tục, đồng thời giảm thiểu được những sơ suất, cũng như tránh sự lãng phí về thời gian và chi phí.

Khi sử dụng dịch vụ tư vấn, cần tìm hiểu kỹ các đối tác có chức năng pháp lý đầy đủ để cung ứng loại dịch vụ có liên quan và nhất là cần có thỏa thuận rõ ràng bằng văn bản về quyền lợi và nghĩa vụ trước khi ký hợp đồng sử dụng dịch vụ. Trách những phát sinh về sau làm cho tưởng rõ mà hóa đắt, đi từ phức tạp thủ tục này sang phức tạp thủ tục khác.

3. Chính sách thuế

Thuế là nguồn thu quan trọng đối với ngân sách nhà nước Ecuador. Hệ thống thuế Ecuador bao gồm một số loại thuế cơ bản như thuế giá trị gia tăng, thuế lợi nhuận, thuế nhập khẩu, thuế xuất ngoại tệ ISD, thuế tiêu thụ đặc biệt ICE.

Đa số các loại thuế do Cục Thuế SRI quản lý thu, riêng thuế quan đánh vào hàng hóa nhập khẩu thì do

cơ quan chuyên trách mang tên SENA E đảm nhiệm thu và quản lý. Trong giai đoạn 2018 - 2022, các khoản thuế nêu trên tương đương gần 90% tổng thu thuế trong lĩnh vực công.

Mỗi loại thuế có cơ sở tính thuế, tỷ lệ, giá trị, cách thức áp dụng và điều chỉnh riêng. Thu thuế đóng góp ngân sách Ecuador rất lớn, nhiều hơn mức đóng góp ngân sách của lĩnh vực dầu khí, là lĩnh vực kinh tế đặc biệt quan trọng của Ecuador.

Vào cuối năm 2021, Ecuador tiến hành cải cách thuế, theo đó tăng cường rà soát đánh thuế đối với các cá nhân có thu nhập cao nhằm tăng thu thuế thu nhập lên mức 25% tổng thu nhập, tương đương mức bình quân của khu vực. Sự thay đổi ấy đã đưa mức đóng góp thuế thêm vào ngân sách tương đương khoảng 0,6% tổng sản phẩm quốc nội.

Tuy nhiên, vào giữa năm 2023, Chính phủ Ecuador một lần nữa điều chỉnh theo hướng đảo ngược một số bổ sung trước đó đối với thuế thu nhập áp dụng với các cá nhân có thu nhập cao, với lý giải các chính sách ấy có tác động tới cả tầng lớp trung lưu. Trước quan điểm như vậy, giới phân tích cho rằng sẽ khó để trong tương lai Ecuador có thể cải cách thuế thu nhập một lần nữa.

Thuế quan đánh vào hàng hóa nhập khẩu của Ecuador được cho là cao hơn mức bình quân khu vực,

vì vậy mà cũng rất khó để quốc gia này tính đến việc tăng thuế quan nhằm tăng thu ngân sách. Điều này có tác dụng trực tiếp tới khả năng cạnh tranh của hàng hóa nước ngoài, có tác động trực diện tới hoạt động ngoại thương, nhất là nhập khẩu.

Bên cạnh đó, điều chỉnh tăng thuế nhập khẩu với nguyên liệu phục vụ sản xuất trong nước là điều càng khó thực hiện hơn do sẽ làm đội chi phí của sản phẩm, tăng giá bán và giá xuất khẩu nếu các sản phẩm ấy hướng tới mục tiêu xuất khẩu. Chưa kể tới việc để phát triển ngoại thương, giao thương xuất nhập khẩu, việc tăng thuế nhập khẩu là việc cần hạn chế thực hiện, chưa kể tới tính chất tăng bảo hộ của các biện pháp này có thể đưa nền kinh tế Ecuador trở nên eo hẹp nguồn thu và bị đánh giá thấp trong một thế giới mà hội nhập và mở cửa đang là xu hướng chủ đạo.

Kể cả thuế xuất khẩu ngoại tệ cũng không thể tăng hơn do hiện nay mức này đang là 5%, xu hướng giảm xuống mức 2% từ năm 2024. Nhiều tổ chức tiền tệ thế giới và khu vực khuyến nghị Ecuador xóa bỏ loại thuế này nhằm kích thích phát triển kinh tế và thu hút đầu tư.

Năm 2022, Ecuador cũng đã cân nhắc về thuế tiêu thụ đặc biệt. Mục tiêu cơ bản của loại thuế này là không khuyến khích tiêu thụ các sản phẩm được cho là có hại

hoặc đánh vào những sản phẩm tiêu dùng thượng hạng, xa xỉ.

Năm 2021, nước này xem xét cải cách thuế bằng việc bỏ thuế tiêu thụ đặc biệt đánh vào dịch vụ thông tin, liên lạc, kết nối điện thoại, làm cho nguồn thu của thuế tiêu thụ đặc biệt nói chung giảm.

Ngoài ra, ngược với xu thế của thế giới và các khuyến nghị của cơ quan y tế, Chính phủ nước này cắt giảm thuế tiêu thụ đặc biệt cho một số sản phẩm được cho là có hại đối với sức khỏe và môi trường. Việc ban hành các loại thuế mới cũng được xem xét cẩn thận để xác định những tác động nguy cơ đối với hoạt động đầu tư. Trong bối cảnh ấy, việc nâng thuế VAT lên mức 12% (thấp hơn bình quân của khu vực) được xem là giải pháp lý tưởng nhất nhằm tăng thu nhập từ thuế một cách bền vững.

Việc tăng thuế VAT tạo nguồn thu hiệu quả nhất tại Ecuador khi so sánh với các nước trên thế giới và tỷ lệ tăng dường như có tác động thấp nhất tới các tầng lớp thu nhập thấp trong xã hội, do đa số các sản phẩm nhu yếu phẩm cơ bản thiết yếu đều có mức thuế VAT 0%. Bởi vậy, tăng VAT lên thêm 3% là phương pháp dễ được xã hội chấp nhận hơn cả, cũng như khả năng không gây nên những phản ứng và ý kiến từ dư luận. Theo đó, nếu nước này tăng VAT sẽ giúp tăng tỷ trọng thuế trong GDP lên khoảng 1,2%.

Có thể khẳng định rằng mức thuế VAT áp dụng tại Ecuador hiện nay thuộc hàng thấp nhất khu vực Mỹ Latinh. Năm 2023, mức này thấp thứ 3 khu vực, ngang bằng với Guatemala và chỉ đứng sau Panama (7%) và Paraguay (10%).

Thuế thu nhập là loại thuế đứng thứ hai về mức độ đóng góp ngân sách của thuế nói chung tại Ecuador.

Trong giai đoạn 2018 - 2023, thuế thu nhập tương đương khoảng 30,3% tổng thu thuế cả nước, chưa kể những đóng góp ở góc độ an sinh xã hội. Thậm chí, có thời điểm thuế thu nhập có tỷ trọng hơn 31% tổng thu thuế, như năm 2018 là một ví dụ. Theo thông tin chính thức, các thu nhập bổ sung từ thuế thu nhập đạt tới hơn 1 tỷ USD năm 2023, tương đương khoảng 1% GDP và chiếm 32,6% tổng giá trị thuế nói chung của nước này.

Trong 2 năm 2019 và 2020, thu thuế này giảm 6,4% do thời gian dịch bệnh. Đó cũng là bối cảnh chung của ngành thuế Ecuador và các nước khi hoạt động kinh tế xã hội bị ảnh hưởng do dịch bệnh.

4. Thủ tục hành chính

Chính phủ Ecuador luôn nỗ lực rà soát nhằm giảm thiểu thủ tục hành chính. Họ nhận thấy rằng, muốn đất nước phát triển thì phải thu hút đầu tư, tạo điều kiện thuận lợi về thủ tục cho người dân và doanh nghiệp.

Ecuador có cả Luật Tối ưu hóa hiệu quả thủ tục hành chính số 353 ngày 23/10/2018.

Luật này nhằm mục đích đơn giản hóa các thủ tục hành chính, giảm chi phí quản lý, tạo thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp, đảm bảo quyền lợi cho nhân dân được thụ hưởng chế độ hành chính hiệu quả, chất lượng và minh bạch.

Đối tượng áp dụng của Luật này là tất cả các loại thủ tục hành chính thuộc các lĩnh vực hành pháp, lập pháp, tư pháp và công tác bầu cử với các điều khoản đảm bảo tính minh bạch, duy trì kiểm soát, bao gồm cả hoạt động của Viện Kiểm sát nhân dân tối cao và Tòa án Hiến pháp.

Luật cũng áp dụng đối với các cơ quan, đơn vị độc lập thuộc các địa phương, cũng như những chế độ quản lý đặc biệt, các doanh nghiệp nhà nước, những đơn vị có trách nhiệm, chức năng nhiệm vụ đảm bảo an sinh xã hội, các đơn vị thuộc lĩnh vực tài chính công, những cơ quan hay đơn vị được thành lập căn cứ theo Hiến pháp, hoặc theo pháp luật nhằm thực hiện quyền năng của nhà nước để cung ứng dịch vụ công hoặc triển khai các hoạt động kinh tế cho Nhà nước, các thể nhân pháp lý được thành lập, tự nhiên nhân (cá nhân) thuộc lĩnh vực tư nhân tham gia quản lý hoặc được cử thực hiện hay ủy quyền thực hiện cung ứng dịch vụ công.

Các điều khoản cũng được áp dụng đối với các đơn vị tư nhân có trách nhiệm, chỉ trừ các trường hợp không được quy định rõ trong Luật.

Luật không áp dụng đối với các thủ tục hành chính trong lĩnh vực quốc phòng, hay có liên quan đến an ninh quốc gia.

5. Chính sách tiền tệ

Chính sách tiền tệ Ecuador được kiểm soát và điều hành bởi Hội đồng Quy định và Chính sách tiền tệ quốc gia. Cơ quan này là đơn vị có thẩm quyền cao nhất trong lĩnh vực quản lý chính sách tiền tệ, trực thuộc Ngân hàng Trung ương Ecuador.

Chức năng chính của Hội đồng là hoạch định và giám sát việc áp dụng các chính sách tiền tệ nhằm đảm bảo sự an toàn, bền vững của hệ thống tiền tệ trước tình trạng đô la hóa, cũng như ổn định hệ thống tài chính Ecuador.

Kể từ khi áp dụng chế độ tiền tệ đô la hóa, Ecuador đã phải đối mặt với rất nhiều tình huống kinh tế tài chính phức tạp, theo đó chính sách tiền tệ là vấn đề cốt lõi nhằm đảm bảo tính thanh khoản của nền kinh tế và các mục tiêu ngân sách được đề ra hàng năm.

Chính sách tiền tệ Ecuador trong những năm qua khá linh hoạt và là yếu tố quan trọng để giải quyết những

thách thức về tài chính và duy trì ổn định kinh tế đất nước, trong bối cảnh nền kinh tế đô la hóa.

Về cơ bản, có nhiều kiểu chính sách được ban hành và áp dụng, trong đó có hạn chế và mở rộng. Chính sách hạn chế được áp dụng khi thừa tiền trên thị trường và các cơ quan điều tiết phải áp dụng chính sách để giảm dòng tiền lưu thông trên thị trường tài chính. Ngược lại, chính sách nới lỏng được áp dụng khi trên thị trường tài chính Ecuador khan tiền. Khi ấy, Ngân hàng Trung ương áp dụng các chính sách nhằm bơm tiền ra thị trường tài chính. Cả hai quá trình này đều được điều tiết thông qua công cụ chính sách như đã nêu.

Vấn đề quan trọng là đơn vị điều hành phải linh hoạt áp dụng và xem mục tiêu đạt được khi áp dụng chính sách và công cụ, hay mục đích muốn đạt của chiến lược chính sách tiền tệ là gì.

Chính sách chiết khấu thường được sử dụng nhiều tại Ecuador. Theo đó, Ngân hàng Trung ương đưa ra mức lãi suất chiết khấu cho các ngân hàng thương mại, cũng như xác định các loại nghiệp vụ tài chính hưởng chiết khấu cụ thể.

Trong chính sách này, Ngân hàng Trung ương thiết lập các điều kiện cung cấp tín dụng cho các ngân hàng thương mại trong ngắn hạn. Ngân hàng Trung ương cũng sẵn sàng cấp tín dụng cho các ngân hàng thương mại

trong thời gian ngắn hạn. Các mức chiết khấu và chênh lệch lãi suất mà ngân hàng Trung ương áp dụng cho các ngân hàng thương mại có thể làm tăng hoặc giảm dòng tiền. Tăng tỷ lệ chiết khấu có thể khiến các ngân hàng thương mại mong muốn tăng thêm nguồn dự trữ tiền mặt, có thể dẫn đến hiện tượng tiền mặt lưu thông trên thị trường giảm. Ngược lại, giảm tỷ lệ chiết khấu khuyến khích các ngân hàng tăng lưu thông tiền mặt ra thị trường.

Để nói về chính sách tiền tệ tại Ecuador, cần phân định ra 2 thời kỳ rõ ràng. Giai đoạn trước tháng 1/2000, là thời kỳ chủ yếu sử dụng đồng nội tệ và kể từ thời điểm đó cho đến nay, là giai đoạn đô la hóa.

Trong thời kỳ đầu, Ecuador có nhiều khó khăn liên quan đến cân đối chính sách tiền tệ, tăng trưởng hệ thống tín dụng và ngân hàng thấp, đất nước gần như nằm trong cuộc khủng hoảng tài chính kéo dài và phải nỗ lực rất nhiều để có thể cân đối và ổn định. Nhiều ngân hàng mất khả năng thanh khoản, buộc giới chức trách tiền tệ phải can thiệp cơ học, dừng hoạt động và giao dịch của những ngân hàng đó, thậm chí giải thể và đóng cửa một số ngân hàng hoạt động kém hiệu quả.

Ở thời kỳ đô la hóa, thị trường và chính sách tiền tệ Ecuador cho thấy sự thay đổi triệt để, nhất là trong chế độ quy đổi và tỷ giá hối đoái, có tác động to lớn lên

vấn đề tài chính công, đầu tư công, ngoại thương, khả năng cạnh tranh, tăng trưởng kinh tế, lãi suất, lạm phát... Tính thanh khoản của nền kinh tế phụ thuộc cơ bản vào nguồn thu ngoại tệ thông qua cán cân thanh toán.

Khi đó, Ngân hàng Trung ương áp dụng nhiều công cụ kiểm soát thị trường tiền tệ. Các công cụ ấy được quy định cụ thể trong Bộ luật Tiền tệ và Tài chính mới có hiệu lực ngày 12/9/2014 nhằm tăng cường sự tăng trưởng và phát triển. Theo đó, quỹ đảm bảo thanh khoản có vai trò không thể thiếu nhằm tuân thủ và thực hiện các mục tiêu của chính sách tiền tệ nói chung.

Chương II: NGOẠI THƯƠNG CỦA ECUADOR

Ecuador là quốc gia phụ thuộc nhiều vào ngành dầu mỏ, nên việc xuất khẩu dầu mỏ giảm có ảnh hưởng không nhỏ tới kim ngạch xuất nhập khẩu và thu ngân sách.

Những năm gần đây, chính sách tập trung tận dụng các nguồn lực để phát triển sản xuất trong nước đã góp phần không chỉ đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của người dân, mà xuất khẩu Ecuador cũng có nhiều khởi sắc.

Năm 2022, kim ngạch thương mại hai chiều Ecuador với thế giới đạt 67,5 tỷ USD, trong đó xuất khẩu 36 tỷ USD, nhập khẩu 31,5 tỷ USD. Năm 2023, tổng kim ngạch ngoại thương nước này đạt 69 tỷ USD, trong đó xuất khẩu đạt 37 tỷ USD, nhập khẩu đạt 32 tỷ USD.

Bộ Ngoại thương và Đầu tư là cơ quan ban hành và giám sát các chính sách ngoại thương và đầu tư Ecuador với mục tiêu tạo thuận lợi theo hướng tự chủ và hoạch định rõ chiến lược tăng cường hội nhập kinh tế thương mại của đất nước vào môi trường kinh doanh và đầu tư quốc tế.

Nhiệm vụ chính của Bộ Ngoại thương và Đầu tư là hoạch định và giám sát thực thi chính sách ngoại thương, bao gồm cả lãnh đạo, quản lý và điều phối chính sách

ngoại thương, xúc tiến thương mại và thu hút đầu tư nước ngoài; đàm phán thương mại song phương và đa phương, trong đó có việc tham gia các hiệp định nhằm tăng cường quan hệ kinh tế với các quốc gia khác; điều tiết hoạt động nhập khẩu và thay thế nhập khẩu. Tăng cường sản xuất trong nước và giảm phụ thuộc vào nhập khẩu.

Tóm lại, Bộ Ngoại thương và Đầu tư Ecuador đóng vai trò cơ bản trong phát triển kinh tế của quốc gia, xúc tiến thương mại và đầu tư theo hướng bền vững, nhằm đem lại lợi ích tối đa cho Ecuador.

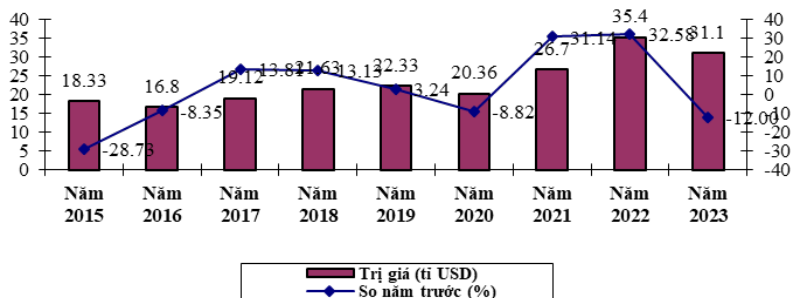
I. TÌNH HÌNH XUẤT KHẨU HÀNG HÓA

1. Kim ngạch xuất khẩu

Năm 2021, 2022 và 2023, hoạt động ngoại thương Ecuador được thúc đẩy mạnh mẽ do nền kinh tế gia tăng mức độ mở cửa, cùng với việc tái khởi động lĩnh vực du lịch trong nước và quốc tế, cũng như nhu cầu tiêu dùng hàng hóa của thế giới nói chung tăng lên, làm xuất khẩu của Ecuador cũng được hưởng lợi.

Năm 2020, kim ngạch xuất khẩu của Ecuador đạt 22,4 tỷ USD, năm 2021 đạt 26,7 tỷ USD, năm 2022 đạt 32,66 tỷ USD, năm 2023 là 31,33 tỷ USD.

Biểu đồ 5. Kim ngạch và tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador qua các năm

Nguồn: Statistic.com

2. Mặt hàng xuất khẩu

Về xuất khẩu dầu mỏ, năm 2023 xuất nhập khẩu dầu mỏ của Ecuador có biến động, kể cả xuất khẩu dầu thô và nhập khẩu các sản phẩm dầu tinh chế. Trong điều kiện bình thường, mỗi quý xuất khẩu dầu mỏ nước này thu về khoảng gần 2 tỷ USD. Tuy nhiên, năm 2023, kim ngạch xuất khẩu dầu mỏ Ecuador giảm 33,5% về giá trị và giảm 5,5% về khối lượng so với cùng kỳ năm 2022.

Về sản lượng dầu thô, mỗi quý Ecuador khai thác được khoảng 30 triệu thùng dầu. Năm 2023, giảm 6,2% về giá trị và giảm 1,4% về khối lượng so với cùng kỳ năm 2022.

Kim ngạch xuất khẩu các mặt hàng truyền thống đóng góp tới 58,5% tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hoá

ngoài dầu mỏ. Các mặt hàng xuất khẩu truyền thống của Ecuador gồm:

❖*Chuối các loại*: Kim ngạch khoảng 1 tỷ USD/ năm, thường tập trung nhiều vào quý I hàng năm. Đối tác chính là Hà Lan (chiếm 54,7%), tiếp theo là Nga, Đức, Hoa Kỳ...

❖*Tôm*: Kim ngạch khoảng 1,9 tỷ USD/năm. Đối tác chủ yếu là Trung Quốc, Italia, Việt Nam, Hoa Kỳ, EU, Thái Lan...

❖*Cà cao và phụ phẩm*: Kim ngạch xuất khẩu hơn 200 triệu USD/năm, sản lượng xuất khẩu khoảng 80-100 ngàn tấn. Đối tác chính là Indonesia, Hà Lan, Mexico, Hoa Kỳ, Canada...

❖*Cà phê và sản phẩm từ cà phê*: Kim ngạch khoảng 35 - 40 triệu USD/năm. Trong những năm gần đây sản lượng có xu hướng giảm, làm cho kim ngạch xuất khẩu giảm theo. Đối tác chính là Đức, Colombia, Nga..., trong những năm gần đây Nga nhập khẩu rất nhiều cà phê Ecuador.

❖*Cá thu và hải sản*: Kim ngạch khoảng 80 - 100 triệu USD/năm, khối lượng xấp xỉ 30 - 35 ngàn tấn. Bên cạnh cá thu, cá ngừ, Ecuador xuất khẩu nhiều loài thủy sản khác như cá hồng, cá trích, cá bạc, cá chuồn, cá tuyết...

❖*Các sản phẩm khai khoáng, chủ yếu là vàng và đồng:* Kim ngạch xuất khẩu mặt hàng này khoảng 800 triệu đến 1 tỷ USD/năm với khối lượng khoảng hơn 200 ngàn tấn. Trong đó, vàng được xuất khẩu sang các Tiểu Vương quốc Ả Rập thống nhất ngày càng tăng. Đồng được xuất khẩu sang Trung Quốc, đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng của quốc gia này phục vụ cho công nghiệp, thủ công và xây dựng.

❖*Hoa tươi:* Kim ngạch đạt khoảng 300 triệu USD/năm, sản lượng khoảng 50 ngàn tấn hoa/năm. Đây là mặt hàng theo mùa, thường xuất khẩu tăng cao trong quý I hàng năm. Đối tác chủ yếu là Hà Lan, Italia và Thổ Nhĩ Kỳ.

❖*Cá hộp:* Kim ngạch khoảng 300 triệu USD/năm, sản lượng xấp xỉ 65 ngàn tấn/năm. Trong thời gian gần đây, mặt hàng này có xu hướng giảm xuất khẩu do EU áp dụng chính sách có liên quan đến xuất xứ và đội tàu đánh bắt. Bên cạnh đó, EU có xu hướng mở rộng nhập khẩu từ các quốc gia châu Á làm gia tăng mức độ cạnh tranh về giá cả và sản lượng. Hơn nữa, nhu cầu tiêu thụ cá thu đóng hộp tại EU cũng giảm trong thời gian gần đây.

**Bảng 2. Chứng loại hàng hoá xuất khẩu của Ecuador
năm 2023**

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Dầu thô, xăng dầu	8.980.000	28,87
Thuỷ sản	7.530.000	24,21
Trái cây	4.110.000	13,22
Quặng và tro, xỉ	1.930.000	6,21
Đá quý, kim loại quý, ngọc trai	1.420.000	4,57
Thực phẩm chế biến từ thịt, thuỷ sản	1.370.000	4,41
Ca cao và sản phẩm ca cao	1.320.000	4,24
Hoa, cây cảnh	1.010.000	3,25
Gỗ và sản phẩm gỗ	533.470	1,72
Rau quả chế biến	319.580	1,03
Các loại củ ăn được	309.870	1,00
Phụ phẩm động vật làm thức ăn chăn nuôi	214.190	0,69
Dầu mỡ động thực vật	203.190	0,65
Nhựa và sản phẩm nhựa	158.710	0,51

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Hàng điện, điện tử và linh kiện	144.990	0,47
Các chế phẩm ăn được khác	139.850	0,45
Sắt thép	126.990	0,41
Nhôm	108.780	0,35
Thuốc lá	101.060	0,32
Đồng	83.910	0,27
Máy bay và linh kiện máy bay	81.350	0,26
Máy móc thiết bị, nổi hơi	67.460	0,22
Cao su	67.310	0,22
Chì	47.530	0,15
Đường	47.010	0,15
Giấy và sản phẩm giấy	44.530	0,14
Sữa và sản phẩm sữa	38.510	0,12
Sản phẩm gốm sứ	38.170	0,12
Dược phẩm	34.010	0,11
Albuminoid, tinh bột biến tính, keo, enzym	32.720	0,11

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Muối, lưu huỳnh, đất, đá, thạch cao và xi măng	31.000	0,10
Các mặt hàng sản xuất khác	24.600	0,08
Xà phòng, sáp, nến	23.570	0,08
Mũ đội đầu	23.010	0,07
Sợi và vải thực vật	22.960	0,07
Các sản phẩm hoá chất	22.340	0,07
Cà phê, chè, gia vị	22.310	0,07
Thuỷ tinh và sản phẩm thuỷ tinh	20.300	0,07
Các sản phẩm dệt may khác	20.100	0,06
Giày dép	19.840	0,06
Đồ nội thất, chiếu sáng	19.820	0,06
Máy ảnh, máy quay phim	19.750	0,06
Quặng và sắt	17.620	0,06
Quần áo dệt kim	16.270	0,05
Bông	15.130	0,05
Tinh bột các loại	14.150	0,05

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Bia, rượu và giấm	12.390	0,04
Các sản phẩm bằng kim loại cơ bản khác	11.750	0,04
Thuốc nhuộm	11.240	0,04
Đá, thạch cao, xi măng...	10.090	0,03
Quần áo không dệt kim	7.910	0,03
Phân bón	7.440	0,02
Tàu thuyền	7.160	0,02
Hạt, quả có dầu	7.020	0,02
Ngũ cốc	6.570	0,02
Hoá mỹ phẩm	6.320	0,02
Mền xơ, nỉ, sản phẩm không dệt, sợi, dây xe, chảo chảo	5.710	0,02
Dụng cụ cắt bằng kim loại	5.550	0,02
Da động vật	4.810	0,02
Tranh, báo, ảnh	4.630	0,01
Phương tiện vận tải trừ đường sắt	4.130	0,01

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Hoá chất vô cơ	3.930	0,01
Hoá chất hữu cơ	3.500	0,01
Sợi nhân tạo	3.250	0,01
Đồ chơi, đồ chơi thể thao	3.150	0,01
Các sản phẩm có nguồn gốc từ động vật	3.060	0,01
Sản phẩm được tết, bện từ thực vật	2.450	0,01
Thịt và nội tạng ăn được	2.240	0,01
Sợi, xơ nhân tạo	2.170	0,01
Động vật sống	2.130	0,01
Thảm trải sàn	1.750	0,01
Các sản phẩm bằng da, ruột động vật, yên cương, đồ du lịch	1.320	0,00
Kẽm	1.120	0,00
Bột gỗ	872	0,00
Sản phẩm sữa, trứng	735	0,00
Vật liệu được đan từ thực vật	516	0,00

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Vào dệt kim hoặc móc	485	0,00
Gôm, nhựa	400	0,00
Vải dệt hoặc chần	389	0,00
Vải dệt đã được tráng	377	0,00
Thiết bị đường sắt	337	0,00
Chất nổ, pháo hoa	272	0,00
Đồng hồ	260	0,00
Lông, tóc động vật	188	0,00
Nhạc cụ	142	0,00
Nguyên liệu ngành ảnh	128	0,00
Vũ khí	111	0,00
Sản phẩm nghệ thuật	73	0,00
Da chim, lông vũ, tóc người	68	0,00
Nikel	51	0,00

Nguồn: *Tradingeconomics.com*

3. Thị trường xuất khẩu

Về đối tác xuất khẩu chính, năm 2023 Hoa Kỳ là đối tác lớn nhất của Ecuador với tỷ trọng 25%, tiếp theo là Trung Quốc 21,3%, Panama (10,3%), Nga (3,7%), Chile (3,3%), Hà Lan (2,8%)... Những đối tác chính này tiêu thụ xấp xỉ 66% tổng hàng xuất khẩu của Ecuador trong năm này.

Đối với dầu mỏ, Hoa Kỳ là nước nhập khẩu nhiều nhất (42%), chủ yếu là dầu thô, tiếp theo là Panama (39,3%). Xuất khẩu dầu thô Ecuador năm 2023 đạt 658,8 triệu USD, sản lượng 10,8 triệu thùng, sản phẩm từ dầu mỏ đạt giá trị xuất khẩu 87,8 triệu USD. Tiếp theo là Chile với tỷ trọng 8,1%, chủ yếu là dầu thô với kim ngạch 153,6 triệu USD, sản lượng 2,4 triệu thùng, phụ phẩm xuất khẩu đạt 1 triệu USD. Peru cũng nhập khẩu dầu thô từ Ecuador, chiếm tỷ trọng 5,6% tổng xuất khẩu, kim ngạch 91,9 triệu USD, sản lượng 1,4 triệu thùng/năm. Ấn Độ nhập khẩu 3,1% tổng sản lượng dầu xuất khẩu của Ecuador, sản lượng khoảng 1 triệu thùng.

Đối với các mặt hàng ngoài dầu lửa: Dẫn đầu là Trung Quốc chiếm 28,5% với mặt hàng tôm đạt 1.1 tỷ USD, chì và đồng đạt 300 triệu USD, các sản phẩm khai khoáng khác 55 triệu USD.

Hoa Kỳ đứng thứ hai, chiếm 19,1%, chủ yếu là tôm (326,3 triệu USD), chuối (125,7 triệu USD), vàng (90,5 triệu USD) và hoa tươi (86,9 triệu USD).

**Bảng 3. Thị trường xuất khẩu hàng hoá của Ecuador
năm 2023**

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Mỹ	7.400.000	23,79
Trung Quốc	5.670.000	18,23
Panama	4.470.000	14,37
Chile	978.390	3,15
Peru	974.810	3,13
Nga	923.610	2,97
Tây Ban Nha	853.980	2,75
Hà Lan	852.860	2,74
Colombia	775.950	2,50
Italia	629.330	2,02
UAE	600.840	1,93
Đức	415.770	1,34
Ấn Độ	409.810	1,32
Canada	346.780	1,12
Thụy Sĩ	342.290	1,10
Pháp	331.830	1,07
Malaysia	325.370	1,05
Bỉ	290.150	0,93
Anh	282.960	0,91
Argentina	256.990	0,83

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Nhật Bản	227.120	0,73
Indonesia	209.210	0,67
Mexico	203.530	0,65
Thổ Nhĩ Kỳ	202.770	0,65
Phần Lan	183.240	0,59
Guatemala	164.930	0,53
Hy Lạp	148.780	0,48
Algeria	135.550	0,44
Kazakhstan	133.220	0,43
Saudi Arabia	131.540	0,42
Cộng hoà Dominica	127.480	0,41
Nicaragua	121.890	0,39
Brazil	116.150	0,37
Bồ Đào Nha	95.160	0,31
Hàn Quốc	80.210	0,26
Ba Lan	79.390	0,26
Iraq	78.500	0,25
Bulgaria	67.820	0,22
Thái Lan	59.260	0,19
Slovenia	59.080	0,19
Thụy Điển	53.860	0,17

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Venezuela	53.460	0,17
Ivory Coast	53.340	0,17
Việt Nam	53.060	0,17
El Salvador	51.690	0,17
Georgia	50.260	0,16
Croatia	47.630	0,15
Libya	47.190	0,15
Costa Rica	46.050	0,15
Morocco	44.990	0,14
Hong Kong	44.880	0,14
Honduras	42.940	0,14
New Zealand	39.510	0,13
Lithuania	38.750	0,12
Bolivia	35.320	0,11
Uruguay	33.180	0,11
Estonia	30.390	0,10
Romania	29.510	0,09
Qatar	28.890	0,09
Kuwait	24.160	0,08
Uzbekistan	22.860	0,07
Cuba	17.230	0,06
Jordan	16.980	0,05

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Albania	16.320	0,05
Australia	15.380	0,05
Na Uy	15.130	0,05
Cộng hoà Séc	14.960	0,05
Singapore	14.860	0,05
Kyrgyzstan	14.860	0,05
Ireland	14.620	0,05
Ukraine	13.470	0,04
Nam Phi	13.380	0,04
Oman	11.640	0,04
Trinidad And Tobago	11.340	0,04
Philippines	11.170	0,04
Jamaica	9.050	0,03
Israel	8.870	0,03
Malta	8.580	0,03
Đan Mạch	8.550	0,03
Latvia	8.520	0,03
Azerbaijan	8.190	0,03
Montenegro	7.660	0,02
Paraguay	6.530	0,02
Tunisia	5.520	0,02

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu (%)
Armenia	5.220	0,02
Moldova	4.820	0,02
Cyprus	4.200	0,01
Ghana	3.840	0,01
Lebanon	3.820	0,01
Tajikistan	3.280	0,01
Sierra Leone	3.170	0,01
Hungary	3.110	0,01
Bahamas	3.080	0,01
Sri Lanka	1.890	0,01
Ai Cập	1.640	0,01
Bangladesh	1.420	0,00
Barbados	1.270	0,00
Slovakia	1.250	0,00
Aruba	1.190	0,00
Guyana	1.140	0,00
Bahrain	1.120	0,00

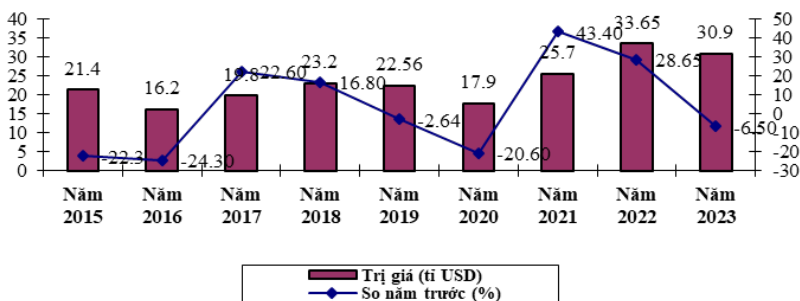
Nguồn: *Tradingeconomics.com*

II. TÌNH HÌNH NHẬP KHẨU HÀNG HÓA

1. Kim ngạch nhập khẩu

Về cơ bản Ecuador nhập siêu để phục vụ nhu cầu tiêu dùng trong nước, nhưng phần quan trọng hơn chính là nhập khẩu nguyên phụ liệu phục vụ cho các ngành sản xuất trong nước.

Biểu đồ 6. Kim ngạch và tăng trưởng kim ngạch nhập khẩu của Ecuador qua các năm

Nguồn: Statistic.com

Sau hai năm 2021 và 2022 tăng mạnh, tăng lần lượt 43,4% và 28,65%, năm 2023 kim ngạch nhập khẩu hàng hoá của Ecuador giảm 6,5%, xuống còn 30,9 tỷ USD.

2. Mặt hàng nhập khẩu

Mặt hàng có kim ngạch lớn nhất của Ecuador là dầu mỏ với kim ngạch nhập khẩu năm 2023 là 4,19 tỷ USD, chiếm 13,5% tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hoá của cả nước.

Tiếp đến là xăng dầu đạt 2,3 tỷ USD, chiếm 7,46%. Thứ ba là máy móc thiết bị đạt 3,1 tỷ USD, chiếm 10,03 tổng kim ngạch nhập khẩu.

Thứ tư là ô tô các loại đạt 1,37 tỷ USD, chiếm tỷ trọng 4,46%. Tiếp đến là dược phẩm 1,33 tỷ USD, chiếm 4,3%; khô dầu đậu nành 993 triệu USD, chiếm 3,21%; điện thoại 704 triệu USD, chiếm 2,28%; xe chở hàng hoá 650 triệu USD, chiếm 2,1%; khí và khí hoá lỏng 607 triệu USD, chiếm 1,96%...

Bảng 4. Chứng loại hàng hoá nhập khẩu của Ecuador năm 2023

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Nhiên liệu khoáng, dầu, sản phẩm chưng cất	7.460.000	24,15
Máy móc, lò phản ứng hạt nhân, nồi hơi	3.100.000	10,03

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Phương tiện vận tải trừ đường sắt, xe điện	2.790.000	9,03
Thiết bị điện, điện tử	2.070.000	6,70
Phụ phẩm dùng cho sản xuất thức ăn chăn nuôi	1.610.000	5,21
Dược phẩm	1.330.000	4,30
Sản phẩm nhựa	1.190.000	3,85
Sắt thép	912.630	2,95
Ngũ cốc	664.270	2,15
Thiết bị quang, ảnh, kỹ thuật, y tế	655.820	2,12
Sản phẩm hoá chất	611.950	1,98
Sản phẩm thép	481.860	1,56
Phân bón	479.770	1,55
Hoá mỹ phẩm	451.980	1,46
Hoá chất hữu cơ	444.270	1,44
Giấy và sản phẩm giấy	400.800	1,30
Cao su	365.200	1,18
Hàng hoá khác chưa phân vào đầu	358.370	1,16
Các chế phẩm ăn được khác	314.450	1,02

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Dầu mỡ động, thực vật	272.380	0,88
Hoá chất vô cơ	237.690	0,77
Giày dép	223.730	0,72
Đường	205.130	0,66
Hàng dệt may không dệt kim	190.710	0,62
Xà phòng, chất bôi trơn, sáp, nến,	187.380	0,61
Chất chiết xuất thuộc da, thuốc nhuộm,	180.080	0,58
Nội thất, bảng hiệu chiếu sáng, nhà tiền chế	176.490	0,57
Nhôm	167.560	0,54
Đồ uống, rượu mạnh và giấm	149.290	0,48
Hàng may mặc đan hoặc móc	146.140	0,47
Đồ chơi, đồ chơi thể thao	145.170	0,47
Thuỷ sản	14.512	0,05
Trái cây	143.990	0,47
Các mặt hàng sản xuất khác	136.980	0,44
Ngũ cốc, bột mì, tinh bột, chế phẩm và sản phẩm từ sữa	135.660	0,44
Các sản phẩm khác bằng kim loại	135.060	0,44

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Các thiết bị cắt bằng kim loại	132.510	0,43
Xi măng	128.310	0,42
Kính xây dựng	128.070	0,41
Sợi nhân tạo	105.500	0,34
Albuminoid, tinh bột biến tính, keo, enzym	99.930	0,32
Đồng	97.290	0,31
Đá, thạch cao, xi măng, amiăng, mica hoặc các vật liệu tương tự	95.530	0,31
Hàng rau quả	88.550	0,29
Sợi, xơ tự nhiên	85.840	0,28
Vải dệt kim hoặc móc	80.110	0,26
Muối, lưu huỳnh, đất, đá, thạch cao, vôi và xi măng	71.640	0,23
Bông	71.200	0,23
Mền xơ, nỉ, sản phẩm không dệt, sợi, dây xe, chảo chảo	67.660	0,22
Sản phẩm xay xát, mạch nha, tinh bột, inlin, gluten lúa mì	61.450	0,20
Các loại rễ, củ ăn được	56.800	0,18
Gỗ và sản phẩm gỗ	56.450	0,18

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Ca cao và sản phẩm từ ca cao	55.950	0,18
Dầu hạt, quả có dầu, ngũ cốc, hạt, quả	55.310	0,18
Các sản phẩm bằng da, ruột động vật, yên cương, đồ du lịch	53.220	0,17
Các mặt hàng dệt	49.340	0,16
Sách in, báo, tranh ảnh	43.640	0,14
Chất nổ, pháo hoa, diêm, pháo hoa	38.330	0,12
Bột gỗ	35.950	0,12
Hoa, cây cảnh	34.950	0,11
Vải dệt đã được ngâm tẩm, tráng hoặc ép lớp	32.240	0,10
Máy bay	30.200	0,10
Cà phê, chè, gia vị	29.690	0,10
Động vật sống	28.530	0,09
Các sản phẩm có nguồn gốc từ động vật	27.350	0,09
Mũ đội đầu	25.920	0,08
Tàu thuyền	25.140	0,08
Đá quý, ngọc trai, kim loại quý	25.100	0,08

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Thịt và sản phẩm thịt	19.570	0,06
Kẽm	17.420	0,06
Sản phẩm từ sữa, trứng, mật ong	17.240	0,06
Kẹo cao su	16.570	0,05
Đồng hồ	16.380	0,05
Thịt và thủy sản chế biến	15.990	0,05
Thiết bị chụp ảnh, quay phim	15.950	0,05
Vải dệt hoặc chần	13.870	0,04
Thuốc lá	8.870	0,03
Thiết bị đường sắt	8.600	0,03
Nhạc cụ và linh, phụ kiện	8.400	0,03
Thảm	8.220	0,03
Lông vũ, hoa nhân tạo, tóc	7.310	0,02
Vũ khí	6.900	0,02
Quặng xỉ và tro	4.480	0,01
Da sống và da thuộc	4.130	0,01
Ô, dù, gậy chống	4.020	0,01
Lông cừu, lông động vật	2.670	0,01
Kim loại cơ bản khác	2.640	0,01

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Nickel	2.030	0,01
Thiếc	1.470	0,00
Rau	1.200	0,00
Chì	1.180	0,00
Các sản phẩm nghệ thuật	846	0,00
Các sản phẩm tết, bện, đan	535	0,00
Sợi dệt thực vật	449	0,00
Nút chai và các sản phẩm bằng nút chai	430	0,00
Da lông và lông nhân tạo, sản xuất	123	0,00

Nguồn: Tradingeconomics.com

3. Thị trường nhập khẩu

Năm 2023 Hoa Kỳ vẫn là thị trường cung cấp hàng hoá lớn nhất cho Ecuador, chiếm tỷ trọng 26,8% tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hoá của Ecuador, đạt 8,29 tỷ USD. Tiếp theo là Trung Quốc chiếm 20,7%, đạt 6,4 tỷ USD. Thứ ba là Colombia chiếm 7,4%, đạt 2,29 tỷ USD.

Tiếp đến là Brazil chiếm 3,98%, đạt 1,23 tỷ USD; Peru chiếm 3,46%, đạt 1,07 tỷ USD. Đây là những thị

trường đóng góp gần 70% tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hoá của Ecuador.

Bảng 5. Thị trường nhập khẩu hàng hoá của Ecuador năm 2023

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Mỹ	8.290.000	26,84
Trung Quốc	6.400.000	20,72
Colombia	2.290.000	7,41
Brazil	1.230.000	3,98
Peru	1.070.000	3,46
Hàn Quốc	853.190	2,76
Italy	819.640	2,65
Nhật Bản	778.130	2,52
Tây Ban Nha	741.150	2,40
Mexico	738.730	2,39
Canada	677.680	2,19
Đức	632.150	2,05
Chile	572.300	1,85
Argentina	553.730	1,79
Ấn Độ	537.720	1,74
Bolivia	484.990	1,57
Thái Lan	361.470	1,17
Việt Nam	242.860	0,79

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Pháp	238.630	0,77
Anh	223.600	0,72
Hà Lan	185.720	0,60
Indonesia	178.220	0,58
Nga	157.150	0,51
Hồng Kông	128.680	0,42
Thụy Điển	122.520	0,40
Bỉ	120.220	0,39
Switzerland	114.770	0,37
Panama	107.780	0,35
Guatemala	106.670	0,35
Thổ Nhĩ Kỳ	103.690	0,34
Malaysia	101.580	0,33
Uruguay	97.790	0,32
Cộng hoà Séc	76.280	0,25
Costa Rica	76.080	0,25
Tunisia	72.570	0,23
Slovakia	69.140	0,22
Áo	68.550	0,22
Singapore	54.750	0,18
Saudi Arabia	53.590	0,17
Australia	52.220	0,17
Ba Lan	48.770	0,16

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Đan Mạch	43.750	0,14
Bangladesh	42.130	0,14
Venezuela	41.500	0,13
Paraguay	41.090	0,13
Hungary	40.470	0,13
Phần Lan	36.610	0,12
Bồ Đào Nha	36.420	0,12
Israel	34.930	0,11
Ireland	33.300	0,11
Cộng hoà Dominica	28.890	0,09
Na Uy	26.690	0,09
Philippines	24.120	0,08
Hy Lạp	21.510	0,07
Pakistan	20.840	0,07
UAE	18.690	0,06
Cambodia	16.610	0,05
Romania	15.860	0,05
Nicaragua	14.780	0,05
Sri Lanka	13.970	0,05
Morocco	12.330	0,04
Bahrain	11.040	0,04
Nam Phi	10.300	0,03
Ai Cập	9.970	0,03

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Slovenia	9.190	0,03
Bulgaria	8.700	0,03
El Salvador	8.580	0,03
Myanmar	7.940	0,03
Luxembourg	6.100	0,02
Honduras	5.890	0,02
Latvia	5.760	0,02
Lithuania	5.370	0,02
Trinidad And Tobago	4.470	0,01
New Zealand	3.970	0,01
Oman	3.940	0,01
Nigeria	3.420	0,01
Croatia	3.350	0,01
Serbia	2.130	0,01
Seychelles	2.070	0,01
Ukraine	1.960	0,01
Iceland	1.690	0,01
Guinea Bissau	1.670	0,01
Jordan	1.400	0,00
Estonia	1.230	0,00
Qatar	1.220	0,00
Kenya	1.190	0,00
Iran	1.110	0,00

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Solomon Islands	1.090	0,00
Lebanon	973	0,00
Cyprus	954	0,00
Cuba	891	0,00
Lào	849	0,00
Georgia	843	0,00
Guyana	810	0,00
Tanzania	733	0,00
Syria	689	0,00
Malta	505	0,00
Ecuador	441	0,00
Mauritius	438	0,00
Madagascar	431	0,00
Zambia	388	0,00
Barbados	369	0,00
Belarus	364	0,00
Swaziland	360	0,00
Bosnia And Herzegovina	296	0,00
San Marino	288	0,00
Ghana	266	0,00
Andorra	256	0,00
Marshall Islands	244	0,00

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Kazakhstan	242	0,00
Moldova	196	0,00
Mali	171	0,00
Ivory Coast	156	0,00
Albania	150	0,00
Haiti	132	0,00
Maldives	120	0,00
Uzbekistan	94	0,00
Liberia	93	0,00
Comoros	89	0,00
American Samoa	88	0,00
Mauritania	76	0,00
Benin	68	0,00
Ethiopia	65	0,00
North Korea	59	0,00
St Kitts and Nevis	47	0,00
Congo	45	0,00
Senegal	41	0,00
Montenegro	35	0,00
Guinea	32	0,00
Somalia	29	0,00
Uganda	27	0,00
Iraq	24	0,00

Thị trường	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu (%)
Suriname	23	0,00
Bermuda	23	0,00
Sudan	23	0,00
Sierra Leone	21	0,00
Macedonia	21	0,00
Cayman Islands	20	0,00
Macau	20	0,00
Armenia	18	0,00
Gambia	17	0,00
Kuwait	15	0,00
Guam	11	0,00
Dominica	10	0,00
New Caledonia	10	0,00

Nguồn: *Tradingeconomics.com*

4. Cán cân thương mại

Cán cân thương mại của Ecuador tương đối cân bằng. Năm 2020 nước này đạt thặng dư thương mại tới 2,47 tỷ USD và cũng là mức cao nhất từ trước tới nay, sang năm 2021 giảm còn 0,92 tỷ USD, năm 2022 thâm hụt 60 triệu USD và năm 2023 thặng dư trở lại với mức thặng dư 340 triệu USD.

Bảng 6. Cán cân thương mại của Ecuador qua các năm

Năm	Cán cân thương mại (tỷ USD)	So với GDP
2023	0,34	0,28%
2022	-0,06	-0,05%
2021	0,92	0,86%
2020	2,47	2,58%
2019	0,02	0,01%
2018	-0,99	-0,92%
2017	-0,68	-0,65%
2016	0,53	0,54%
2015	-2,25	-2,32%

Nguồn: WB

Chương III

QUAN HỆ THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - ECUADOR

I. QUAN HỆ HỢP TÁC VIỆT NAM - ECUADOR

1. Khái quan chung

Hai nước Việt Nam và Ecuador đã thiết lập quan hệ ngoại giao từ năm 1979. Cho đến nay, chưa có Đại sứ quán của Ecuador tại Việt Nam và ngược lại, cũng chưa có Đại sứ quán và Thương vụ Việt Nam trực tiếp tại Ecuador.

Đại sứ quán Ecuador tại Malaysia đang kiêm nhiệm Việt Nam. Đại sứ quán Việt Nam và Thương vụ tại Chile kiêm nhiệm địa bàn và thị trường Ecuador.

Ecuador coi Việt Nam là đối tác quan trọng tại khu vực Đông Nam Á và mong muốn thúc đẩy quan hệ hợp tác toàn diện với Việt Nam. Việt Nam cũng đánh giá Ecuador là địa bàn quan trọng trong phát triển quan hệ trên nhiều lĩnh vực, trong đó có ngoại giao, kinh tế thương mại và hợp tác nhiều mặt khác mà hai nước có tiềm năng.

Hai nước thường xuyên duy trì trao đổi đoàn nhằm gắn kết tăng cường mối quan hệ chia sẻ cùng hợp tác. Việt Nam luôn coi trọng phát triển quan hệ hữu nghị và

hợp tác nhiều mặt với Ecuador cũng như với các nước bạn bè ở Mỹ Latinh.

Việt Nam và Ecuador đánh giá cao hiệu quả của cơ chế tham khảo chính trị giữa Bộ Ngoại giao hai nước và thống nhất thúc đẩy trao đổi đoàn các cấp. Hai Bên nhất trí thúc đẩy các chuyến thăm của lãnh đạo cấp cao hai nước, triển khai có hiệu quả hơn nữa cơ chế tham vấn chính trị, tăng cường hoạt động của các cơ quan đại diện ngoại giao hai nước, xúc tiến việc xây dựng các khuôn khổ pháp lý phù hợp và triển khai hợp tác trên các lĩnh vực như thương mại, đầu tư, nông nghiệp, khoa học - công nghệ, văn hóa, du lịch...

Phía Ecuador cam kết tạo thuận lợi cho doanh nghiệp Việt Nam tiếp cận thị trường và thiết lập quan hệ hợp tác, đầu tư, đặc biệt trong các lĩnh vực như: dầu khí và viễn thông...

Hai bên nhất trí tăng cường phối hợp và ủng hộ lẫn nhau tại các tổ chức quốc tế và diễn đàn đa phương như Liên hợp quốc, Phong trào Không liên kết, Diễn đàn Hợp tác Đông Á - Mỹ Latinh (FEALAC)...

Hai nước cũng đã ký kết những văn bản thỏa thuận hợp tác, các bản ghi nhớ hợp tác, trong đó có Bản ghi nhớ hợp tác giữa Bộ Ngoại giao Việt Nam và Bộ Ngoại giao và Di dân Ecuador về các cơ chế hợp tác kinh tế khu vực lòng chảo Thái Bình Dương.

Việt Nam và Ecuador duy trì thông báo cho nhau về tình hình mỗi nước, trao đổi về các biện pháp cụ thể nhằm tăng cường quan hệ giữa Việt Nam và Ecuador, trên các lĩnh vực chính trị - ngoại giao, kinh tế - thương mại, dầu khí, viễn thông, nông nghiệp, văn hóa...

Đồng thời, hai nước cũng đánh giá cao các bước phát triển tích cực của quan hệ song phương trong thời gian gần đây, khẳng định hai bên có nhiều tiềm năng để phát triển quan hệ hợp tác vì lợi ích của nhân dân hai nước, góp phần củng cố hòa bình, ổn định và phát triển ở hai khu vực.

Hai bên cũng nhận định quan hệ kinh tế, thương mại và đầu tư giữa hai nước còn khiêm tốn và cần tiếp tục nỗ lực để nâng mối quan hệ này tương xứng với tiềm năng sẵn có.

Hai nước đã từng đề cập về việc nghiên cứu thành lập nhóm nghiên cứu tiền khả thi về đàm phán một hiệp định ưu đãi thuế quan, nhằm tăng cường trao đổi thương mại song phương. Đây là một trong những nội dung của Bản ghi nhớ về hợp tác kinh tế và thương mại giữa Bộ Công Thương Việt Nam và Bộ Ngoại thương Ecuador đã được ký kết.

Việt Nam và Ecuador thống nhất thúc đẩy trao đổi thương mại và đầu tư thông qua thỏa thuận được ký kết giữa Viện Thúc đẩy thương mại và đầu tư (Proecuador)

của Ecuador và Cục Xúc tiến thương mại (Vietrade) của Việt Nam, cũng như lĩnh vực tư nhân hai nước.

Ngoài ra, hai bên cũng nhất trí đẩy mạnh hợp tác kỹ thuật trong những lĩnh vực như năng lượng và công viên công nghệ của thành phố Yachay, miền Bắc Ecuador.

Trong cơ chế đa phương, Việt Nam đánh giá cao vai trò của Ecuador về việc nước này tham gia cơ chế đối tác hợp tác của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN), cũng như việc nước này trở thành chủ tịch của nhóm G77.

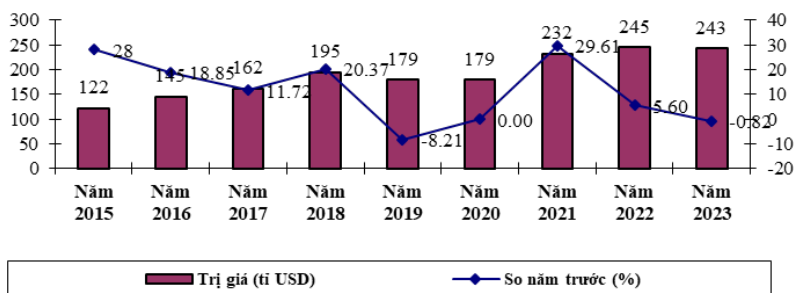
II. QUAN HỆ THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - ECUADOR

Việt Nam hiện là một trong những bạn hàng thương mại quan trọng của Ecuador tại khu vực châu Á. Kim ngạch nhập khẩu hàng hoá của Ecuador từ Việt Nam có xu hướng tăng ổn định trong 10 năm qua, nhưng kim ngạch xuất khẩu của nước này sang Việt Nam lại biến động thất thường.

1. Tình hình nhập khẩu hàng hoá của Ecuador từ Việt Nam

Việt Nam là thị trường cung cấp hàng hoá lớn thứ 18 cho Ecuador. Kim ngạch nhập khẩu hàng hoá của Ecuador từ Việt Nam tăng khá đều và ổn định trong gần 10 năm qua. Nếu như năm 2015 kim ngạch nhập khẩu đạt 122 triệu USD thì đến năm 2022 tăng lên 245 triệu USD, tăng gấp hơn hai lần. Năm 2023 kim ngạch nhập khẩu giảm nhẹ 0,32%, xuống còn 243 triệu USD.

Biểu đồ 7. Kim ngạch và tăng trưởng kim ngạch nhập khẩu của Ecuador từ Việt Nam qua các năm

Nguồn: Satistic.com

Các mặt hàng mà Ecuador nhập khẩu chủ yếu từ Việt Nam là điện thoại, cà phê, chè, giày dép, phân bón, quần áo, máy móc, thiết bị, phân bón, cao su, giấy và sản phẩm giấy...

Bảng 7. Các mặt hàng Ecuador nhập khẩu từ Việt Nam năm 2023

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Thiết bị điện, điện tử	85.430	35,16	4,13
Giày dép	44.850	18,46	20,05

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Máy móc, lò phản ứng hạt nhân, nồi hơi	27.400	11,28	0,88
Phân bón	12.540	5,16	2,61
Sợi, xơ tổng hợp	11.750	4,84	13,69
Hàng dệt may không dệt kim	9.250	3,81	4,85
Hàng may mặc đan hoặc móc	8.510	3,50	5,82
Cà phê, chè, gia vị	4.930	2,03	16,60
Mền xơ, nỉ, sản phẩm không dệt, sợi, dây xe, chảo chảo	3.720	1,53	5,50
Các mặt hàng dệt	3.350	1,38	6,79
Các mặt hàng sản xuất khác	3.180	1,31	2,32
Cao su	2.860	1,18	0,78
Sản phẩm nhựa	2.800	1,15	0,24
Chất chiết xuất thuộc da, thuốc nhuộm,	2.660	1,09	1,48

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Đồ chơi, đồ chơi thể thao	2.640	1,09	1,82
Thiết bị quang, ảnh, kỹ thuật, y tế	2.470	1,02	0,38
Quặng xỉ và tro	1.950	0,80	43,53
Hoá chất vô cơ	1.450	0,60	0,61
Các sản phẩm bằng da, ruột động vật, yên cương, đồ du lịch	1.220	0,50	2,29
Nội thất, bảng hiệu chiếu sáng, nhà tiền chế	1.140	0,47	0,65
Thuỷ sản	1.060	0,44	7,30
Mũ đội đầu	1.000	0,41	3,86
Thiết bị chụp ảnh, quay phim	978	0,40	6,13
Nhôm	963	0,40	0,57
Các sản phẩm có nguồn gốc từ động vật	917	0,38	3,35
Bông	764	0,31	1,07

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Phương tiện vận tải trừ đường sắt, xe điện	708	0,29	0,03
Sản phẩm thép	686	0,28	0,14
sản phẩm hoá chất	594	0,24	0,10
Dầu mỡ động, thực vật	580	0,24	0,21
Đồng	412	0,17	0,42
Hàng hoá khác chưa phân vào đầu	410	0,17	0,11
Sợi nhân tạo	387	0,16	0,37
Giấy và sản phẩm giấy	217	0,09	0,05
Các thiết bị cắt bằng kim loại	197	0,08	0,15
Các chế phẩm ăn được khác	184	0,08	0,06
Đồng hồ	162	0,07	0,99
Vải dệt đã được ngâm tẩm, tráng hoặc ép lớp	159	0,07	0,49

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Muối, lưu huỳnh, đất, đá, thạch cao, vôi và xi măng	147	0,06	0,21
Các sản phẩm nghệ thuật	110	0,05	13,00
Sắt thép	105	0,04	0,01
Hàng rau quả	99	0,04	0,11
Vải dệt kim hoặc móc	77	0,03	0,10
Đá quý, ngọc trai, kim loại quý	73	0,03	0,29
Các sản phẩm tết, bện, đan	71	0,03	13,35
Hoá chất hữu cơ	62	0,03	0,01
Các sản phẩm khác bằng kim loại	58	0,02	0,04
Máy bay	48	0,02	0,16
Kính xây dựng	42	0,02	0,03
Thảm	36	0,01	0,44
Albuminoid, tinh bột biến tính, keo, enzym	36	0,01	0,04

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Hoá mỹ phẩm	32	0,01	0,01
Gỗ và sản phẩm gỗ	27	0,01	0,05
Tàu thuyền	24	0,01	0,10
Đồ uống, rượu mạnh và giấm	21	0,01	0,01
Trái cây	18	0,01	0,01
Sách in, báo, tranh ảnh	15	0,01	0,03
Đá, thạch cao, xi măng, amiăng, mica hoặc các vật liệu tương tự	13	0,01	0,01
Sản phẩm xay xát, mạch nha, tinh bột, inlin, gluten lúa mì	13	0,01	0,02
Xi măng	12	0,01	0,01
Nhạc cụ và linh, phụ kiện	12	0,00	0,14
Ngũ cốc, bột mì, tinh bột, chế phẩm và sản phẩm từ sữa	7	0,00	0,01

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Ô, dù, gậy chống	6	0,00	0,16
Lông vũ, hoa nhân tạo, tóc	6	0,00	0,08
Thiết bị đường sắt	4	0,00	0,05
Dầu hạt, quả có dầu, ngũ cốc, hạt, quả	4	0,00	0,01
Vải dệt hoặc chần	3	0,00	0,02
Kẽm	2	0,00	0,01
Phụ phẩm dùng cho sản xuất thức ăn chăn nuôi	2	0,00	0,00
Nhiên liệu khoáng, dầu, sản phẩm chưng cất	0	0,00	0,00
Nút chai và các sản phẩm bằng nút chai	0	0,00	0,00

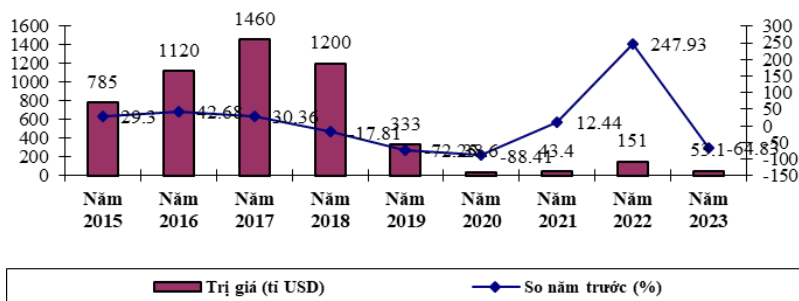
Nguồn: Tổng hợp từ Tradingeconomics.com

2. Tình hình xuất khẩu hàng hoá của Ecuador sang Việt Nam

Xuất khẩu hàng hoá của Ecuador sang Việt Nam tăng giảm thất thường. Từ năm 2019 trở về trước Ecuador xuất khẩu khá mạnh sang Việt Nam, có năm kim ngạch xuất khẩu lên đến gần 1,5 tỷ USD (năm 2017) thì từ năm 2020 đến nay kim ngạch xuất khẩu sụt giảm mạnh. Năm 2020 kim ngạch xuất khẩu giảm còn 38,6 triệu USD; năm 2021 là 43,4 triệu USD; năm 2022 tăng mạnh lên 151 triệu USD; nhưng đến năm 2023 giảm còn 53,1 triệu USD.

Nguyên nhân chủ yếu là do xuất khẩu mặt hàng tôm nguyên liệu sang Việt Nam sụt giảm mạnh. Giai đoạn 2015 – 2017 kim ngạch xuất khẩu mặt hàng tôm chiếm đến gần 99% tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hoá của Ecuador sang Việt Nam.

Biểu đồ 8. Kim ngạch và tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Việt Nam qua các năm

Nguồn: Satistic.com

Cũng trong năm 2022, nhập khẩu từ Ecuador về Việt Nam tăng mạnh, đạt 134 triệu USD, tăng trưởng 208,4% so với năm 2021. Các mặt hàng nhập khẩu chính từ Ecuador gồm: tôm, hoa tươi, thủy sản, gỗ, nông sản thực phẩm và các sản phẩm khác.

Bảng 8. Các mặt hàng Ecuador xuất khẩu sang Việt Nam năm 2023

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Thủy sản	49.490	93,20	0,66
Hoa, cây cảnh	2.600	4,90	0,26
Các chế phẩm ăn được khác	434	0,82	0,31
Cà phê, chè, gia vị	314	0,59	1,41
Chì	209	0,39	0,44
Nhôm	176	0,33	0,16
Bột gỗ	134	0,25	15,37
Rau quả chế biến	134	0,25	0,04
Phụ phẩm động vật làm thức ăn chăn nuôi	117	0,22	0,05

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Các mặt hàng sản xuất khác	83	0,16	0,34
Hoá chất vô cơ	82	0,15	2,09
Nhựa và sản phẩm nhựa	74	0,14	0,05
Máy móc thiết bị, nổi hơi	68	0,13	0,10
Dầu mỡ động thực vật	66	0,12	0,03
Ca cao và sản phẩm ca cao	57	0,11	0,00
Gỗ và sản phẩm gỗ	43	0,08	0,01
Hàng hoá khác	33	0,06	0,11
Hoá chất hữu cơ	16	0,03	0,46
Trái cây	7	0,01	0,00
Hàng điện, điện tử và linh kiện	5	0,01	0,00
Sắt thép	2	0,00	0,00

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Việt Nam (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Đồng	2	0,00	0,00
Hoá mỹ phẩm	2	0,00	0,03
Các sản phẩm bằng kim loại cơ bản khác	2	0,00	0,02
Sản phẩm được tẽt, bẽn từ thực vật	2	0,00	0,08
Mũ đội đầu	1	0,00	0,00

Nguồn: Tổng hợp từ Tradingeconomics.com

III. TIỀM NĂNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - ECUADOR

Trong thời gian tới, các sản phẩm thế mạnh của nước ta như sản phẩm từ gỗ, hàng dệt may, giày dép, cà phê, nông sản thực phẩm, hóa chất, nhựa gia dụng, hàng tiêu dùng nói chung... có thể tiếp cận và thâm nhập ngày càng nhiều tại thị trường Ecuador. Đây là thị trường tiềm năng và cơ hội tốt để các doanh nghiệp Việt Nam xem xét lên kế hoạch tiếp cận sâu hơn nữa trong thời gian tới.

Bên cạnh đó, còn nhiều tiềm năng cho các mặt hàng Ecuador tại Việt Nam như ca cao, sô cô la, hoa tươi,

gỗ, hàng tiêu dùng nói chung, bao gồm cả nông sản thực phẩm,...

Mặc dù xa xôi về địa lý, hai nước vẫn nỗ lực dưới sự tổ chức và điều phối của các cơ quan của Bộ Công Thương và các cơ quan đơn vị có liên quan tới xúc tiến thương mại đầu tư, các hiệp hội doanh nghiệp, nhiều hội thảo kết nối giao thương, các đoàn khảo sát thị trường có sự tham gia đông đảo của các doanh nghiệp đã diễn ra hiệu quả. Công tác thông tin thị trường, nhất là về các cơ hội kinh doanh cũng đã được các bên quan tâm tập trung chú ý.

Hiện nay, tỷ trọng hàng xuất khẩu Việt Nam trong tổng nhập khẩu của Ecuador còn khiêm tốn và ngược lại. Trong bối cảnh ấy, dư địa cho phát triển trao đổi thương mại song phương là rất lớn.

1. Định hướng tiếp cận

Về cơ bản, nhằm tăng xuất khẩu hàng Việt Nam vào thị trường Ecuador, cần tích cực nghiên cứu thị trường, tổ chức các đoàn khảo sát trực tiếp cho các doanh nghiệp Việt Nam sang Ecuador tìm hiểu cơ hội kinh doanh, đầu tư, nắm bắt tập quán kinh doanh, cũng như cách thức vận hành của thị trường hàng hóa, thị hiếu tiêu dùng của người dân.

Các doanh nghiệp cần xác định được những lợi thế cạnh tranh của hàng doanh nghiệp mình so với hàng hóa các nước, trong đó có hàng Trung Quốc để có thể thâm nhập thị trường, giành và từng bước nâng cao thị phần tại Ecuador.

Cần chú ý khả năng cung cấp hàng nhanh, kịp thời, có thể bằng cách thiết lập cơ sở phân phối hàng tại Khu Thương mại Tự do Colon của Panama, từ đó đưa hàng sang Ecuador và các nước trong khu vực.

Chính phủ Ecuador nhận được sự ủng hộ của nhân dân. Trong khoảng 15 năm nay, Chính phủ các thời kỳ đã có những cải tổ trong chính sách và định hướng phát triển kinh tế đất nước. Trong đó, có chính sách đẩy mạnh khai thác các nguồn năng lượng sạch cho phát triển kinh tế xã hội, như các nhà máy thủy điện để khai thác lợi thế mà thiên nhiên ban tặng và tăng cường tìm kiếm, khai thác tài nguyên khoáng sản quý hiếm như vàng, bạc, đồng; phát triển nông nghiệp và công nghiệp chế biến hướng tới xuất khẩu, củng cố cơ sở hạ tầng giao thông, thông tin liên lạc, thúc đẩy hơn nữa tiến trình hội nhập, thu hút đầu tư nước ngoài phục vụ phát triển đất nước...

Trong bối cảnh hiện nay, doanh nghiệp Việt Nam có đầy đủ các điều kiện và khả năng để có thể tham gia thị trường này. Hàng hóa Việt Nam với chất lượng, mẫu mã và giá cả hợp lý, hoàn toàn có thể tiếp cận và đứng vững tại thị trường Ecuador.

Tiếp cận thông tin kinh doanh là yếu tố mấu chốt cho các doanh nghiệp có thể kịp thời nắm bắt thời cơ thâm nhập thị trường. Những tiếp xúc trực tiếp để khảo sát và tìm kiếm đối tác là hết sức cần thiết.

2. Nhận định về thị trường và mặt hàng

Chính phủ Ecuador nhận định Việt Nam là hình mẫu để học hỏi kinh nghiệm về mở cửa thị trường, nhất là với những bước tiến vượt bậc về tăng trưởng kinh tế hàng năm, thu hút đầu tư nước ngoài, tăng cường tính cạnh tranh lành mạnh, mở rộng quan hệ kinh tế thương mại với các đối tác lớn thông qua các hiệp định thương mại tự do (FTA) song phương cũng như đa phương, cùng với đó là thành tựu về duy trì ổn định chính trị, phát triển xã hội và kinh tế bền vững.

Có thể nói rằng, hiện đang là thời điểm thuận lợi để hai nước tăng cường quan hệ thương mại, nhất là trong bối cảnh nước ta đang có chủ trương chính sách tăng cường hợp tác về kinh tế hướng tới thị trường Mỹ Latinh nói chung và Nam Mỹ nói riêng.

Đặc biệt, định hướng của Chính phủ nhằm tận dụng các thị trường phi truyền thống có nhiều tiềm năng (thị trường ngách) là cơ sở nền tảng và cơ hội tốt đối với các doanh nghiệp xem xét nghiên cứu.

Với vị trí địa lý của mỗi nước, hàng hóa Ecuador tiếp cận thị trường Việt Nam sẽ có cơ hội thuận lợi để

thâm nhập vào thị trường các quốc gia ASEAN rộng lớn với hơn 620 triệu dân và ngược lại hàng Việt Nam có thể có thêm các cơ hội tiếp cận quảng bá cho hàng hóa của mình, một khi chiếm lĩnh và trụ vững tại thị trường Ecuador.

Việc Ecuador tham gia Liên minh Thái Bình Dương (PA) thể hiện rõ mong muốn của Ecuador thúc đẩy giao thương với khu vực châu Á nói chung và Đông Nam Á nói riêng. Định hướng xoay trục châu Á cũng là một xu hướng tại khu vực Mỹ Latinh, Nam Mỹ trong bối cảnh đa dạng hóa thị trường và đối tác đang dần trở nên cần thiết, nhằm tìm nguồn hàng cạnh tranh, cũng như tránh sự lệ thuộc vào chỉ một số lượng đối tác, hạn chế rủi ro.

Trong khuôn khổ các diễn đàn đã được tổ chức giữa hai nước, các doanh nghiệp Ecuador cũng đã được giới thiệu về nhiều mặt hàng xuất khẩu tiềm năng của Việt Nam, tập trung vào các ngành như thực phẩm, trang thiết bị phục vụ nông nghiệp, ngư nghiệp, sản phẩm tái chế, da giày và dệt may... Tuy vậy, hai bên cần tiếp tục nỗ lực để cung cấp thông tin, khảo sát, tìm kiếm cơ hội kinh doanh và đối tác hơn nữa trong thời gian tới.

Ngân hàng Trung ương Ecuador đánh giá Việt Nam là thị trường xuất khẩu chiến lược của Ecuador tại khu vực châu Á, với kim ngạch tăng trưởng nhanh, tập trung vào các mặt hàng thủy sản. Hai nước hiện còn rất nhiều

dư địa hợp tác, có thể hỗ trợ cho nhau trong nhiều lĩnh vực cũng như khả năng đầu tư vào các lĩnh vực hai bên cùng quan tâm như viễn thông, dầu khí, công nghệ cao...

Trong thời gian tới, các mặt hàng tiêu dùng nói chung sẽ vẫn có nhiều cơ hội tại thị trường Ecuador. Bên cạnh đó, vật liệu xây dựng, phân bón, cao su, sơn, xơ sợi... tiếp tục là những sản phẩm có thể gia tăng kim ngạch do nhu cầu tiêu dùng thực tế tại Ecuador.

Lĩnh vực xây dựng và phát triển đô thị sẽ khiến Ecuador tăng tiêu dùng các loại vật liệu.

Nông nghiệp phát triển thì nhu cầu phân bón và thuốc bảo vệ thực vật tăng lên. Trên thực tế, Ecuador đã và đang nhập khẩu những mặt hàng nêu trên và ngày càng gia tăng về khối lượng nhập khẩu.

Đối với xơ sợi, vải, sản phẩm phục vụ ngành dệt và may mặc, cho dù nhập khẩu may mặc Ecuador có gia tăng thì phát triển dệt may trong nước sẽ vẫn được quan tâm duy trì do đây là lĩnh vực có đóng góp vào tạo công ăn việc làm, an sinh xã hội.

Bên cạnh đó, các sản phẩm cà phê, chè các loại sẽ vẫn có dư địa để tăng xuất khẩu sang Ecuador do tiêu thụ các sản phẩm có hương vị tự nhiên này đang dần trở thành xu hướng trong cộng đồng dân cư Ecuador với suy nghĩ duy trì lối sống lành mạnh, thư thái, có lợi cho sức khỏe.

Đối với nhập khẩu, Việt Nam có thể hướng đến tìm kiếm các nguồn hàng nguyên phụ liệu có giá cả cạnh tranh tại đây, trong đó có nguyên phụ liệu dệt may, da giày, thức ăn chăn nuôi, các sản phẩm từ đại gia súc, phế liệu sắt thép, xem xét hợp tác thăm dò, khai thác kinh doanh phân phối các sản phẩm khai khoáng, trong đó có dầu mỏ, đá và các loại khoáng sản quý...

3. Yêu cầu kỹ thuật đối với hàng hóa nhập khẩu vào Ecuador

Về cơ bản, Ecuador chưa phải là thị trường khó tính về yêu cầu kỹ thuật. Hàng hóa Việt Nam hoàn toàn có thể thâm nhập và đáp ứng tốt nhu cầu thị trường này.

Tuy nhiên, Ecuador chủ yếu áp dụng các quy định chung theo thông lệ quốc tế. Mỗi loại hàng cũng có những quy định riêng. Hàng hóa nhập khẩu vào Ecuador cần tuân thủ những quy định và điều kiện kỹ thuật như sau:

❖Yêu cầu về thuế quan

Các tiểu dòng thuế cụ thể sẽ xác định loại sản phẩm của bạn nhập khẩu vào Ecuador được áp mức thuế như thế nào.

Mức thuế quan nhập khẩu vào nước này cũng biến đổi theo từng quốc gia đối tác, có hiệp định ưu đãi hay áp biểu thuế quan chung. Mức ưu đãi thuế quan cũng thay đổi theo từng quốc gia và hiệp định ký kết.

Thông thường Ecuador tham gia sâu vào quá trình hội nhập khu vực nên các ưu đãi trong những thỏa thuận và hiệp định khu vực có xu hướng sâu và diện mặt hàng trong danh mục ưu đãi được mở rộng hơn.

Danh mục và lộ trình ưu đãi thuế quan trong các hiệp định thương mại và Ecuador ký kết cũng thay đổi theo từng nước đối tác, nhưng tuân theo nguyên tắc chung là không thấp hơn mức ưu đãi đã cam kết với các nước trước đó, trừ những trường hợp ngoại lệ rất đặc biệt.

Để có thể cạnh tranh tại Ecuador trong kinh doanh, doanh nghiệp nhất thiết cần nắm rõ sản phẩm của mình thuộc diện tiểu dòng nào để cân đối các khoản thuế và chi phí trong quá trình xuất nhập khẩu. Trên cơ sở đó, mới có thể chào giá phù hợp.

Về chứng nhận xuất xứ: Tại đây, sản phẩm luôn cần đi kèm với giấy chứng nhận xuất xứ, là một yêu cầu bắt buộc không thể thiếu trong bộ hồ sơ nhập khẩu.

❖ *Đối với các quy định phi thuế quan*

Cần nắm rõ các chức trách quản lý trực tiếp hoặc có liên quan đối với sản phẩm của mình trong việc đưa hàng thâm nhập vào thị trường. Ngoài các quy định về thuế quan, còn có các quy định về thuế, phí, nhất là các hồ sơ, giấy tờ chứng nhận cụ thể theo quy định của sở tại.

Sản phẩm cũng cần tuân thủ các quy định về dán nhãn, ngôn ngữ, công khai thành phần sản phẩm, phù hợp với các quy định về điều kiện kiểm dịch, an toàn vệ sinh, đảm bảo sức khỏe cho các đối tượng tiêu dùng.

Giới chức trách kiểm dịch Ecuador khá chặt chẽ trong vấn đề kiểm dịch. Việc gian lận trong vấn đề kiểm dịch và vệ sinh an toàn thực phẩm có thể tước đi vĩnh viễn cơ hội tiếp cận thị trường này.

Về sở hữu trí tuệ và đăng ký nhãn hiệu, thương hiệu: Theo thông lệ quốc tế, Ecuador bảo vệ các quyền sở hữu trí tuệ nói chung đối với các nhãn hiệu, thương hiệu đã được đăng ký hợp pháp. Sản phẩm vào Ecuador nên được đăng ký nhãn hiệu để tạo thuận lợi cho quá trình kinh doanh và tiếp cận thị trường.

Đồng thời, theo quy định, nhà xuất khẩu nước ngoài cần có giấy xác nhận do Lãnh sự quán Ecuador ở nước đó cấp, chứng nhận tính pháp lý của công ty, để có thể tham gia xuất khẩu sản phẩm sang Ecuador. Đây được coi là thủ tục hành chính đảm bảo xác nhận tính chính danh và uy tín của doanh nghiệp đối tác kinh doanh với Ecuador.

4. Khuyến nghị khi kinh doanh tại Ecuador

Khoảng cách địa lý xa xôi cũng là rào cản không nhỏ đối với việc phát triển quan hệ thương mại song

phương, tiếp cận và khai thác thị trường. Việc tìm ra sản phẩm thế mạnh để tiếp cận là hết sức cần thiết.

Vì vậy, các doanh nghiệp và nhà đầu tư cần xem xét có sự chuẩn bị kỹ lưỡng mới có thể thành công tại địa bàn nhiều tiềm năng, nhưng cũng khác biệt và tiềm ẩn nhiều thử thách này.

Dù là sản phẩm gì thì chất lượng đảm bảo, giá cả hợp lý và phù hợp thị hiếu là những yếu tố đem lại sự thành công cho mỗi mặt hàng. Bên cạnh đó, cần trang bị một cách tiếp cận và chiến lược kinh doanh phù hợp, trong đó có sự kiên nhẫn bám trụ thị trường. Đó là vấn đề mang tính cốt lõi cần chuẩn bị để có thể có cơ hội thành công tại thị trường Ecuador.

Cách thức hiệu quả để có thể nắm bắt thị trường là thông qua các kênh chính thức, tham gia các đoàn tiếp xúc và khảo sát thị trường do các cơ quan quản lý nhà nước tổ chức, các chương trình xúc tiến thương mại quốc gia, hội chợ, hội nghị hội thảo... là những dịp để có thể gặp gỡ trực tiếp các đối tác xuất nhập khẩu, phân phối hàng hóa của bạn nhằm quảng bá về sản phẩm của mình.

Cung cấp thông tin tới đối tác về giá trị, chất lượng, giá cả sản phẩm nhằm định vị một cách đầy đủ nhất với các đối tác về sản phẩm của doanh nghiệp Việt Nam, khẳng định năng lực và uy tín của doanh nghiệp. Từ đó,

họ có thể sẽ đưa sản phẩm của chúng ta vào trong danh sách những sự lựa chọn khi nhập khẩu.

Bên cạnh đó, uy tín trong kinh doanh, sự chuyên nghiệp, dám chịu trách nhiệm khi phát sinh vấn đề trong kinh doanh cũng là yếu tố quan trọng cần lưu ý khi hợp tác với đối tác Ecuador.

Chương IV

ĐẦU TƯ TẠI ECUADOR

I. KHÁI QUÁT CHUNG

1. Môi trường đầu tư ở Ecuador

Có nhiều cơ hội đầu tư vào Ecuador, đặc biệt là vào nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, khai thác mỏ và các khoáng sản quan trọng, năng lượng, viễn thông, an ninh và điện. Sự bất ổn về kinh tế và chính trị, các chính sách can thiệp, thách thức tài chính và tình trạng trì trệ kinh tế dai dẳng đã ngăn cản đất nước phát huy tối đa tiềm năng của mình. Tuy nhiên, kể từ khi cựu Tổng thống Rafael Correa rời nhiệm sở vào năm 2017, các chính quyền tiếp theo của Ecuador đã bắt đầu cải cách các chính sách bảo hộ của đất nước và quyết tâm thực hiện những thay đổi về cơ cấu để đưa Ecuador trở thành một nền kinh tế thị trường thân thiện, thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài. Tuy nhiên, Ecuador đang đồng thời phải đối mặt với các cuộc khủng hoảng tài chính, an ninh và điện, vốn là những thách thức lớn nhất của đất nước trong việc ổn định nền kinh tế và cải thiện môi trường đầu tư.

Ecuador đã ban hành Luật Thúc đẩy sản xuất và thu hút đầu tư nước ngoài vào tháng 8 năm 2018, trong đó đưa ra nhiều ưu đãi thuế đối với các dự án đầu tư mới

vào Ecuador, áp dụng với cả các doanh nghiệp, nhà đầu tư cũ và mới.

Cùng với ban hành Luật, trong những năm qua Chính phủ Ecuador đã áp dụng nhiều biện pháp và giải pháp như ký kết Hiệp định Thương mại với Liên minh châu Âu, đàm phán lại và cải thiện hơn nhiều hiệp định bảo hộ đầu tư song phương, Hiệp định Thương mại với Hoa Kỳ, cũng như các thỏa thuận và hiệp định trong khuôn khổ Liên minh Thái Bình Dương.

Mục đích chính của việc ban hành các văn bản pháp lý và đàm phán ký kết các văn bản thỏa thuận hợp tác là để tạo khuôn khổ thúc đẩy hợp tác, thu hút đầu tư nhằm phát triển kinh tế, tạo công ăn việc làm, giảm thất nghiệp, thúc đẩy an sinh xã hội phát triển. Trong quá trình đó, đầu tư có vai trò rất quan trọng nhằm tạo nguồn vốn phát triển cơ sở hạ tầng, là nền tảng cho phát triển kinh tế xã hội.

Trong những nội dung liên quan đến vấn đề đầu tư, Luật nêu trên cũng đề cập đến lợi ích, trách nhiệm, nghĩa vụ thuế của các chủ thể, đối tác tham gia trong quá trình đầu tư. Cải cách lớn nhất mà Luật đem lại có liên quan đến các lợi ích cụ thể dành cho những dự án đầu tư mới vào Ecuador.

2. Hoạt động xúc tiến đầu tư

Ecuador nỗ lực tổ chức nhiều diễn đàn, hội thảo trong nước và quốc tế về vấn đề đầu tư, trong đó có Diễn đàn Ecuador mở cửa kinh doanh, nhiều sự kiện xúc tiến đầu tư tại các quốc gia như Trung Quốc, Argentina, Uruguay, Bồ Đào Nha, Israel, Chile và Ý; xúc tiến danh mục các dự án đầu tư trong khuôn khổ Hiệp hội Hợp tác Công Tư (APP).

Ecuador cũng triển khai cơ chế một cửa nhằm xử lý nhanh gọn và tập trung các dự án đầu tư, giảm thời gian, chi phí, công sức và số thủ tục thiết lập đầu tư kinh doanh.

3. Các thách thức khi đầu tư vào Ecuador

Sự bất ổn chính trị là yếu tố chính đe dọa triển vọng đầu tư vào Ecuador. Phe đối lập chính trị dưới thời chính quyền Lasso, vốn chiếm đa số trong Quốc hội Ecuador, đã ngăn cản những nỗ lực của chính quyền nhằm thông qua luật đầu tư và các cải cách kinh tế khác. Các cuộc biểu tình bạo lực vào tháng 6 năm 2022 đã dẫn đến nỗ lực luận tội Tổng thống Lasso và ước tính gây thiệt hại hơn 1 tỷ USD cho nền kinh tế Ecuador.

Để chấm dứt các cuộc biểu tình, chính quyền Lasso đã phải đưa ra những nhượng bộ lớn, gây cản trở cho việc đầu tư vào các ngành công nghiệp khai thác, bao gồm cả việc tạm dừng 12 tháng đối với các thoả thuận khai thác và khai thác dầu bổ sung.

Lasso giải tán Quốc hội vào tháng 5 năm 2023 sau khi cơ quan này bắt đầu các thủ tục luận tội mới chống lại ông và kêu gọi các cuộc bầu cử tổng thống và lập pháp nhanh chóng. Bất ổn chính trị trong năm 2023 khiến chỉ số rủi ro quốc gia của Ecuador tăng lên trên 2.000 điểm. Điều này đã hạn chế khả năng tiếp cận vốn nước ngoài của Ecuador.

Đến tháng 4 năm 2024, chính quyền của tổng thống mới Noboa đã thông qua tất cả 05 yêu cầu cải cách kinh tế khẩn cấp theo yêu cầu của IMF đã giúp chỉ số rủi ro quốc gia của Ecuador giảm đáng kể, xuống dưới 1.200 điểm.

Những thách thức về tài chính và an ninh đang chi phối nhiệm kỳ ngắn hạn của chính quyền tổng thống Noboa. Ông Daniel Noboa nhậm chức tổng thống vào tháng 11 năm 2023 với nhiệm kỳ 18 tháng kết thúc vào tháng 5 năm 2025. Sau các cuộc tấn công phối hợp của băng đảng ma túy khắp các thành phố lớn của Ecuador vào tháng 1 năm 2024, Noboa đã liệt kê 22 băng nhóm ma túy là tổ chức khủng bố, tuyên bố Ecuador nằm trong “một quốc gia vũ trang phi quốc tế” xung đột với họ và yêu cầu hỗ trợ quốc tế để tăng cường an ninh cho Ecuador. Điều này cho thấy khả năng của chính phủ Ecuador để ứng phó với tình trạng bạo lực gia tăng vẫn bị hạn chế.

Ngân hàng Trung ương Ecuador báo cáo, tăng trưởng GDP năm 2023 của nước này là 1,5% và dự đoán nền kinh tế sẽ tăng trưởng ở mức 0,8% ít ỏi vào năm 2024. Thâm hụt tài chính là 5,2% GDP vào năm 2023 do chi phí tăng cao và doanh thu từ dầu mỏ giảm. Nợ chính phủ lên đến 4,5 tỷ USD tính đến cuối năm 2023 và thiếu hụt ngân sách để trả lương và lương hưu đúng hạn cho khu vực công.

Bị loại khỏi thị trường nợ nước ngoài, Ecuador tìm kiếm sự hỗ trợ của các tổ chức tài chính quốc tế để củng cố tài chính của mình.

Các chuyên gia kinh tế lưu ý những trở ngại về mặt cơ cấu - bao gồm thiếu an ninh tư pháp, bộ máy quan liêu, kém hiệu quả và các chính sách bảo hộ đã ăn sâu - cũng cản trở đầu tư vào Ecuador. Thâm hụt ngân sách nghiêm trọng và đại dịch COVID - 19 buộc chính phủ Ecuador phải áp dụng các biện pháp cắt giảm chi phí và hạn chế đầu tư công.

Các tranh cãi dai dẳng về đấu thầu, góp vốn công tư trong các dự án khai khoáng cũng với những hạn chế về năng lực và tình trạng quan liêu của chính quyền đã ảnh hưởng rất lớn đến môi trường đầu tư của Ecuador. Ngoài ra, tham nhũng vẫn còn phổ biến khi Ecuador được xếp hạng ở nửa dưới trong số các quốc gia được khảo sát về Chỉ số Nhận thức Tham nhũng của Tổ chức Minh bạch

quốc tế. Cùng với đó các chính sách kinh tế, thương mại và đầu tư không ổn định và thay đổi thường xuyên cũng có thể làm tăng rủi ro và chi phí khi kinh doanh ở Ecuador.

4. Lĩnh vực được nhà đầu tư nước ngoài quan tâm đầu tư vào Ecuador

Dầu mỏ và khí đốt:

Dầu mỏ là mặt hàng xuất khẩu chính của Ecuador và là ưu tiên hàng đầu của chính quyền của Tổng thống Noboa trong việc thu hút đầu tư. Theo Hiến pháp năm 2008, tất cả các nguồn tài nguyên dưới lòng đất đều thuộc sở hữu của Nhà nước và lĩnh vực dầu khí do một doanh nghiệp nhà nước (SOE) là Petroecuador độc quyền và không thể tư nhân hóa. Luật Hydrocarbons điều chỉnh ngành dầu khí của Ecuador. Chính quyền của Tổng thống Lasso trước đây đã hủy bỏ Luật Hydrocarbon năm 2021.

Chính quyền Tổng thống Noboa dự kiến đầu tư thêm 700 triệu USD để đàm phán lại hợp đồng bẫy mỏ dầu với các công ty tư nhân. Các quan chức chính phủ coi việc đàm phán lại như một phần trong chiến lược của Ecuador nhằm tăng sản lượng dầu. Năm 2023 sản lượng dầu khai thác của Ecuador đạt 475.000 thùng mỗi ngày, giảm 1,2% so với năm 2022.

Chính phủ Ecuador đã tiến hành đấu thầu lô dầu thăm dò Intracampos II vào tháng 10 năm 2022.

Intracampos II dự kiến sẽ thu hút 2,1 tỷ USD đầu tư và sản xuất thêm 18.000-24.000 thùng mỗi ngày (bpd). Ngoài ra, Bộ Năng lượng có kế hoạch tổ chức đấu thầu mỏ Pungarayacu, nơi có tiềm năng trữ lượng dầu nặng cực lớn lên tới 7,6 tỷ thùng. Kế hoạch hiện đại hóa Nhà máy lọc dầu Esmeraldas của chính phủ Ecuador bao gồm việc xây dựng một nhà máy chuyển đổi cao để xử lý chất thải dầu. Nhà máy lọc dầu có công suất 110.000 thùng dầu mỗi ngày, nhưng hiện sản xuất 55.000 thùng nhiên liệu mỗi ngày do tỷ lệ lớn chất thải nhiên liệu, bao gồm cả dầu mazut. Với việc hiện đại hóa Nhà máy lọc dầu Esmeraldas, Ecuador có kế hoạch tăng sản lượng nhiên liệu thêm 50.000 thùng mỗi ngày đáp ứng tiêu chuẩn Euro V.

Chính phủ có kế hoạch tổ chức đấu thầu mỏ khí đốt tự nhiên Amistad theo mô hình khai thác chung do tầm quan trọng của mỏ này đối với việc sản xuất điện. Ngoài ra, chính phủ có kế hoạch tổ chức đấu thầu mỏ dầu Sacha có công suất 78.000 thùng/ngày hiện có.

Trong cuộc trưng cầu dân ý toàn quốc vào tháng 8 năm 2023, cử tri Ecuador đã thông qua việc loại bỏ hoạt động khai thác dầu ở mỏ dầu Ishpingo-Tambococha-Tiputini (ITT), nằm trong Công viên Quốc gia Yasuni. Chính quyền Tổng thống Noboa đang soạn thảo một kế hoạch để ngừng hoạt động mỏ ITT, ước tính tiêu tốn 1,3 tỷ USD và mất vài năm, mặc dù vẫn tồn tại những lo ngại

lớn về tác động tài chính của việc đóng cửa mỏ dầu. Bộ Năng lượng dự định sẽ đệ trình đề xuất tạm hoãn lên Tòa án Hiến pháp để tiếp tục khai thác dầu từ ITT thêm 5 năm. Lô này hiện sản xuất 55.000 thùng/ngày và đem về mỗi năm khoảng 1 tỷ USD cho Ecuador.

Chính phủ Ecuador cũng đang xem xét loại bỏ việc đốt khí gas đồng hành ở các mỏ dầu khai thác. Vào năm 2021, chín thanh niên Amazon đã nhận được phán quyết tích cực từ tòa án cấp tỉnh ở tỉnh Sucumbios, yêu cầu Petroecuador loại bỏ dần dần việc đốt bỏ khí đồng hành ở các mỏ dầu của Amazon. Đến nay, Petroecuador đã dừng 136 trong số 424 điểm đốt bỏ khí đồng hành kể từ năm 2021. Công ty này đã xây dựng kế hoạch loại bỏ thêm 288 điểm cho đến năm 2030 để tuân thủ phán quyết của tòa án.

Việc chi tiêu cho trợ cấp nhiên liệu của Ecuador tiếp tục là gánh nặng tài chính lớn đối với chính phủ, tiêu tốn 2,2 tỷ USD vào năm 2023 (tương đương 1,5% GDP của Ecuador). Chính quyền Tổng thống Noboa đang thực hiện một số giải pháp để giảm mức trợ cấp này.

Khoáng sản:

Dù gặp nhiều thách thức nhưng chính quyền của Tổng thống đang thúc đẩy hoạt động khai thác mỏ để tạo động lực phát triển kinh tế. Noboa đã tham dự hội

ng nghị của Hiệp hội các nhà thăm dò và phát triển Canada (PDAC) năm 2024 để trình bày những cải cách mà chính quyền của ông đang đề xuất nhằm thu hút đầu tư vào khai thác mỏ. Tại đây Ecuador đã ký sáu cam kết đầu tư khai thác mỏ với trị giá 4,8 tỷ USD.

Kim ngạch xuất khẩu khoáng sản của Ecuador đạt 3,3 tỷ USD vào năm 2023, tăng 19% so với năm 2022. Xuất khẩu khoáng sản là mặt hàng đạt kim ngạch xuất khẩu lớn thứ tư sau dầu, tôm và chuối. Các nhà phân tích dự báo rằng, khoáng sản có thể trở thành ngành hàng có kim ngạch xuất khẩu lớn thứ ba của Ecuador vào năm 2024, với kim ngạch hơn 4 tỷ USD.

Các mỏ khai thác khoáng sản chính của Ecuador vẫn đóng cửa kể từ năm 2018. Các công ty khai thác có kế hoạch bắt đầu hoạt động khai thác tại các mỏ Curipamba, La Plata và Loma Larga vào năm 2024, tương ứng với mức đầu tư trước mắt khoảng khoảng 1 tỷ USD.

Các quan chức của Bộ Năng lượng và Mỏ Ecuador có kế hoạch thông báo mở lại mỏ theo từng giai đoạn vào năm 2025, bắt đầu bằng việc mở các khu nhượng quyền mới ở các khu vực không xung đột, sau đó là xử lý tồn đọng của hơn 200 đơn đăng ký nhượng quyền kể từ năm 2018.

Ecuador có hai khu vực nhượng quyền quy mô lớn khai thác mỏ - một mỏ vàng do một công ty Canada vận

hành với sự đầu tư đáng kể của Hoa Kỳ và một mỏ đồng do một công ty liên kết của Trung Quốc vận hành. Vào năm 2023, chính phủ không ban hành bất kỳ nhượng quyền khai thác mới nào.

Việc thiếu cơ chế chính thức để tiến hành tham vấn đồng thuận tự do trong các cộng đồng bản địa về các dự án tác động đến lãnh thổ của họ vẫn là trở ngại lớn cho sự phát triển của ngành khai thác mỏ ở Ecuador. Hiến pháp năm 2008 của Ecuador và việc phê chuẩn Công ước 169 của Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO) bắt buộc Nhà nước phải tham khảo ý kiến cộng đồng địa phương (nhiều người trong số đó là người bản địa) trước khi bắt đầu dự án. Tuy nhiên, vẫn chưa có luật nào quy định điều này, bất chấp phán quyết của Tòa án Hiến pháp năm 2019 yêu cầu Quốc hội ban hành luật hữu cơ để tham vấn cộng đồng. Hiến pháp Ecuador quy định rằng việc thiếu luật không miễn trừ trách nhiệm của Nhà nước trong việc tham vấn và xã hội hóa các dự án khai thác với cộng đồng địa phương. Tòa án Hiến pháp Ecuador khẳng định các cộng đồng có quyền bỏ phiếu về việc có cho phép các dự án khai thác quy mô lớn gần nguồn nước của họ hay không trong phán quyết vào tháng 9 năm 2020 về một cuộc trưng cầu dân ý do chính quyền thành phố Cuenca đề xuất. Trong một phán quyết riêng năm 2023, Tòa án Hiến pháp đã chỉ đạo Quốc hội thông qua luật tham vấn cộng đồng trong vòng một năm. Việc thiếu quy

trình tham vấn cộng đồng chính thức là một yếu tố dẫn đến các cuộc biểu tình do người bản địa lãnh đạo trên toàn quốc vào tháng 6 năm 2022, mà chính phủ Ecuador đã phải thừa nhận lệnh cấm 12 tháng cấp các nhượng quyền khai thác bổ sung đang chờ thông qua luật.

Không có khung thời gian ước tính để Quốc hội hành động về luật FPIC. Tuy nhiên, vào tháng 3 năm 2024, Bộ Năng lượng và Khai thác mỏ đã ban hành, thông qua Thỏa thuận cấp Bộ, một sổ tay hướng dẫn tham vấn cộng đồng trong lĩnh vực khai thác mỏ. Các công ty phải thực hiện đầy đủ hướng dẫn trong sổ tay trước khi được cấp phép thăm dò, khai thác và thương mại hóa tài nguyên khoáng sản. Cuốn sổ tay này bao gồm việc tham khảo các tiêu chuẩn hiến pháp và các hiệp ước quốc tế về việc triển khai các cuộc tham vấn cộng đồng. Nếu cộng đồng không đồng ý với các dự án, sổ tay sẽ giải thích rằng kết quả tham vấn sẽ không có tính ràng buộc. Nếu Nhà nước quyết định thực hiện một dự án, ngay cả khi không có sự đồng ý của cộng đồng, Nhà nước phải giải thích rõ ràng lý do tại sao không thể điều chỉnh hoặc sửa đổi dự án theo mối quan tâm hoặc yêu cầu của cộng đồng, giải thích lý do. dự án nên tiếp tục bất chấp sự phản đối của cộng đồng và thực hiện các biện pháp giảm thiểu tác động có thể có của dự án. Trong những trường hợp này, Bộ quy định rằng cộng đồng phải nhận được các biện pháp đền bù. Nhiều cộng đồng bản địa và các nhóm xã

hội dân sự phản đối sổ tay này và đã thực hiện hành động pháp lý để ngăn chặn việc sử dụng nó.

Sự thiếu rõ ràng về quy trình cấp phép, cấp phép và tư vấn về môi trường của Ecuador cũng đặt ra rào cản đáng kể đối với lĩnh vực khai thác khoáng sản của Ecuador. Theo luật của Ecuador, các dự án có tác động tác động lớn đến môi trường cần có giấy phép môi trường. Các dự án có tác động lớn đến môi trường gồm hầu hết các dự án về hạ tầng năng lượng, khai thác khoáng sản dầu khí, đường bộ. Để có được giấy phép về môi trường, các nhà phát triển phải tiến hành tư vấn về môi trường - về cơ bản là một quy trình lấy ý kiến công chúng. Trong trường hợp không có bất kỳ luật nào điều chỉnh việc tham vấn về môi trường, Tổng thống Lasso đã ban hành lệnh hành pháp vào tháng 6 năm 2023 để thiết lập một quy trình tham vấn. Vào tháng 8 năm 2023, Tòa án Hiến pháp đã ban hành một lệnh, tương tự như lệnh cấm sơ bộ ở Hoa Kỳ, đình chỉ lệnh hành pháp sau một thách thức pháp lý đối với tính hợp hiến của lệnh này do một nhóm bảo trợ bản địa phản đối các hoạt động khai thác đề trình. Với lệnh đình chỉ, Bộ Môi trường Ecuador không thể tiến hành tham vấn môi trường hoặc cấp giấy phép môi trường. Tòa án đã ban hành quyết định vào tháng 11 năm 2023 chỉ đạo Thanh tra soạn thảo luật tham vấn môi trường và chỉ đạo Quốc hội thông qua luật trong vòng một năm kể từ khi nhận được dự thảo. Quyết định tháng

11 đã dọn đường cho Bộ Môi trường tiến hành tham vấn môi trường đối với 189 dự án đã bị đình chỉ, cho phép các dự án này hoàn thành việc tham vấn môi trường và tiến tới xin giấy phép môi trường. Tuy nhiên, cho đến khi dự thảo của Thanh tra và Quốc hội phê chuẩn luật, các dự án mới sẽ không thể xin được giấy phép.

Khai thác trái phép tiếp tục là mối đe dọa lớn đối với việc mở rộng hoạt động và đầu tư khai thác khoáng sản hợp pháp. Những người khai thác bất hợp pháp đã thực hiện các cuộc tấn công bạo lực vào các khu nhượng quyền khai thác hợp pháp trên khắp Ecuador và chính phủ Ecuador thiếu cả nguồn lực an ninh và kinh phí để bảo vệ các khu nhượng quyền khai thác hợp pháp. Cựu Tổng thống Lasso tuyên bố khai thác trái phép là mối đe dọa an ninh quốc gia vào tháng 1 năm 2023, khi các tổ chức tội phạm xuyên quốc gia khai thác ngày càng nhiều tài nguyên vàng của Ecuador. Tuyên bố đã mở đường cho sự can thiệp của quân đội và cảnh sát vào các khu khai thác bất hợp pháp. Các điểm nóng khai thác bất hợp pháp tập trung ở sáu tỉnh của Ecuador – Azuay, Morona Santiago, El Oro (Zaruma-Portovelo), Zamora Chinchipe, Imbabura và Esmeraldas.

Điện:

Thủy điện chiếm 79% sản lượng điện của Ecuador. Sản xuất điện trong nước không đáp ứng đủ nhu cầu vào các năm 2022, 2023 và 2024 do hạn hán kéo dài cũng

như các vấn đề liên quan đến xây dựng và vận hành tại nhà máy thủy điện Coca Codo Sinclair (CCS) 1500 MW do Trung Quốc xây dựng buộc Ecuador phải nhập khẩu điện và tăng lượng điện sử dụng năng lượng hóa thạch. Nhà máy thủy điện CCS, được thiết kế để cung cấp tới 30% điện năng của Ecuador, chưa bao giờ tạo ra tổng công suất lắp đặt và đang tiến hành sửa chữa kể từ khi bắt đầu vận hành vào năm 2016. CCS cũng có nguy cơ bị xói mòn từ sông Coca liền kề .

Trận hạn hán tồi tệ nhất trong 50 năm đã làm trầm trọng thêm mối đe dọa đối với ngành điện của Ecuador vào cuối năm 2023 và 2024 khi nhu cầu ngày càng tăng và thiếu đầu tư. Cựu Bộ trưởng Năng lượng Santos phải tuyên bố phân bổ điện trên toàn quốc vào tháng 10 năm 2023, kéo dài đến tháng 1 năm 2024. Bộ trưởng Năng lượng Andrea Arrobo sau đó đã hủy bỏ việc cắt điện luân phiên vào tháng 2 năm 2024.

Quốc hội Ecuador đã thông qua Luật Cạnh tranh Năng lượng vào tháng 1 năm 2024 nhằm hạn chế tình trạng mất điện, khiến chi phí điện tăng cao minh bạch hơn và nâng cao hiệu quả sử dụng năng lượng. Tuy nhiên, tình trạng hạn hán tiếp tục buộc chính phủ phải khôi phục tình trạng mất điện luân phiên vào tháng 4 năm 2024 với thời gian lên đến 8 giờ một ngày và chính phủ đã công bố tình trạng ngoại lệ trong 60 ngày để giải quyết cuộc khủng hoảng điện.

Trước tình hình này, Chính phủ Ecuador có kế hoạch phát triển các nhà máy phát điện gió, mặt trời, thủy điện, sinh khối, khí sinh học, địa nhiệt, nhiên liệu sinh học, chu trình hỗn hợp và khí đốt để đa dạng hóa nguồn cung năng lượng cho Ecuador.

Viễn thông:

Bộ Viễn thông và Xã hội Thông tin Ecuador (MINTEL) đã đưa ra Chương trình nghị sự về Chuyển đổi kỹ thuật số vào tháng 8 năm 2022 nhằm giảm khoảng cách kỹ thuật số, tăng cường số hóa khu vực công và thúc đẩy văn hóa kỹ thuật số. Lộ trình bao gồm bảy trụ cột chính: cơ sở hạ tầng kỹ thuật số; văn hóa và hòa nhập kỹ thuật số; kinh tế số; công nghệ mới nổi để phát triển bền vững; chính phủ kỹ thuật số; khả năng tương tác và xử lý dữ liệu; và sự tin cậy và an ninh kỹ thuật số.

Chính quyền Tổng thống Noboa sẽ không thể thực hiện được chiến lược trung hoặc dài hạn cho lĩnh vực viễn thông trong thời hạn 18 tháng. Hiện MINTEL vẫn đang tập trung vào việc đàm phán lại các hợp đồng nhượng quyền cung cấp Hệ thống Điện thoại Di động Tiên tiến (AMPS) cho các nhà mạng viễn thông. Các ưu đãi của nhà cung cấp dịch vụ viễn thông đã hết hạn vào năm 2023, nhưng chính phủ đã gia hạn thêm sáu tháng. MINTEL đã làm việc với Liên minh Viễn thông Quốc tế (ITU) để định giá phổ tần. Bộ giá được dành riêng cho các băng tần 2,5

GHz (gigahertz) và 700 MHz (megahertz). Tương tự như vậy, MINTEL đã yêu cầu ITU định giá các băng tần 3,5 GHz, 850 MHz, 900 MHz (dịch vụ không dây nâng cao) và 1900 MHz, từ đó sẽ cho phép những người chơi mới trên thị trường và triển khai thế hệ thứ năm trong tương lai. công nghệ (5G). MINTEL thông báo rằng việc triển khai 5G có thể diễn ra vào năm 2025.

Thương mại điện tử:

Kể từ đại dịch COVID-19, thương mại điện tử ở Ecuador đã có mức tăng trưởng theo cấp số nhân. Theo Phòng Thương mại Điện tử Ecuador (CECE), năm 2023 doanh số thương mại điện tử của nước này đạt khoảng 5 tỷ USD, với sự đóng góp lớn nhất từ lĩnh vực bán lẻ.

Theo báo cáo thương mại điện tử năm 2023 của CECE, 91% dân số đã tham gia mua hàng trực tuyến, tăng 6% so với năm trước. Internet World Stats (2022) xếp hạng Ecuador có tỷ lệ sử dụng Internet là 85% và tỷ lệ người dùng Internet là 71%. Theo ARCOTEL, cơ quan quản lý viễn thông, vào tháng 12 năm 2023 tỷ lệ truy cập internet là 78,2% (tài khoản internet trên 100 nghìn dân). Ngân hàng Trung ương Ecuador (BCE) vào năm 2023 báo cáo 82% người dân Ecuador trong độ tuổi từ 16 đến 69 có tài khoản tại một tổ chức tài chính.

Các ngành nông nghiệp và nuôi trồng thủy sản:

Ecuador là quốc gia dẫn đầu thế giới về xuất khẩu nông sản và thủy sản, với các ngành công nghiệp đang phát triển nhanh chóng đã hết dư địa để đầu tư. Kim ngạch xuất khẩu các mặt hàng phi dầu mỏ của Ecuador năm 2023 đạt 18,8 tỷ USD, trong đó dẫn đầu là tôm (7,2 tỷ USD), chuối (3,8 tỷ USD), cá ngừ đóng hộp (1,3 tỷ USD), cacao (1,3 tỷ USD) và hoa cắt cành (1 tỷ USD). Ecuador là nước xuất khẩu tôm và chuối lớn nhất thế giới, nước xuất khẩu cá ngừ và ca cao đóng hộp lớn thứ hai và nước xuất khẩu hoa cắt cành lớn thứ ba.

5. Chính sách thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài

Ecuador mở cửa cho FDI trong hầu hết các lĩnh vực. Hiến pháp năm 2008 quy định Nhà nước có quyền quản lý các lĩnh vực chiến lược thông qua các công ty nhà nước hoặc do nhà nước kiểm soát. Các lĩnh vực được xác định là năng lượng, viễn thông, tài nguyên thiên nhiên không tái tạo, giao thông vận tải, lọc dầu, nước, đa dạng sinh học và di sản.

Mặc dù trong những năm gần đây, Ecuador đã thực hiện nhiều chính sách cải cách để thu hút FDI, nhưng môi trường đầu tư tổng thể của nước này vẫn còn nhiều thách thức do các chính sách kinh tế, thương mại và đầu tư thường xuyên thay đổi. Năm 2023, dòng vốn FDI vào Ecuador là 372,3 triệu USD, giảm 58% so với mức của

năm 2022 (879,3 triệu USD) và thấp hơn 43% so với mức của năm 2021 (648,1 triệu USD). FDI tiếp tục ở mức thấp so với các nước trong khu vực.

Không có luật hoặc thông lệ nào phân biệt đối xử với các nhà đầu tư nước ngoài, nhưng sự phức tạp về mặt pháp lý do việc áp dụng và giải thích không nhất quán các luật và quy định hiện hành làm tăng rủi ro và chi phí khi kinh doanh ở Ecuador.

Dưới thời chính quyền của Tổng thống Correa (2007-2017), các tranh chấp liên quan đến các công ty Mỹ đã bị chính trị hóa, đặc biệt là trong các lĩnh vực nhạy cảm như lĩnh vực năng lượng. Điều này dẫn đến một số vụ tranh chấp đầu tư quốc tế nổi bật, trong đó các công ty được bồi thường thiệt hại trong các phán quyết của trọng tài quốc tế chống lại Ecuador trong vài năm qua.

Giới hạn về kiểm soát nước ngoài và quyền sở hữu và thành lập tư nhân

Các nhà đầu tư tư nhân trong và ngoài nước được phép thành lập và sở hữu các doanh nghiệp kinh doanh và tham gia vào mọi lĩnh vực, trừ các lĩnh vực cấm được quy định trong Hiến pháp. Trong trường hợp đặc biệt, Nhà nước có thể ủy quyền tham gia vào các lĩnh vực chiến lược và dịch vụ công cho khu vực tư nhân nếu luật pháp ngành cụ thể cho phép. Ví dụ, Luật Khai thác mỏ cho phép các công ty tư nhân hoạt động trong lĩnh

vực này thông qua nhượng quyền khai thác mỏ và Luật Hydrocarbons cho phép các công ty tư nhân hoạt động thông qua các hợp đồng tham gia thăm dò và/hoặc khai thác hydrocarbon. Trong cả hai lĩnh vực, các công ty tư nhân đều trả tiền bản quyền cho Nhà nước và cung cấp nhiều hình thức bảo đảm pháp lý khác nhau. Cho phép sở hữu 100% vốn nước ngoài.

Ecuador không có cơ chế sàng lọc đầu tư liên ngành cấp quốc gia duy nhất cho các dự án FDI. Mỗi bộ của chính phủ đều phân tích các khoản đầu tư và đánh giá rủi ro các dự án FDI. Việc thiếu cơ chế sàng lọc đầu tư khiến Ecuador dễ bị các công ty và chủ thể bất hợp pháp đức tấn công, đồng thời làm tăng rủi ro an ninh quốc gia.

Đối với các giao dịch cấp phép và nhượng quyền thương mại, không có giới hạn nào về tiền bản quyền có thể được chuyển, mặc dù dòng vốn tài chính phải chịu thuế thoát vốn (ISD). Tất cả các thỏa thuận cấp phép và nhượng quyền thương mại phải được đăng ký với Dịch vụ Quốc gia về Quyền Sở hữu Trí tuệ (SENADI). Ngoài việc đăng ký với Cơ quan Giám sát Công ty, Chứng khoán và Bảo hiểm, nhà đầu tư nước ngoài phải đăng ký đầu tư với Ngân hàng Trung ương Ecuador vì mục đích thống kê.

Hỗ trợ kinh doanh

ProEcuador (<https://www.proecuador.gob.ec/>) là cơ quan chính phủ chịu trách nhiệm thúc đẩy phát triển kinh tế thông qua xuất khẩu, nhập khẩu và đầu tư ở Ecuador. Tổ chức này thành lập do một Thứ trưởng trong các Bộ Sản xuất, Ngoại thương, Đầu tư và Thủy sản (MPCEIP) tham gia và có 27 văn phòng tại 23 quốc gia, trong đó có ba văn phòng ở Hoa Kỳ. Ecuador đã ký Hiệp định Tạo thuận lợi Đầu tư cho Phát triển của WTP.

Một công ty mới thành lập tối thiểu sẽ phải đăng ký với Cơ quan quản lý công ty, chứng khoán và bảo hiểm (<http://www.supercias.gob.ec/>), chính quyền thành phố, Sở thuế vụ (SRI) và Viện An sinh Xã hội (IESS). Việc đăng ký với Cơ quan giám sát công ty là một quy trình trực tuyến kể từ tháng 4 năm 2019 (<https://www.supercias.gob.ec/portalscvcs/portalConstitucionElectronica.html>). Các công ty nước ngoài cũng có thể đăng ký trực tuyến và quá trình này có thể mất từ ba ngày đến ba tuần. Công ty cổ phần đơn giản hóa (SAS) có hiệu lực từ tháng 5 năm 2020 sau khi Luật Cơ cấu doanh nghiệp và đổi mới sáng tạo được ban hành. Theo Cơ quan Giám sát các Công ty, có 20.565 công ty mới ở Ecuador vào năm 2023 và 14.127 hoặc 69% được nộp đơn là SAS.

Vào tháng 2 năm 2023, Luật Hữu cơ về Chuyển đổi Kỹ thuật số và Nghe nhìn có hiệu lực. Các quy định chính

của luật bao gồm việc thực hiện chữ ký điện tử ở cả tổ chức công và tư nhân, ưu đãi thuế cho sản xuất nghe nhìn, quy tắc về chứng khoán điện tử, triệu tập tư pháp thông qua cơ chế điện tử, chuyển nhượng cổ phần của công ty bằng phương tiện điện tử và hợp cát quy định.

6. Đầu tư ra nước ngoài của Ecuador

Ecuador không hạn chế nhà đầu tư trong nước đầu tư ra nước ngoài. ProEcuador chịu trách nhiệm thúc đẩy đầu tư ra nước ngoài từ Ecuador. Các khoản hoàn trả, cổ tức và dòng vốn đầu tư nước ngoài phải chịu thuế thoát vốn (ISD) 5% bắt đầu từ ngày 1 tháng 4 năm 2024. Luật Du lịch năm 2024 cho phép các hãng hàng không tiếp tục được miễn thuế ISD. Luật Cải cách Thuế năm 2021 liệt kê một số miễn trừ thanh toán ISD đối với đầu tư sản xuất, theo một số điều kiện nhất định.

Vào tháng 2 năm 2017, các cử tri đã thông qua một cuộc trưng cầu dân ý do chính phủ hậu thuẫn cấm các quan chức được bầu và công chức thực hiện các giao dịch tài chính tại các thiên đường thuế và các khu vực pháp lý bị nghi ngờ khác. Danh sách này bao gồm một số tiểu bang và vùng lãnh thổ của Hoa Kỳ không có thuế thu nhập tiểu bang. Lệnh cấm có hiệu lực vào tháng 9 năm 2017.

Năm 1990, Hoa Kỳ và Ecuador đã ký Hiệp định Hội đồng Thương mại và Đầu tư (TIC). Chính phủ hai nước đã

cập nhật TIC vào tháng 12 năm 2020 bằng việc ký Nghị định thư về Quy tắc Thương mại và Minh bạch. Nghị định thư có hiệu lực vào tháng 8 năm 2021 sau khi được Quốc hội phê chuẩn. Thỏa thuận cập nhật TIC với các phụ lục mới trong bốn lĩnh vực: Tạo thuận lợi thương mại và Quản lý hải quan, Thực hành quản lý tốt, Chống tham nhũng và SME.

7. Các chính sách mới về thuế

Vào tháng 3 năm 2024, Luật Cơ bản được thông qua. Luật này nhằm mục đích tăng cường thu thuế và hỗ trợ tài chính công co Ecuador. Chính quyền Tổng thống Noboa dự đoán sẽ thu được gần 1,5 tỷ USD vào năm 2024 với luật mới này. Những cải cách chính trong Luật này bao gồm:

- Áp dụng khoản đóng góp an ninh tạm thời cho các công ty lớn vào năm 2024 và 2025, ở mức 3,25% lợi nhuận chịu thuế năm 2022.

- Đóng góp lợi nhuận tạm thời cho các ngân hàng tư nhân và hợp tác xã tài chính từ 5% đến 25% lợi nhuận chịu thuế năm 2023.

- Thuế suất VAT 5% đối với vật liệu xây dựng.

- Mức thuế giá trị gia tăng (VAT) mới là 13%, được Tổng thống ủy quyền điều chỉnh tạm thời lên tới 15% dựa trên các điều kiện và ý kiến thuận lợi của Bộ Tài chính.

Tổng thống Noboa đã tăng thuế VAT lên 15% vào ngày 1 tháng 4 năm 2023.

- Thuế thoát vốn (ISD) được ấn định ở mức 5% và tổng thống có thể giảm thuế này sau khi được Bộ Tài chính phê duyệt.

Luật Hiệu quả Kinh tế của chính quyền Tổng thống Noboa được phê duyệt vào tháng 12 năm 2023 đã tạo ra các ưu đãi cho các công ty tạo việc làm cho thanh niên từ 18 đến 29 tuổi, sửa đổi các khu thương mại tự do và chế độ hợp tác công tư, đồng thời tuyên bố miễn thuế. Luật này nhằm mục tiêu thu thuế 832 triệu USD vào năm 2024.

Đạo luật cải cách thuế của chính quyền Tổng thống Lasso trước đây được thông qua thành luật vào tháng 11 năm 2021 với mục đích tăng số tiền thu thuế thêm 1,9 tỷ USD trong hai năm tới. Thông qua thuế lũy tiến, cải cách thuế đã tăng số thu vào năm 2022 lên hơn 900 triệu USD và số thu bổ sung vào năm 2023 dự kiến sẽ đạt khoảng 1,1 tỷ USD. Các nội dung chính của luật thuế bao gồm:

- Đóng góp tạm thời 0,8% cho các tập đoàn có vốn chủ sở hữu vượt quá 5 triệu USD vào năm 2022 và 2023.

- Các cá nhân và tập đoàn có thể phải trả một khoản thuế duy nhất để hợp thức hóa tài sản ở nước ngoài không được kê khai ở Ecuador, với mức thuế suất từ 3,5 đến 5,5%.

- Tăng vĩnh viễn thuế suất thuế thu nhập đối với cá nhân theo biểu thuế, với mức cao nhất tăng lên 37%.

- Khả năng tham gia hòa giải với cơ quan thuế về quá trình kiểm tra thuế.

- Sửa đổi thuế gián thu (VAT và Thuế tiêu thụ đặc biệt – ICE) đối với các sản phẩm cụ thể.

- Chế độ thuế lũy tiến dành cho doanh nghiệp siêu nhỏ với thuế suất từ 1,0 đến 2,0%.

- Dịch vụ lưu trữ web và đám mây phải đối mặt với mức thuế VAT dịch vụ kỹ thuật số 12%.

Dưới thời chính quyền Correa, Quốc hội Ecuador đã bỏ phiếu vào năm 2017 để chấm dứt 12 hiệp ước đầu tư song phương của nước này, bao gồm cả thỏa thuận với Hoa Kỳ. Chính phủ Ecuador đã thông báo cho chính phủ Hoa Kỳ về việc rút khỏi Hiệp ước Đầu tư Song phương (BIT) vào ngày 18 tháng 5 năm 2017, có hiệu lực từ ngày 18 tháng 5 năm 2018. Các khoản đầu tư được thực hiện trước khi rút khỏi Hiệp ước có hiệu lực trong 10 năm, nhưng BIT bị bãi bỏ không bao gồm các khoản đầu tư mới ở Ecuador.

Ecuador đã ký hiệp định tránh đánh thuế hai lần với 24 quốc gia gồm Argentina (1983), Đức (1987), Tây Ban Nha (1994), Canada (2002), Mexico (2002), Cộng đồng Andean (2005), Trung Quốc (2015), Belarus (2018), Nga

(2019) và Nhật Bản (2020). Ecuador không có thỏa thuận tránh đánh thuế hai lần với Hoa Kỳ.

Ecuador đã ký Thỏa thuận trao đổi thông tin thuế (TIEA) với Hoa Kỳ vào tháng 4 năm 2021 và có hiệu lực vào tháng 9 năm 2022. Ecuador không có hiệp định thuế song phương với Hoa Kỳ. Ecuador không phải là thành viên của Khung toàn diện của OECD về Xói mòn cơ sở tính thuế và Chuyển dịch lợi nhuận.

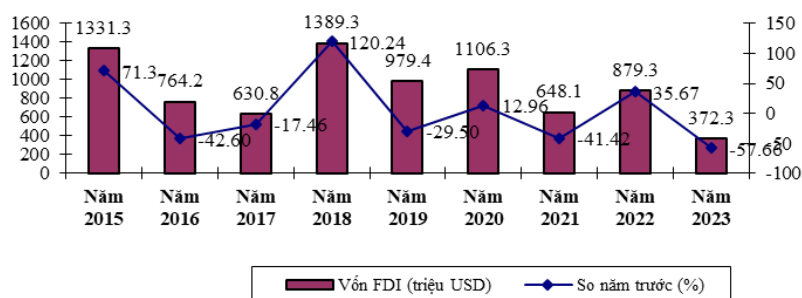
II. TÌNH HÌNH THU HÚT VỐN FDI CỦA ECUADOR

Ecuador đã và đang nỗ lực trong việc gia tăng thu hút vốn đầu tư nước ngoài. Chính phủ Ecuador đã và đang triển khai nhiều hoạt động nhằm khôi phục niềm tin của cộng đồng quốc tế trong những năm qua.

Chính phủ Ecuador dưới thời cựu Tổng thống Guillermo Lasso (2021-2023) đã thông qua một chương trình cải cách kinh tế đầy tham vọng nhằm thu hút 30 tỷ USD đầu tư nước ngoài với thông điệp “Thêm Ecuador trên thế giới và nhiều hơn nữa trên thế giới ở Ecuador”. Chính quyền của Tổng thống Noboa hiện nay cũng coi đầu tư là trọng tâm trong suốt nhiệm kỳ 18 tháng và đã thành công trong việc thuyết phục quốc hội thông qua Luật Cải cách đầu tư. Tuy nhiên – khi cuộc bầu cử sắp diễn ra vào tháng 2 năm 2025 – tân tổng thống phải đối mặt với những thách thức phía trước khi các cuộc khủng hoảng tài chính và an ninh kép.

Dù có nhiều nỗ lực, nhưng dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) vào Ecuador vẫn mờ nhạt. Theo Ngân hàng Trung ương Ecuador, dòng vốn FDI vào Ecuador năm 2023 là 372,3 triệu USD, giảm 58% so với mức năm 2022 (879,3 triệu USD) và thấp hơn 43% so với mức năm 2021 (648,1 triệu USD). Tỷ trọng FDI/GDP của Ecuador vẫn chỉ dao động quanh mức 1% trong thập kỷ qua, thấp hơn rất nhiều so với các nước trong khu vực.

Biểu đồ 9. Vốn FDI vào Ecuador qua các năm

Nguồn: Statistic.com

Vào những năm 2010, vốn đầu tư của Trung Quốc vào Ecuador tăng mạnh, thông qua các chương trình của Chính phủ, trong đó có các dự án giao thông, hạ tầng cầu đường, khai khoáng, dầu khí... Những năm gần đây đầu tư Trung Quốc có xu hướng chững lại, có lẽ do Chính phủ Ecuador cân đối thấy vấn đề hài hòa lợi ích cần được điều

chính. Nếu cứ tiếp tục phụ thuộc vào nguồn vốn Trung Quốc sẽ làm gia tăng vay nợ, trong khi khả năng chi trả là vấn đề cần quan tâm nhiều hơn. Hơn nữa, chất lượng các công trình đầu tư dường như chưa đạt như kỳ vọng.

Theo lĩnh vực đầu tư, khai khoáng là lĩnh vực thu hút nhiều vốn FDI nhất vào Ecuador. Năm 2022 vốn FDI vào lĩnh vực này chiếm tới 30% tổng vốn FDI. Tiếp đến là thương mại, công nghiệp chế tạo, dịch vụ cung ứng cho doanh nghiệp, vận tải kho bãi.

Bảng 9. Đầu tư nước ngoài vào Ecuador giai đoạn 2016 - 2022, theo lĩnh vực hoạt động/tổng đầu tư (%)

Lĩnh vực	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nông lâm ngư nghiệp	5	20	5	10	-1	1	11
Thương mại	16	16	6	8	9	9	29
Xây dựng	4	9	6	7	16	15	0
Điện, khí, nước	0	0	1	1	1	0	2
Khai khoáng và mỏ đá	61	11	58	44	48	17	30
Công nghiệp chế tạo	5	23	8	11	3	30	2
Dịch vụ cộng đồng, xã hội và con người	0	-1	0	-1	4	0	5
Dịch vụ cung ứng cho doanh nghiệp	3	14	12	10	18	21	12

Lĩnh vực	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vận tải, kho vận và thông tin viễn thông	5	7	4	10	0	7	9
Tổng	100	100	100	100	100	100	100

Nguồn: Satistic.com

Bảng 10. Đầu tư nước ngoài vào Ecuador giai đoạn 2017 - 2022, theo đối tác đầu tư/tổng đầu tư (%)

Tên nước	Giai đoạn 2017 – 2022 (%/ tổng)
Tây Ban Nha	13
Canada	13
Hà Lan	12
Mỹ	8
Trung Quốc	7
Khác	48
Tổng	100

Nguồn: Satistic.com

III. KHUYẾN NGHỊ ĐẦU TƯ VÀO ECUADOR

Chính phủ Ecuador có cả một kế hoạch quốc gia về thu hút đầu tư nước ngoài với mong muốn quảng bá hơn nữa những cơ hội đầu tư tới các nhà đầu tư và đối tác, tháo gỡ các rào cản cản trở việc phát triển đầu tư trong nước.

Một trong các chính sách đó là Ecuador hướng tới xóa bỏ thuế xuất khẩu ngoại tệ, tạo hành lang thông thoáng hơn cho hoạt động đầu tư nước ngoài tại Ecuador.

Ecuador đánh giá cao tầm quan trọng của đầu tư nước ngoài, vì theo họ, sẽ tạo ra nhiều nguồn lực cho quốc gia, tạo thêm nhiều việc làm giúp ổn định an sinh xã hội, thúc đẩy phát triển các cộng đồng dân cư, tăng khả năng tiếp cận khoa học công nghệ.

Chủ trương của Chính phủ là nâng cao uy tín quốc gia, từ đó thúc đẩy niềm tin của các nhà đầu tư về Ecuador với một môi trường đầu tư kinh doanh tin cậy và ổn định đối với đầu tư nước ngoài.

Các hoạt động thu hút đầu tư chính tại đây giai đoạn 2010 đến nay là khai khoáng, dầu mỏ, năng lượng, công nghiệp chế biến, nuôi trồng thủy sản...

Xu hướng đầu tư được phân bổ tại Ecuador trong thời gian qua cho thấy những tác dụng tích cực đối với nền kinh tế nước này, trong đó sự gia tăng về nguồn vốn, nguồn lực là điều rõ ràng nhất.

Các dự án được triển khai đồng nghĩa với tạo thêm công ăn việc làm cho người dân, đóng góp vào tăng trưởng chung của nền kinh tế và an sinh xã hội, cũng như giảm dần sự chênh lệch phát triển vùng miền. Chính vì thế, đầu tư nước ngoài còn được Chính phủ Ecuador

nhìn nhận dưới lăng kính là một yếu tố kích hoạt và động lực cho nền kinh tế quốc dân, nếu tuân thủ các chuẩn mực và quy định pháp luật sở tại.

Có một thực tế là trong thời gian qua đầu tư nước ngoài vào Ecuador dù tăng trưởng nhưng mức độ ổn định chưa cao. Có người so sánh nguồn tiền từ kiều hối gửi về có mức độ ổn định, thậm chí cao hơn đầu tư nước ngoài. Ví dụ năm 2021, kiều hối gửi về Ecuador đạt khoảng 4,4 tỷ USD, trong khi vốn giải ngân đầu tư nước ngoài chỉ đạt 638 triệu USD. Quý I/2022, đầu tư nước ngoài vào Ecuador thấp nhất trong nhiều năm qua, chỉ đạt 139 triệu USD, trong khi ấy kiều hối gửi về đạt tới 1,1 tỷ USD.

Khi tiếp cận tìm hiểu cơ hội đầu tư vào Ecuador, điều quan trọng nhất là đánh giá được mục tiêu là gì. Cần xác định lĩnh vực, dự án cụ thể dựa trên tiềm lực của doanh nghiệp mình. Nếu là dự án sản xuất kinh doanh thì cần nghiên cứu cụ thể về thị trường, thị hiếu mặt hàng, dung lượng, khảo sát phân khúc, những vướng mắc và các điều kiện thủ tục bắt buộc.

Để có thể đầu tư sản xuất vào Ecuador thì nhất thiết nên có thời gian làm thương mại đơn thuần nhằm đánh giá đúng và thực tiến về nhu cầu, khả năng tiêu thụ sản phẩm, cũng như định hướng rõ phân khúc khách hàng sản phẩm doanh nghiệp cần hướng tới. Thậm chí,

cần xác định tiêu chí kỹ thuật sản phẩm cụ thể phù hợp với thị hiếu và tập quan tiêu dùng của thị trường..., từ đó đưa ra quyết định đầu tư phù hợp.

Bên cạnh đó, doanh nghiệp và nhà đầu tư cũng cần xác định rõ mức độ rủi ro và cân đối trong khả năng chịu đựng có thể của doanh nghiệp. Tìm hiểu rõ về đối tác kết hợp và hình thức đầu tư tại sở tại, 100% vốn nước ngoài, liên doanh hay hình thức nào khác.

Bằng cách xác định những gì muốn đầu tư vào, chúng ta có thể hình dung rõ ràng hơn về rủi ro và khoản vốn cần thiết. Điều quan trọng là: Có đủ tiền cho các chi phí, có quỹ khẩn cấp, không mắc nợ quá nhiều đến mức vượt khả năng cân đối.

Mặc dù nền kinh tế Ecuador còn nhiều thách thức, nhưng quốc gia này vẫn là một trong những địa chỉ đầu tư nhiều hứa hẹn tại Mỹ Latinh. Ngày càng có nhiều các nhà đầu tư quốc tế quan tâm đến Ecuador và các cơ hội đầu tư mà nước này công bố thu hút.

Mặc dù khó và đòi hỏi vốn lớn, cũng là lĩnh vực đầu tư đặc thù, nhưng nhiều nhà đầu tư chọn lĩnh vực bất động sản là lĩnh vực tiếp cận chính. Đối với người nước ngoài, đầu tư vào bất động sản phải đi theo đường gián tiếp, thông qua các công ty, doanh nghiệp nội địa trong lĩnh vực bất động sản, nghĩa là đầu tư vốn vào các công

ty, doanh nghiệp hoạt động trong ngành bất động sản, nhất là trong lĩnh vực xây dựng kinh doanh nhà ở xã hội.

Những nhà đầu tư có kinh nghiệm tại Ecuador có chung lời khuyên cho các nhà đầu tư khác, nhất là trong giai đoạn mới tiếp cận thị trường như sau: Cần duy trì danh mục đầu tư đa dạng, hiểu nông na là trứng không để cùng một giỏ. Đó là chiến lược nhằm giảm thiểu rủi ro và nếu có rủi ro thì vẫn còn có thể tiếp tục. Chiến lược này có nghĩa là phải có cùng lúc nhiều loại đầu tư, cân đối với khả năng và tiềm lực tài chính, quan hệ. Tránh rơi vào tình trạng cố quá, rồi khó xoay sở khi dự án phát sinh khoản đầu tư thêm.

Các dự án đầu tư với mục tiêu lớn tại Ecuador cần phải xác định khoảng thời gian lâu dài, rất khó để triển khai nhanh, triển khai nóng vội mà có thể thành công. Không ai có thể đầu tư thành công và làm ra lợi nhuận trong một sớm, một chiều. Thậm chí, phải xác định rõ thời gian lỗ trong bao lâu trước khi có lãi. Kiểm soát tốt nguồn tài chính đầu tư hợp lý.

Các nhà đầu tư cần cẩn thận với đồng USD. Mặc dù là đồng ngoại tệ mạnh và phổ biến toàn cầu, nhưng giá trị đồng đô ngày càng giảm đi. Đôi khi chỉ những chuyên gia về tài chính mới thực sự nhìn thấy và đánh giá đúng mức độ mất giá của USD. Bởi vậy, cân đối giá trị dự án đầu tư là một cân đối dài hạn, cần phải có sự dự báo về

xu hướng giá trị, tập trung vào giá trị ngang giá của các dự án trong mọi thời điểm và sự thay đổi biến động của nền kinh tế thế giới.

1. Lĩnh vực thu hút đầu tư nước ngoài

Kinh tế Ecuador phụ thuộc rất lớn vào nguồn đầu tư từ bên ngoài cho các lĩnh vực nhằm mở rộng cơ sở hạ tầng. Vì vậy, đa số các lĩnh vực kinh tế đều mở ra nhằm thu hút vốn đầu tư.

Các nhà đầu tư nước ngoài trong những năm qua thường tập trung và quan tâm vào một số lĩnh vực sau:

Khai khoáng: Khai thác mỏ, trong đó có mỏ đá là lĩnh vực thu hút được vốn đầu tư lớn nhất và nhận được sự quan tâm của nhiều nhà đầu tư.

Hậu cần Logistics: Do có vị trí địa lý thuận lợi tại khu vực Nam Mỹ, Ecuador có điều kiện phát triển các dịch vụ logistics phục vụ luân chuyển hàng hóa trong nước và với các quốc gia lân cận.

Sản xuất và phân phối hàng tiêu dùng: Đây cũng là lĩnh vực thu hút được nhiều đầu tư nước ngoài để phát triển. Các nhà đầu tư hướng tới các chính sách khuyến khích của Chính phủ, cũng như nguồn lao động giá rẻ, nhưng được đánh giá là có chất lượng cao tại đây và nguồn nguyên liệu khá dồi dào cho một số lĩnh vực sản xuất hàng hóa.

Khai thác tài nguyên thiên nhiên: Ecuador được thiên nhiên ban tặng nhiều tài nguyên và mức độ đa dạng sinh học cao. Các tài nguyên chính có thể đầu tư khai thác gồm có dầu mỏ, khí đốt, các loại khoáng sản và tài nguyên nước, chính vì thế mà các đối tác nước ngoài rất quan tâm đầu tư vào lĩnh vực năng lượng và phát triển nông nghiệp tại đây.

Luật Đầu tư Ecuador quy định các mức miễn thuế áp dụng đối với các dự án đầu tư sản xuất hàng hóa tại Ecuador. Dự án sản xuất được hiểu là các doanh nghiệp mới hoặc mở rộng sản xuất các loại hàng tiêu dùng và/hoặc dịch vụ, mở rộng sản xuất, tạo việc làm.

Để được coi là một doanh nghiệp mới, cần phải đáp ứng tiêu chí về mở rộng quy mô sản xuất hàng hóa dịch vụ hoặc là những đầu tư mới hướng tới tạo công ăn việc làm cho địa phương tại nơi dự án đầu tư được triển khai.

Mức ưu đãi thuế thu nhập doanh nghiệp có thể miễn tới 12 năm đối với các lĩnh vực sau đây:

- *Lĩnh vực nông nghiệp: Bao gồm sản xuất các loại nông sản, thực phẩm tươi sống, đông đá và sản phẩm chế biến.*
- *Chuỗi các sản phẩm lâm nghiệp, nông lâm và các sản phẩm có liên quan.*
- *Lĩnh vực luyện kim, cơ khí.*

- Lĩnh vực hóa dầu và sản xuất các sản phẩm từ dầu, mỡ.
- Ngành dược phẩm.
- Phát triển du lịch, phim trường và sản phẩm nghe nhìn.
- Lĩnh vực tổ chức các sự kiện quốc tế.
- Phát triển năng lượng tái tạo, bao gồm cả năng lượng sinh học và sinh khối.
- Dịch vụ hậu cần phục vụ hoạt động ngoại thương, xuất nhập khẩu.
- Phát triển công nghệ sinh học ứng dụng và tin học phần mềm.
- Đầu tư cho xuất khẩu dịch vụ.
- Dịch vụ phát triển phần mềm, sản xuất và phát triển công nghệ phần cứng, hạ tầng chuyển đổi số, an ninh tin học-thông tin, an ninh mạng, sản xuất các sản phẩm nội dung số hóa và dịch vụ trực tuyến.
- Đầu tư các doanh nghiệp cung ứng dịch vụ về gia tăng hiệu quả sử dụng năng lượng.
- Đầu tư sản xuất các loại vật liệu xây dựng bền vững, các ngành công nghiệp sản xuất, chế tạo công nghệ.
- Đầu tư phát triển các lĩnh vực công nghiệp và nông nghiệp.

Nếu các lĩnh vực nêu trên được đầu tư tại Quito hay Guayaquil, thì thời gian miễn thuế thu nhập doanh nghiệp là 8 năm. Nếu triển khai tại các khu vực ưu tiên như các khu công nghiệp, các khu vực địa phương sát biên giới thì sẽ được miễn tới 15 năm.

Đối với các dự án đầu tư vào các lĩnh vực công nghiệp cơ bản, theo Luật Đầu tư Ecuador, có thể được miễn thuế thu nhập doanh nghiệp tới 15 năm, kể từ năm đầu tiên phát sinh thu nhập trực tiếp.

Được coi là công nghiệp cơ bản các lĩnh vực sau đây:

- Nung chảy và tinh luyện đồng và/hoặc nhôm.
- Luyện thép để sản xuất thép cán.
- Lọc dầu.
- Công nghiệp hóa dầu.
- Công nghiệp sợi.
- Sửa chữa và đóng mới tàu biển, tàu vận tải.

2. Thủ tục đầu tư vào Ecuador

Đầu tư dự án vào Ecuador có nhiều thủ tục và các bước thực hiện mà nhà đầu tư cần nắm vững, nghiên cứu kỹ trước khi triển khai.

Bộ Sản xuất, Ngoại thương, Đầu tư và Nghề cá Ecuador (MPCEIP) ban hành một cẩm nang hướng dẫn dành cho nhà đầu tư, trong đó có các hướng dẫn về thủ tục và danh mục các cơ hội đầu tư được cập nhật.

Trong cẩm nang ấy là các thông tin về tình hình kinh tế, lợi thế cạnh tranh, các cơ hội đầu tư, các chính sách ưu đãi cụ thể, sự đảm bảo pháp lý...

Ecuador cũng xây dựng cơ chế một cửa để hỗ trợ đồng hành cùng các nhà đầu tư nước ngoài (VUI- ECUADOR). Cơ chế này có trang web thông tin nhằm hướng dẫn, tạo thuận lợi cho các nhà đầu tư trong quá trình nghiên cứu, tìm hiểu cơ hội và xác định đối tác, đầu mối.

Mặc dù không chứa đựng tất cả các thông tin cần thiết, đôi khi còn thiếu cập nhật, nhưng cũng là cơ sở ban đầu để các nhà đầu tư có thể nắm thông tin sơ bộ.

Về thủ tục cụ thể đối với các dự án đầu tư công, để tham gia vào dự án đầu tư công của nhà nước, nhà đầu tư cần đảm bảo là các dự án đó nằm trong Kế hoạch Phát triển Địa phương (PODT), tuân thủ các quy định trong Luật Quy hoạch và Tài chính công, cũng như những yêu cầu của Ngân hàng Phát triển Ecuador (BDE).

Trước mỗi dự án đầu tư, nên tham vấn kỹ, tham khảo thông tin từ các nhà tư vấn pháp lý, chuyên gia về đầu tư trước khi đưa ra quyết định cụ thể.

3. Nguồn vốn

Nhà đầu tư không nhất thiết phải chuyển toàn bộ vốn dự án vào Ecuador mà có thể đàm phán tìm nguồn đầu tư, cung cấp tài chính từ phía các ngân hàng, trong

đó có Ngân hàng Phát triển Ecuador để có vốn triển khai dự án của mình, nhất là các dự án được tính là đầu tư công, nghĩa là có sự tham gia và bảo trợ nhất định của lĩnh vực nhà nước hay chính phủ, trong đó có các dự án hướng tới tạo công ăn việc làm, đảm bảo an sinh xã hội, phát triển bền vững, phát triển địa phương...

Ngân hàng Phát triển Ecuador là ngân hàng đi đầu trong cung cấp các dịch vụ tài chính và vốn cho các dự án đầu tư công, là cánh tay đắc lực của Nhà nước và là thành viên của Hội đồng Tài chính và Sản xuất. Ngân hàng này cung cấp các sản phẩm dịch vụ tài chính, tạo điều kiện triển khai cho các chương trình, dự án, công trình và dịch vụ hướng tới phát triển xã hội, văn hóa, kinh tế và đời sống nhân dân.

Một trong các dịch vụ kể trên là cung cấp khoản vay tín dụng cho các dự án đầu tư công, đảm bảo phát triển bền vững trên toàn bộ lãnh thổ quốc gia. Thông qua các gói hỗ trợ này, những dự án chương trình có nguồn lực tài chính cần thiết để mua các loại máy móc thiết bị, xây dựng hệ thống tưới tiêu, cầu cống, các công trình phúc lợi xã hội, duy tu bảo dưỡng cơ sở hạ tầng đô thị và nông thôn, xây dựng các công viên, vườn hoa, không gian công cộng.

Để được cung cấp tài chính, tín dụng, các dự án phải có các nghiên cứu cho thấy tính khả thi cao về tài

chính, kỹ thuật, kinh tế, môi trường, sự tham gia của công dân, kế hoạch tạo việc làm, quản lý, phù hợp với các yêu cầu và tiêu chí của Ngân hàng BDE.

Ngân hàng này không cung cấp tín dụng cho các dự án, chương trình mà không đảm bảo đóng góp vào sự phát triển địa phương, vùng và quốc gia; các chi phí chung, hành chính hay chi phí vận hành, tiền thuế hay tiền trả nợ, tiền trả cho thuê nhân công do có điều chỉnh về giá cả trong dự án mà từ đầu BDE không đồng ý cung cấp tín dụng tài chính, tiền mua cổ phần hoặc mua bất động sản,...

Mặc dù ở trên là các quy định chủ yếu của Ngân hàng BDE, đa số các ngân hàng tại Ecuador đều áp dụng các quy định tương tự. Về cơ bản, các ngân hàng đều có các tiêu chí cho vay đối với các dự án đầu tư trên cơ sở phải có những đảm bảo về pháp lý và khả năng thu hồi vốn, tín dụng trong trường hợp cần thiết.

Chương VII: TẬP QUÁN VÀ LƯU Ý

Kinh doanh tại Ecuador có thể đem lại các cơ hội và lợi ích lớn, nhưng cũng cần có những lưu ý và cân nhắc để tránh hoặc giảm thiểu rủi ro, tăng khả năng thành công tại thị trường.

1. Văn hóa và ngôn ngữ

Tiếng Tây Ban Nha là ngôn ngữ chính thức tại Ecuador, được sử dụng trong đời sống và kinh doanh. Để du lịch tham quan vài ngày hay 1 - 2 tuần thì có thể sử dụng tiếng Anh. Tuy nhiên, để kinh doanh và làm ăn hiệu quả tại đây thì cần hiểu và nắm vững ngôn ngữ của họ. Tiếng Tây Ban Nha ở Ecuador cũng tương tự như ngôn ngữ này tại một số nước Nam Mỹ khác, nhưng khó hơn một chút do người dân sử dụng kết hợp với một số thổ ngữ. Các từ có liên quan đến cuộc sống và giao tiếp hàng ngày có xu hướng có tên gọi riêng, không giống như được học trong trường lớp. Bởi vậy, cần có thời gian sống và thích nghi để có thể hiểu tường tận.

Ngôn ngữ pháp lý tiếng Tây Ban Nha nói chung, phức tạp về ngữ pháp và sắc thái. Khi được sử dụng với phong cách, ngữ điệu Ecuador và tốc độ nhanh đòi hỏi các doanh nghiệp cần xem xét có cán bộ đủ năng lực

ngôn ngữ để tránh hiểu nhầm, thậm chí sai chủ ý của đối tác.

Văn hóa Ecuador đa dạng. Người dân Ecuador có niềm tự hào sâu sắc đối với văn hóa dân tộc mình, nhất là những nét văn hóa bản địa của người thổ dân và những nền văn minh xa xưa.

Bởi vậy, hãy luôn tôn trọng văn hóa nước bạn và thể hiện thái độ cầu thị, hòa nhập là cách để chiếm được cảm tình và lòng yêu mến của người dân và đối tác Ecuador. Thích nghi về văn hóa là bước đi đầu tiên giúp cho việc kinh doanh của chúng ta được thuận lợi.

2. Khuôn khổ pháp lý và quy định

Chúng ta vẫn được khuyên rằng tại Roma, hãy làm theo cách người Roma làm. Tương tự, ở Quito cũng vậy. Cần hiểu rõ các tập quán kinh doanh và quy định, cũng như khuôn khổ pháp lý cho kinh doanh và đầu tư trước khi triển khai ý định khởi tạo hay thiết lập kinh doanh.

Biết trước sẽ tốt hơn vừa làm vừa học, tránh được những rủi ro không đáng có. Bên cạnh đó, cần ghi nhớ về mối quan hệ giữa tình hình an ninh chính trị với đầu tư kinh doanh. Các yếu tố này có mối quan hệ mật thiết với nhau. Theo đó, bối cảnh chính trị xã hội là nền tảng cần có sự nghiên cứu, dự báo và thích nghi nhằm đảm bảo hiệu quả cho các quyết định đầu tư kinh doanh.

Bên cạnh đó, những biến động của thị trường tài chính tiền tệ toàn cầu và khu vực cũng là tín hiệu cần theo dõi, do luôn có tác động trực tiếp lên thị trường và hoạt động đầu tư kinh doanh tại Ecuador.

3. Cơ sở hạ tầng

Hãy đảm bảo rằng, nơi chọn địa điểm triển khai việc đầu tư hay mở văn phòng, dự án kinh doanh có tương đối đầy đủ các cơ sở hạ tầng cần thiết về giao thông vận tải, thông tin và dịch vụ hậu cần.

Các điều kiện hạ tầng có tác động tới hiệu quả vận hành các dự án đầu tư kinh doanh một cách mạnh mẽ tại Ecuador.

4. Phòng bị thiên tai

Do Ecuador có một số khu vực mà hoạt động núi lửa động đất có thể xảy ra, nên việc chọn lựa địa điểm triển khai hoạt động đầu tư kinh doanh cũng cần tính tới những yếu tố liên quan.

Nếu hoạt động triển khai trong khu vực vỏ Trái đất mỏng hay địa hình không ổn định, nhất thiết cần có những nghiên cứu chi tiết và sự chuẩn bị mang tính thích nghi để đảm bảo an toàn cho dự án kinh doanh đầu tư, nhất là các dự án khai khoáng, năng lượng, dầu mỏ...

Vấn đề điều kiện tự nhiên khí hậu trên thực tế chưa bao giờ gây cản trở lớn đối với hoạt động đầu tư kinh

doanh tại đây. Tuy vậy, cũng là một yếu tố cần quan tâm do mức độ quan trọng về việc đảm bảo hiệu quả của dự án đầu tư.

5. Quan hệ và giao tiếp

Đối tác và người dân Ecuador thân thiện, cởi mở, sẵn sàng chia sẻ các thông tin hợp tác kinh doanh.

Để kinh doanh có hiệu quả thì việc mở rộng quan hệ với các đơn vị quản lý, doanh nghiệp và cá nhân là cách để tiếp cận nhanh và hiệu quả với các nguồn thông tin dự báo có liên quan đến lĩnh vực, sản phẩm hay dự án đầu tư kinh doanh của doanh nghiệp.

Bên cạnh những giao tiếp chính thức, các cuộc hẹn mang tính bạn bè riêng tư cũng giúp củng cố đáng kể các mối quan hệ trong công việc. Khu vực Mỹ Latinh nói chung và Ecuador nói riêng, các đối tác có xu hướng hồ hởi, dễ gần và dễ tiếp xúc hơn so với châu Âu, Trung Đông hay các thị trường các quốc gia Ả Rập. Tuy vậy, dù gần gũi nhưng vẫn phải đảm bảo sự chừng mực và tôn trọng lẫn nhau. Đó là cách giao tiếp hiệu quả trong kinh doanh và đời sống hàng ngày tại quốc gia Nam Mỹ này.

6. Trang phục

Người Ecuador ăn mặc khá kín chu trong các cuộc họp, tiếp xúc chính thức, kể cả trong lĩnh vực hoạt động

doanh nghiệp. Ấn tượng ban đầu được phía bạn ghi nhận sâu sắc, mặc dù không mang thành kiến.

Các cuộc đàm phán, các buổi lễ, ký kết, công bố chính thức thì trang phục đẹp, lịch lãm như véc, caravat, váy đầm... là cần thiết.

Trong các cuộc gặp thông thường không mang tính chính thức, trang phục công sở lịch sự là đủ. Đôi khi chúng ta có thể thấy, các doanh nhân gặp nhau với trang phục tiện lợi như quần jean, áo phông có cổ...

7. Quà tặng

Dù quà tặng không phải là yêu cầu bắt buộc, nhưng những cử chỉ thể hiện tình cảm và sự trân trọng món quà, nhất là trong lần đầu gặp mặt là cần thiết để tạo thiện cảm tốt đẹp với các đối tác, dù là nhà nước hay doanh nghiệp.

Giá trị quà tặng không cần lớn, đôi khi chỉ là những sản phẩm truyền thống của quốc gia, quê hương, cũng có thể tạo ấn tượng tốt và khơi gợi sự yêu mến của đối tác cũng như mong muốn tìm hiểu thêm và giao lưu về những nét văn hóa song phương.

Cà phê địa phương, khăn lụa, dầu gió hay caravat, áo dài mỏng... là những món quà ý nghĩa được các bạn Ecuador trân trọng và đánh giá cao.

8. Du lịch

Du lịch là lĩnh vực nhận được sự quan tâm phát triển tại Ecuador. Đất nước này có tiềm năng du lịch do địa hình phong phú, nhiều khu bảo tồn thiên nhiên, có những đặc điểm thu hút khách du lịch bốn phương.

Đây là quốc gia có sự khác biệt và đem lại trải nghiệm thú vị đối với khách du lịch đến từ châu Á. Ecuador được đánh giá là quốc gia tương đối an toàn đối với khách du lịch.

Mức chi phí cho hoạt động du lịch trong đó có vận tải nội địa, lưu trú, đồ ăn, vé phí tham quan ở mức vừa phải so với bình quân các nước trong khu vực.

Vấn đề bảo hiểm du lịch khi đến Ecuador cần được quan tâm, phòng những rủi ro về sức khỏe, ốm đau bất ngờ.

9. Y tế

Do khác biệt, thay đổi về khí hậu và địa hình, cần thiết chuẩn bị cho chuyến đi sang Ecuador một số loại thuốc phổ thông, như kháng sinh, đau đầu, đau bụng, đau gió, thuốc bổ...

Bên cạnh đó, những người có bệnh lý cần thuốc đặc trị cũng cần chuẩn bị đầy đủ, ít nhất là cho thời gian đầu khi chưa tìm hiểu và tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe tại sở tại.

10. Xuất nhập cảnh

Nhập cảnh vào Ecuador nhất thiết phải khai báo và tuân thủ các quy định về kiểm dịch đối với hành khách từ nước ngoài.

Hành vi gian dối trong khai báo về kiểm dịch có thể bị phạt tiền rất nặng, cá biệt có thể bị cấm nhập cảnh.

Bên cạnh đó, khi xuất nhập cảnh, cần tuân thủ các quy định về mang ngoại tệ và nội tệ.

11. Visa

Thông qua các Đại sứ quán và Lãnh sự quán của mình ở nước ngoài, Ecuador yêu cầu Visa nhập cảnh đối với công dân đến từ hơn 40 quốc gia. Công dân Việt Nam đi du lịch cần có visa du lịch.

Visa du lịch không cho phép người thụ hưởng được thực hiện các hoạt động làm việc, hội họp hay đầu tư thương mại, kinh doanh. Visa du lịch có thời hạn tối đa 90 ngày.

Đối với nhập cảnh nhằm mục đích làm việc và lao động, Ecuador cấp visa riêng cho từng đối tượng để có thể thực hiện hoạt động hội họp, kinh doanh, trao đổi văn hóa, quản lý và các hoạt động khác nếu đối tượng xin cấp đáp ứng các yêu cầu hồ sơ theo quy định và có thể được cấp visa nhập cảnh nhiều lần. Thông thường, visa loại này có thể được cấp với thời hạn lên tới 180 ngày.

Để được cấp visa, một trong các điều kiện bắt buộc là hộ chiếu đương sự phải còn hạn tối thiểu 6 tháng.

Hồ sơ xin cấp visa thông thường gồm: đơn xin theo mẫu, hộ chiếu còn hạn, lý lịch tư pháp tối thiểu 5 năm tại nước xuất cảnh (dịch công chứng sang tiếng Tây Ban Nha), chứng minh tài chính, đóng phí visa theo quy định, thông tin liên hệ người bảo trợ tại Ecuador... Nếu không liên hệ được người bảo trợ thì hồ sơ xin cấp visa có thể bị từ chối.

12. Taxi

Di chuyển nội đô tại Ecuador bằng taxi khá thuận tiện và phổ biến với giá cả bình quân ở mức trung bình. Từ đầu này tới đầu kia thành phố có thể di chuyển với giá tương đương khoảng 5USD.

Nhờ nhân viên khách sạn đặt xe hãng là cách đảm bảo để có được phương tiện thuận lợi, đúng giờ và mức giá phù hợp.

Taxi vậy cũng có thể giúp di chuyển thuận tiện, nhưng cần nắm rõ khoảng cách để thương thảo về giá cước trước khi lên xe. Hỏi người dân về loại xe và giá cước xấp xỉ là cách để không bị hớ khi sử dụng taxi vậy tại Ecuador.

Khi đi taxi nên mang theo tiền lẻ để dễ trả cước phí. Cần thận trọng với taxi dù. Trên thực tế, taxi dù cũng

không phải luôn tệ. Chỉ là không có đồng hồ và không đăng ký hoạt động taxi. Tuy nhiên, đi xe chính thống vẫn yên tâm và an toàn hơn.

Taxi chính thống thường có màu và màu vàng, trong và ngoài xe có dán số đăng ký hoặc số bằng lái của tài xế.

Ở xa các thành phố lớn, taxi thường không có đồng hồ đếm km, nên cần ngã giá trước khi lên xe. Nên xem mặc cả trọn gói chuyến đi nếu không có đồng hồ. Nếu có đồng hồ đo thì cần tham khảo trước khoảng cách để tránh lái xe không chọn hành trình ngắn nhất có thể và đến đúng thời gian đảm bảo công việc được diễn ra đúng giờ.

Taxi gọi đàm cho phép người đi có thể đặt thông qua ứng dụng. Loại taxi này có mức cước hiển thị, được điều phối và quản lý trên ứng dụng nên thường đúng giờ và tránh được những trục trặc có thể phát sinh.

13. Thời tiết

Ecuador có khí hậu nhiệt đới, thay đổi theo độ cao và theo vùng. Trong cùng một ngày, thời tiết cũng thay đổi liên tục. Thường có hai mùa chính, nhưng về cơ bản thời tiết luôn mát mẻ, vùng núi lạnh về đêm.

Mùa đông từ tháng 12 - tháng 5, thời tiết thường mưa nhiều. Mùa khô từ tháng 6 - tháng 11, thường mát

mẻ. Ecuador cũng có các vùng tiểu khí hậu với những đặc điểm phân biệt khác nhau.

14. Ẩm thực

Ẩm thực Ecuador khá đa dạng, là sự kết hợp của ẩm thực nhiều vùng miền. Đến Ecuador cần thưởng thức các món có nguồn gốc từ thời kỳ thổ dân bản địa, thường có nguyên liệu chính từ chuối, ngô, bột, khoai, hạt...

Bên cạnh đó, có các món rán, salad hải sản, salad tôm, sữa ngũ cốc, thịt quay, các món ăn nấu với hành tây... cũng là các món mang đặc trưng của vùng đất này.

Nhìn chung, ẩm thực Ecuador khác biệt theo vùng. Ở các khu vực xung quanh dãy Andes, người dân thiên về các món thịt lợn và các loại củ, trong đó có sắn. Ở miền duyên hải, miền biển thường ăn hải sản, các món ăn có nguyên liệu chính từ dừa và cơm.

Ecuador cũng có các món là văn hóa ẩm thực chung của khu vực Nam Mỹ và Mỹ Latinh như tacos hay cus-cus với vị cay nóng đặc trưng.

Đến Ecuador các bạn nhớ đừng quên thưởng thức các món ăn đặc trưng của nơi này. Có rất nhiều món ăn thú vị, sẽ đem đến cho chúng ta những trải nghiệm đáng nhớ về ẩm thực ở quốc gia xa xôi, nhưng hiếu khách này.

Chương VIII

KHUYẾN NGHỊ GIẢI PHÁP CỤ THỂ NHẪM PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG VÀ NÂNG CAO KIM NGẠCH TRAO ĐỔI THƯƠNG MẠI SONG PHƯƠNG VIỆT NAM - ECUADOR

1. Giải pháp chung

Trên thực tế, việc thúc đẩy nhằm khai thác thị trường tiềm năng Ecuador là việc làm cần có sự chuẩn bị và triển khai bài bản, từng bước khắc phục những rào cản, khó khăn cả về các điều kiện quản lý, hành chính, địa lý... Trong đó, cần tập trung vào một số điểm cơ bản sau đây:

a. Rà soát kiện toàn bộ máy

Phát triển thị trường cần có chiến lược cụ thể, trong đó yếu tố con người hay cán bộ nhân viên là đặc biệt quan trọng. Trước khi định thiết lập quan hệ kinh doanh, bán hàng hay đầu tư tại Ecuador, doanh nghiệp và nhà đầu tư cần xem xét tính tới việc xây dựng đội ngũ cán bộ, nhân viên am hiểu về thị trường này, có kỹ năng kinh nghiệm nhất định về khu vực và nhất là nắm vững ngôn ngữ được sử dụng tại đây. Đây là vấn đề cần quan tâm trước tiên.

Cần xem xét kế hoạch tuyển dụng, đào tạo nhân lực làm công tác quản lý, pháp lý, kinh doanh, nghiên cứu thị trường, quan hệ khách hàng để bám sát thị trường.

Các doanh nghiệp cần có kế hoạch tuyển dụng để đào tạo nghiệp vụ, củng cố ngoại ngữ nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển thị trường Ecuador.

Trong quá trình thiết lập, triển khai, thúc đẩy hoạt động kinh doanh đầu tư, nhằm đảm bảo hiệu quả luôn cần có nhân viên chuyên trách, được phân công theo sát từng nhiệm vụ, từng hoạt động, từng đơn hàng cụ thể.

Về phương diện quản lý nhà nước, rất cần có sự quan tâm, nâng cao hơn nữa năng lực hoạt động của cơ quan quản lý, xúc tiến thương mại xuất nhập khẩu nhằm tăng cường tiếp xúc tìm kiếm đối tác và cơ hội kinh doanh nhằm giới thiệu tới cộng đồng doanh nghiệp xuất nhập khẩu hai nước.

Cả các đơn vị quản lý nhà nước cần nỗ lực rà soát nâng cao năng lực tham mưu, xử lý vụ việc, dự báo tranh chấp, theo dõi động thái vận động khởi kiện, tăng cường đấu tranh bảo vệ uy tín, thị phần, theo dõi động thái, nắm bắt cập nhật kịp thời các quy định và chính sách mới của nước sở tại nhằm đảm bảo công tác thông tin luôn đi trước một bước vì lợi ích cho cộng đồng doanh nghiệp và nhà đầu tư hai phía.

Về thể chế, hiện Thương vụ Việt Nam tại Chile kiêm nhiệm thị trường Ecuador. Tuy nhiên, theo thời gian căn cứ mức độ phát triển của quan hệ song phương, nếu trao đổi thương mại hai nước hội tụ đầy đủ các điều kiện về tiêu chí thì có thể xem xét khả năng mở văn phòng đại diện trực tiếp để bám sát, xử lý các công việc tại địa bàn, đảm bảo hiệu quả cao nhất.

Tương tự, đối với các doanh nghiệp và nhà đầu tư trong trường hợp hoạt động kinh doanh và đầu tư đạt tiêu chí nhất định đòi hỏi có văn phòng đại diện hay chi nhánh để trực tiếp xử lý các vấn đề phát sinh và bám nắm thị trường hiệu quả, khi đó việc xem xét mở đại diện tại sở tại là cần thiết để đảm bảo hiệu quả trong quá trình tiếp cận thị trường Ecuador.

b. Duy trì và phát triển các cơ chế hợp tác song phương

Duy trì thường xuyên việc rà soát cơ chế hợp tác định kỳ nhằm trao đổi xử lý các vấn đề phát sinh trong quan hệ thương mại giữa Việt Nam và các đối tác Ecuador. Trong đó, việc mở cơ quan đại diện hay thiết lập cơ chế pháp lý hợp tác cần được quan tâm chú trọng.

Tiếp tục nghiên cứu khả năng triển khai thêm các cơ chế hợp tác song phương với Ecuador, nhằm thúc đẩy đa dạng hóa cả xuất khẩu và nhập khẩu.

c. Đẩy mạnh công tác thông tin hai chiều, tập trung giới thiệu thị trường và quảng bá hàng hóa, cơ hội đầu tư kinh doanh ở cả hai quốc gia

Trong thời gian tới, cần tăng cường công tác thông tin tuyên truyền cụ thể hơn về tập quán kinh doanh, tình hình cạnh tranh và nguy cơ kiện chống bán phá giá, kênh lưu thông phân phối, đầu mối nhập khẩu, nhu cầu, dung lượng thị trường, giá cả hàng hóa, động thái và biến động của thị trường, thị phần, thị hiếu, đối tác cạnh tranh, thông tin dự báo thị trường. Đây là những thông tin không có sẵn, đòi hỏi sự khảo sát, tiếp cận nghiên cứu và trao đổi chia sẻ trực tiếp từ cả các cơ quan quản lý, các hiệp hội và cộng đồng doanh nghiệp hai nước.

Về phía cơ quan quản lý và các hiệp hội ngành hàng, có thể xem xét tăng cường biên soạn, phát hành tài liệu thông tin quảng bá về chính sách thương mại Ecuador, về thị trường, tập quán và cơ hội kinh doanh với quốc gia này để phổ biến rộng rãi tới cộng đồng các doanh nghiệp Việt Nam.

Ở chiều ngược lại, cần đẩy mạnh cung cấp thông tin, giới thiệu về các doanh nghiệp, nhà đầu tư và hàng hóa Việt Nam đến những đối tác Ecuador có nhu cầu.

Hiện nay, vì nhiều lý do, cộng đồng doanh nghiệp Ecuador còn thiếu thông tin về chính sách thương mại, nguồn hàng và tiềm năng hợp tác thương mại và đầu

tư với Việt Nam. Bởi vậy, từng doanh nghiệp Việt Nam cần xem xét xây dựng và thường xuyên cập nhật hệ thống thông tin, trang Web, giới thiệu sản phẩm hàng hóa, thương hiệu để quảng bá thông tin tới các đối tác Ecuador quan tâm.

Đồng thời, xem xét tăng cường trao đổi thông tin với thị trường trong và ngoài nước, với khách hàng, nghiên cứu, nắm bắt năng lực tài chính và lý lịch kinh doanh của đối tác Ecuador, liên hệ mật thiết với cơ quan quản lý các cấp trong nước và các đơn vị được giao phụ trách địa bàn, thị trường Ecuador.

Lên kế hoạch tích cực tổ chức các chương trình, kế hoạch giới thiệu doanh nghiệp, năng lực sản xuất, sản phẩm, các tiêu chuẩn và khả năng đáp ứng nhu cầu của các đối tác.

Công tác thông tin tuyên truyền cần đặt trọng tâm vào khâu quảng bá cơ hội kinh doanh, tiềm năng thị trường, hàng hóa của Việt Nam, giới thiệu tính ưu việt, giá cả của hàng hóa, kênh phân phối, phương thức hợp đồng, thủ tục thanh quyết toán, quy định vận chuyển, đặt hàng, vấn đề pháp lý, tiêu chuẩn, các lưu ý về thị trường Ecuador.

Công tác thông tin giới thiệu về doanh nghiệp và khả năng cung ứng cần sự sẵn sàng, bài bản, linh hoạt, thể hiện được năng lực đáp ứng nhanh, hàng hóa đảm

bảo chất lượng của các doanh nghiệp Việt để đối tác Ecuador có đầy đủ thông tin trong thời gian nhanh nhất và nhận thấy tính chuyên nghiệp nơi nhà sản xuất và xuất nhập khẩu Việt Nam.

Thăng trên mặt trận thông tin góp phần đảm bảo gia tăng khả năng cạnh tranh cho hàng hóa của doanh nghiệp Việt Nam. Cùng chất lượng giá cả và các điều kiện cung ứng hậu mãi, doanh nghiệp nào nhanh hơn trong thông tin và tiếp cận đối tác sẽ có khả năng cao hơn trong việc thương thảo để dành được đơn hàng. Thông tin nhanh, đầy đủ làm cho đối tác hiểu, tin tưởng, từ đó cân nhắc kết nối, thương thảo với nhà sản xuất xuất khẩu Việt Nam thay vì với các đối tác đến từ các quốc gia khác. Bởi vậy, ai nhanh người đó có cơ hội thắng.

Các doanh nghiệp, nhà sản xuất cũng xem xét việc phát hành tài liệu, thông tin, in ấn bằng tiếng Tây Ban Nha - ngôn ngữ chính thức tại Ecuador, để quảng bá về Việt Nam tới các doanh nghiệp và đối tác Ecuador.

Bên cạnh đó, nên tăng cường các ấn phẩm và các tài liệu giới thiệu môi trường kinh doanh, chính sách thương mại, đối tác, sản phẩm của Việt Nam cho cộng đồng doanh nghiệp Ecuador.

d. Tổ chức các sự kiện xúc tiến, cung cấp thông tin thị trường

Thường xuyên tổ chức các buổi hội thảo, hội nghị, kết nối giao thương trực tiếp và trực tuyến nhằm cung cấp thông tin về chính sách thương mại, tập quán kinh doanh, danh mục đối tác, cơ hội kinh doanh cụ thể, những lưu ý cần thiết đối với doanh nghiệp xuất nhập khẩu khi làm ăn kinh doanh tại thị trường, cũng như với các đối tác Ecuador.

Các sự kiện này có thể được tổ chức độc lập hoặc kết hợp trong khuôn chung của các triển lãm, kỳ hội chợ, tuần hàng Việt, tuần lễ hàng Việt Nam tại Ecuador hay Ecuador tại Việt Nam..., hoặc trong khuôn khổ chuyến công tác của các đoàn cơ quan quản lý hoặc doanh nghiệp Ecuador sang Việt Nam và ngược lại.

Một giải pháp nữa là xem xét phối hợp với phía Ecuador và các địa phương, các hiệp hội và doanh nghiệp địa phương để tổ chức những sự kiện này nhằm nâng tạo hiệu quả cung cấp thông tin giúp các doanh nghiệp xuất nhập khẩu Việt Nam hiểu sâu về thị trường nước này.

Tranh thủ dịp các chuyến thăm song phương, nhất là các chuyến thăm có sự tham gia của đoàn doanh nghiệp hai nước, nhà xuất nhập khẩu, đầu tư, chuyên gia tư vấn về thương mại, đầu tư Ecuador để trao đổi, quảng bá giới thiệu thị trường, phổ biến thông tin chính sách

thương mại, tiếp xúc với các doanh nghiệp để tìm kiếm, củng cố đối tác, bạn hàng.

e. Tổ chức các đoàn khảo sát thị trường

Đẩy mạnh việc tổ chức các đoàn đi dự hội chợ, triển lãm, khảo sát thị trường, tìm bạn hàng, đối tác.

Trong đó, việc tổ chức đoàn doanh nghiệp khảo sát thị trường, gặp gỡ chức trách quản lý nhà nước và doanh nghiệp sở tại để trao đổi trực tiếp có khả năng đem đến những cơ hội hợp tác thực sự.

Hơn nữa, cần tập trung vào công tác hội chợ, triển lãm, tổ chức các đoàn doanh nghiệp tham dự tại các kỳ hội chợ được Ecuador tổ chức chính thức. Đây là kênh tiếp cận đối tác hiệu quả tại Ecuador.

Trong khuôn khổ các chương trình, cần gặp gỡ chức trách quản lý nhà nước, quản lý doanh nghiệp sở tại và tổ chức 01 diễn đàn kết nối giao thương. Diễn đàn này cần được chuẩn bị kỹ lưỡng để hai bên doanh nghiệp có thể nắm bắt các cơ hội cụ thể liên quan đến xuất nhập khẩu hàng hóa, cũng như cơ hội tiếp cận các dự án đầu tư cụ thể mà hai Bên quan tâm.

f. Mời đoàn Ecuador vào Việt Nam tham dự hội chợ, triển lãm và kết nối giao thương

Các hiệp hội ngành hàng đẩy mạnh mời các đoàn doanh nghiệp Ecuador vào khảo sát thị trường, tham dự

các hoạt động hội thảo, gặp gỡ doanh nghiệp, tham luận giới thiệu về chính sách thương mại, thông tin thị trường, thực tiễn, tập quán thương mại, kênh xuất khẩu.

Tăng cường mời các đoàn quản lý nhà nước, doanh nghiệp và nhà đầu tư Ecuador tham dự triển lãm, hội chợ, nghiên cứu khảo sát thị trường, tìm hiểu điều kiện sản xuất tại Việt Nam. Qua đó tạo thêm cơ hội để các cơ quan liên quan, cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam thiết lập củng cố quan hệ đối tác, bạn hàng tin cậy, thúc đẩy trao đổi thương mại song phương gia tăng theo thời gian.

g. Đẩy mạnh cung cấp thông tin hỗ trợ xuất khẩu trực tuyến

Cần khẩn trương xây dựng các website bằng tiếng Tây Ban Nha hoặc tiếng Anh hoặc bằng ngôn ngữ quốc tế thông dụng khác để giới thiệu tiềm năng xuất khẩu của Việt Nam giúp doanh nghiệp nước ngoài nói chung, doanh nghiệp Ecuador nói riêng nắm bắt thông tin, tra cứu danh sách các nhà xuất nhập khẩu, nguồn hàng một cách thuận tiện, có thể tiếp cận nhanh và cập nhật mới nhất thông tin về doanh nghiệp, sản phẩm, giá chào, các điều kiện giao hàng...

2. Giải pháp kỹ thuật chi tiết

a. Lựa chọn mặt hàng

Lựa chọn mặt hàng trao đổi rất quan trọng nhằm tập trung nguồn lực vào các mặt hàng có tiềm năng, thế mạnh của mỗi nước và có thể đem lại hiệu quả cao.

Chọn mặt hàng đòi hỏi quá trình nghiên cứu thị hiếu, nhu cầu, phân khúc rất rõ ràng, nhất là dung lượng thị trường. Một mặt hàng được lựa chọn kinh doanh tại Ecuador phải đảm bảo khả năng cạnh tranh trong đó cần cân nhắc đến chiến lược phát triển của Ecuador trong ngắn, trung dài hạn đối với mặt hàng cụ thể. Trong đó, nhất thiết lưu ý tập quán văn hóa kinh doanh, sự ảnh hưởng về trình độ phát triển sản xuất, các đối tác nước ngoài, thị phần, tiềm năng phát triển sản xuất tại sở tại...

Công tác theo dõi, quản lý và xúc tiến cần được điều tiết phù hợp với các yếu tố nêu trên, đồng thời bám sát các chính sách cụ thể, cũng như sự biến động có liên quan đến mặt hàng đó trên thị trường quốc tế và khu vực. Lựa chọn sản phẩm kinh doanh cần luôn gắn với các hoạt động khảo sát thường xuyên, nghiên cứu thị trường, tổ chức đoàn, tham gia hội nghị, hội thảo, hội chợ tìm kiếm đối tác, theo hướng đa dạng hóa danh mục sản phẩm và đối tác để đảm bảo hiệu quả cho kinh doanh, góp phần vào tăng cường quan hệ trao đổi thương mại song phương Việt Nam - Ecuador.

b. Giải pháp cho xuất nhập khẩu

Thực tế có rất nhiều sản phẩm tiềm năng xuất nhập khẩu với Ecuador. Có những sản phẩm thậm chí chưa có thống kê ghi nhận từ phía Việt Nam. Tuy nhiên, nhu cầu tại sở tại có thực, rất cần sự tiếp cận giữa hai bên để tìm ra nhu cầu cụ thể.

Tương tự, đối với các sản phẩm Việt Nam nhập khẩu, hiện có một số sản phẩm Việt Nam rất cần nhập khẩu để phục vụ sản xuất trong nước như nguyên phụ liệu thuốc lá, nguyên phụ liệu thức ăn gia súc, ngô, đậu tương, phế liệu sắt thép, nguyên phụ liệu dệt may, da giày... trong khi đó Ecuador có nguồn có thể cung ứng.

Cung và cầu đều cần nhau, tuy nhiên từ trước đến nay Việt Nam chủ yếu nhập khẩu nguyên liệu qua các đầu mối, thường ở nước phát triển hơn lân cận trong khu vực. Không ít trong số này là những đầu mối thu mua trung gian. Trên thực tế, doanh nghiệp nhập khẩu Việt Nam ít khi gặp được hàng và đối tác để mua tận gốc, cho nên cùng những mặt hàng đang nhập khẩu, hiệu quả kinh tế có thể chưa đạt được mức tối ưu.

Để đạt hiệu quả trong công tác xúc tiến xuất nhập khẩu với Ecuador, các cơ quan quản lý nhà nước, các hiệp hội, doanh nghiệp và nhà đầu tư cần xem xét:

- Đa dạng hóa hàng hóa xuất khẩu

- Đẩy mạnh công tác xác minh các đối tác nhập khẩu, nhằm hạn chế tối đa các đối tác mất uy tín, gây tổn kém cho bản thân các doanh nghiệp cũng như các đơn vị liên quan (trong và ngoài nước).
- Phối hợp chặt chẽ trong việc nghiên cứu chính sách, cung cấp thông tin thị trường, cảnh báo sớm những nguy cơ đối với một số hàng hóa xuất khẩu có kim ngạch tăng đột biến để hạn chế các vụ kiện chống bán phá giá, cũng như tìm hiểu nguyên nhân tăng trưởng nóng để có những ứng phó phù hợp nếu nhu cầu sụt giảm...

c. Giải pháp cho các lĩnh vực hợp tác song phương khác

Cần tập trung vào khai thác tiềm năng và nhu cầu hợp tác trong lĩnh vực công nghiệp, tập trung vào dầu khí, khai khoáng, chế biến, công nông nghiệp, năng lượng...

Khai thác triệt để lợi thế thương mại khi Việt Nam tham gia nhiều hiệp định thương mại tự do thế hệ mới, sửa đổi, bổ sung những cơ chế, chính sách còn mâu thuẫn, chưa hợp lý nhằm phát triển quan hệ hợp tác thương mại và đầu tư song phương.

Tập trung đào tạo nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao, sẵn sàng thu hút, đáp ứng nhu cầu lao

động có trình độ tay nghề cao cho các dự án đầu tư với quy mô đa dạng ở cả hai nước.

Quan tâm ưu tiên kêu gọi các tập đoàn kinh tế lớn có tiềm năng về công nghiệp khai thác dầu khí, công nghiệp sản xuất lương thực (chế biến hạt gạo và thức ăn gia súc), công nghiệp xây dựng sang tìm hiểu thị trường, tìm kiếm khả năng kết hợp đầu tư mở các nhà máy chế biến, sản xuất các mặt hàng nói trên trong dài hạn.

Nhu cầu tiêu dùng đối với các mặt hàng tiêu dùng nói chung, trong đó có may mặc, giày dép, thiết bị điện tử, hàng nhựa gia dụng... tại Ecuador khá tốt. Tuy nhiên, mẫu mã và chủng loại còn chưa đa dạng trên thị trường, đây cũng là cơ hội cho các doanh nghiệp dệt may, da giày tìm kiếm cơ hội kinh doanh, hợp tác đầu tư tại khu vực.

Trao đổi thông tin và tăng cường các đoàn công tác các cấp để tìm hiểu tình hình phát triển năng lượng, năng lượng tái tạo của Việt Nam và Ecuador nhằm tìm kiếm cơ hội hợp tác, đầu tư trên cơ sở đôi bên cùng có lợi.

Chủ trì tổ chức hoặc tích cực tham gia các diễn đàn năng lượng quốc tế nhằm nắm bắt các cơ hội, tiềm năng hợp tác năng lượng, cũng như tìm kiếm đối tác đầu tư và/hoặc triển khai các chiến lược, chương trình, dự án mà Việt Nam quan tâm triển khai.

Ưu đãi đối với hoạt động sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả; khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi cho ứng dụng và phát triển công nghệ sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả; tiếp cận phát triển, tìm kiếm cơ hội hợp tác với Ecuador trong dịch vụ tư vấn sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả.

Đặc biệt, tăng cường hợp tác quốc tế với các đối tác Ecuador trong lĩnh vực đào tạo, tăng cường năng lực cho đội ngũ cán bộ và các tổ chức tư vấn.

Tìm kiếm khả năng hợp tác trong lĩnh vực năng lượng tái tạo, năng lượng xanh, xây dựng, phát triển cơ sở hạ tầng giao thông, viễn thông, nhà ở đô thị, phân bón...

PHỤ LỤC

Phụ lục I. Nhập khẩu của Ecuador từ các nước trên thế giới theo tỷ trọng %/tổng nhập khẩu Ecuador qua các năm

Đơn vị: %

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Thế giới	100	100	100	100	100	100
Afghanistan	0	0.0002	0.0001	0.0002	0.0023	0.0001
Albania	0.0061	0.0049	0.0008	0.0003	0.0009	0.0006
Algeria		0			0.0011	
American Samoa	0.0002	0.0008	0.0022	0.0008	0.0052	0.0003
Andorra	0.0001		0.0002			0
Angola	0	0.0074	0.0001		0	0
Antarctica	0.0006	0		0		
Antigua and Barbuda	0	0	0	0.0004	0	0
Argentina	1.642	2.1167	1.9249	1.396	1.7392	2.192

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Armenia	0.0001	0	0.0004	0.0001	0	0
Aruba	0.0211		0	0.0002		0
Úc	0.0846	0.0795	0.0644	0.0682	0.0596	0.104
Áo	0.2731	0.2641	0.295	0.2452	0.3404	0.2115
Bahamas	0.0017	0.0012	0.001	0.516	0.6103	0.0028
Bahrain	0.0073	0.0229	0.0417	0.0204	0.0217	0.0434
Bangladesh	0.0737	0.0674	0.0737	0.0754	0.0711	0.0719
Barbados	0.0001	0.0004	0.0011	0.001	0.0005	0.0005
Belarus	0.0469	0.0455	0.0337	0.037	0.2354	0.054
Bỉ	0.5898	0.5251	0.5352	0.726	0.671	0.5363
Belize	0.0001	0	0	0.0058	0.0016	0.002
Benin	0.0004				0	
Bermuda	0	0.0001	0			0.0001
Bolivia	1.3541	1.1508	1.0925	1.0939	1.4629	1.4232
Bosnia and Herzegovina	0.0007	0.0011	0.0015	0.0014	0.001	0.0013
Botswana	0	0	0		0	

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Brazil	4.2206	4.4159	4.2343	4.2523	3.7001	3.8732
British Indian Ocean Ter.	0.0001	0		0.0001	0.0008	0.0001
British Virgin Islands	0.0004	0.0009	0.0005		0	
Brunei	0.0001	0	0.0001	0	0.0001	0
Bulgaria	0.0201	0.0201	0.0214	0.019	0.0433	0.0386
Burkina Faso	0	0.0004	0		0	
Campuchia	0.0363	0.0337	0.0374	0.0465	0.0383	0.0384
Cameroon	0.0002	0.0001	0	0	0	0
Canada	1.3569	1.3191	1.2577	1.5962	1.8459	2.1168
Cape Verde	0		0.0048	0.0002	0.0015	0
Cayman Islands	0	0.0001	0	0.0001	0	
Chile	2.6257	2.4838	2.1686	2.0242	2.506	2.098
Trung Quốc	19.089	18.564	18.78	19.928	22.025	23.502
Christmas Island	0	0	0	0		0
Cocos (Keeling) Islands	0	0	0	0	0.0001	

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Colombia	8.0827	8.078	7.806	7.8849	8.314	6.9757
Comoros	0	0	0	0		
CH Congo	0	0	0	0.0001	0	0
Cook Islands	0	0		0		0
Costa Rica	0.2648	0.2363	0.1807	0.1834	0.2363	0.2396
Bờ Biển Ngà	0.0002	0.0004	0.0012	0.0016	0.0183	0.009
Croatia	0.0027	0.0032	0.0012	0.0017	0.0089	0.0039
Cuba	0.0411	0.022	0.0281	0.0211	0.0026	0.0018
Curaçao	0.0897	0.1112	0.0082	0.1189	0.006	0.0019
Cyprus	0.0009	0.0004	0.0005	0.0056	0.0003	0.0009
CH Séc	0.0853	0.1054	0.0956	0.0997	0.1836	0.2028
Đan Mạch	0.2208	0.1634	0.1193	0.2401	0.1588	0.1265
Djibouti		0				
Dominica	0.0002	0.0003	0	0	0.0003	0
CH Dominican	0.084	0.1381	0.0937	0.0864	0.1002	0.0867
East Asia & Pacific	28.71	28.198	28.43	29.036	30.137	33.444

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Đông Timor	0		0	0	0.0001	0
Ai Cập	0.0134	0.0338	0.0273	0.0314	0.0194	0.0596
El Salvador	0.032	0.0331	0.0348	0.0397	0.0299	0.0205
Equatorial Guinea	0.0001				0	0.0001
Eritrea	0		0		0	0
Estonia	0.0194	0.0182	0.114	0.3539	0.1471	0.0509
Eswatini	0.003	0.0113	0.008	0.0022	0.0024	0.0008
Ethiopia (excludes Eritrea)	0.0001	0.0001	0	0.0004	0.0002	0.0001
Châu Âu và Trung Á	13.878	14.887	14.588	14.987	14.553	13.599
Faeroe Islands				0		
Fiji	0.0003	0.0002		0		0
Phần Lan	0.1352	0.1058	0.12	0.1178	0.1399	0.1128
Pháp	1.1461	0.8037	0.9839	1.0139	0.935	0.7705
Polynesia	0	0	0.0001	0		

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Gambia	0.0001	0	0	0	0	
Georgia	0.0057	0.0035	0.0072	0.0007	0.0149	0.0027
Đức	2.707	2.6732	2.5793	2.367	2.7077	2.2523
Ghana	0.0001	0.0004	0	0	0	0.0002
Gibraltar	0.0004	0	0.0004		0.0006	0.0001
Hi Lạp	0.0149	0.0148	0.025	0.0375	0.0656	0.0587
Guam	0.0001	0.0001	0.0002	0	0.0001	
Guatemala	0.1565	0.2034	0.2046	0.2259	0.2865	0.2777
Guyana	0.0094	0.0035	0.0078	0.0028	0.0034	0.005
Haiti	0	0.0001	0.0003	0.0002	0.0001	0.0002
Holy See	0					0.0008
Honduras	0.0392	0.0355	0.0352	0.0105	0.0077	0.0082
Hong Kong, Trung Quốc	0.2143	0.1916	0.2988	0.212	0.3162	0.3888
Hungary	0.0668	0.1572	0.209	0.1365	0.1076	0.0961
Iceland	0.0012	0.0069	0.0007	0.0011	0.0007	0.0007
Ấn Độ	1.4257	1.7727	1.3533	1.5137	1.4617	1.514

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Indonesia	0.5112	0.4522	0.5066	0.4595	0.4483	0.571
Iran	0.0033	0.0054	0.0033	0.0019	0.0015	0.002
Iraq		0	0	0	0.0001	
Ireland	0.1962	0.1275	0.1628	0.1245	0.1217	0.0927
Israel	0.1482	0.1381	0.1139	0.1238	0.1383	0.1343
Ý	1.769	1.455	1.4911	1.3349	1.3849	1.6835
Jamaica	0	0.0014	0.0017	0.0001	0.0009	0.0017
Nhật Bản	2.8925	2.6366	2.4079	3.0022	2.1127	2.2653
Jordan	0.0081	0.0066	0.0054	0.0074	0.0035	0.0049
Kazakhstan	0		0	0.0002	0.0004	0.0011
Kenya	0.0056	0.003	0.0017	0.0024	0.0042	0.0047
Kiribati	0.0034		0.0001	0.002	0.02	0.0098
Triều Tiên	0.0059	0.0125	0.0013	0.0002	0.0011	0.0001
Hàn Quốc	3.4112	3.3087	3.3239	2.5002	2.2155	3.5607
Coét	0.0001	0	0	0.0001	0.0001	0.0002
CH Kyrgyz	0	0	0.0001	0	0.0001	0

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Lào	0.0004	0	0.0013	0.0009	0.0007	0.0013
Mỹ Latinh và Caribe	29.48	31.803	30.137	29.706	27.061	24.42
Latvia	0.0179	0.0579	0.0621	0.0586	0.1603	0.0744
Liban	0.0012	0.0007	0.0006	0.0019	0.0019	0.0005
Lesotho	0	0	0	0	0	0
Liberia	0	0	0		0.0001	0.0002
Libi	0	0			0	
Lithuania	0.0201	0.0203	0.1301	0.0223	0.206	0.1528
Luxembourg	0.0453	0.0295	0.0395	0.0576	0.0056	0.0134
Macao	0	0.0001	0.0001	0	0.0027	0.0028
Madagascar	0.0004	0.0014	0.0005	0.0004	0.001	0.0002
Malawi	0.0001	0.0002	0	0		0
Malaysia	0.3128	0.3263	0.2881	0.3121	0.2746	0.3459
Maldives	0			0		0.002
Mali	0.0001	0.0002	0	0.0001	0	0
Malta	0.0005	0.0002	0.0003	0.0009	0.0002	0.0049

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Đảo Marshall	0		0.0983	0.0002		
Mauritius	0.0024	0.0025	0.0011	0.0017	0.0013	0.0014
Mexico	3.2411	3.7357	3.4702	3.3767	3.297	2.786
Trung Đông và Bắc Phi	0.3813	0.4173	0.4115	0.3783	0.3737	1.3834
Moldova	0.0005	0	0.0001	0.0001	0.0001	0.0005
Mông Cổ	0	0.0005	0.0001	0	0.0001	0
Montenegro	0	0	0	0.0001	0.0005	0.0002
Ma-Rốc	0.0188	0.024	0.0276	0.0343	0.02	0.0504
Myanmar	0.0018	0.0041	0.0082	0.0151	0.0132	0.0133
Nauru	0.0001	0.0001	0		0	0.0327
Nepal	0.0001	0	0	0.0001	0	0.0001
Hà Lan	1.1197	2.2415	1.9031	1.5352	0.6893	0.5986
New Zealand	0.0305	0.0178	0.0157	0.0291	0.0188	0.0151
Nicaragua	0.0504	0.0353	0.0274	0.0371	0.0326	0.0779
Nigeria	0	0.1436	0	0	0	0.0038
Bắc Mỹ	24.545	21.274	22.866	22.148	23.767	24.183

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
North Macedonia	0.0002	0.0001	0.0005	0.0002	0.0003	0.0001
Nauy	0.0355	0.0473	0.0414	0.039	0.0325	0.0475
Oman	0.0017	0.0023	0.0017	0.0046	0.0112	0.0118
Các nước châu Á khác	0.8847	0.8299	0.8221	0.7005	0.8515	0.8428
Pakistan	0.048	0.061	0.0604	0.0649	0.0415	0.0451
Panama	3.1174	4.5004	4.8447	4.6581	0.8847	0.4646
Papua New Guinea	0.0001	0.0177	0.0069	0	0	0.0011
Paraguay	0.2247	0.4045	0.2978	0.2521	0.093	0.0954
Peru	3.8463	3.826	3.3869	3.3351	3.3483	3.3566
Philippines	0.0947	0.1026	0.1166	0.0825	0.0689	0.0571
Ba Lan	0.1041	0.1382	0.1441	0.1697	0.2013	0.1465
Bồ Đào Nha	0.2317	0.1069	0.1096	0.1101	0.1034	0.121
Qatar	0.0163	0.0075	0.0016	0.0007	0.0008	0.1353
Romania	0.058	0.0918	0.0669	0.1063	0.0576	0.0807
Nga	1.1514	0.8603	1.3614	1.3305	1.0638	2.0214

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
San Marino	0.002	0.001	0.0009	0.0008	0.0006	0.0011
Ả Rập Xê Út	0.092	0.0848	0.1064	0.0746	0.0827	0.7285
Senegal	0.0002	0.0004	0.0029	0.0049	0.0011	0.0023
Serbia, FR (Serbia/ Montenegro)	0.0038	0.0152	0.006	0.0086	0.0095	0.0071
Seychelles	0	0.0017	0.0103	0.0188	0.0074	0.0205
Singapore	0.3109	0.3425	0.395	0.3639	0.3937	0.4156
CH Slovak	0.0175	0.0406	0.0365	0.1047	0.1685	0.0994
Slovenia	0.0315	0.0351	0.0326	0.0342	0.0401	0.0385
Đảo Solomon	0.0013		0.0029	0	0.0004	0.003
Nam Phi	0.0383	0.0395	0.0583	0.0413	0.0287	0.0363
Nam Á	1.6161	1.9531	1.5434	1.7052	1.6546	1.6907
Tây Ban Nha	1.9971	2.9965	2.1846	2.7353	2.5431	2.3581
Sri Lanka	0.0686	0.0519	0.056	0.0509	0.0779	0.0575
Các quốc gia châu Phi cận Sa mạc Sahara	0.0515	0.2136	0.0897	0.0748	0.0666	0.0807

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Sudan	0.0003	0.0002	0.0001	0.0003	0.0001	0.0001
Suriname	0.0004	0.0003	0	0.0001	0.0003	0.0001
Thụy Điển	0.2307	0.2117	0.2328	0.3703	0.2521	0.2079
Thụy Sĩ	0.6987	0.5719	0.4414	0.4255	0.4991	0.3986
CH Arap Siri	0.0031	0.0041	0.0025	0.002	0.002	0.003
Thái Lan	0.7485	1.2871	1.3184	1.1201	1.1224	1.241
Tokelau	0.0004	0	0.0001	0.0002	0.0002	0.0001
Trinidad and Tobago	0.1091	0.0204	0.0322	0.0328	0.0265	0.0363
Tunisia	0.0219	0.0177	0.0097	0.0324	0.039	0.0327
Thổ Nhĩ Kỳ	0.2894	0.2619	0.3092	0.363	0.3463	0.3098
Turkmenistan	0.0004	0.0001	0	0		0
Tuvalu	0	0.0125	0		0.0012	
Ukraina	0.0256	0.0066	0.0053	0.0405	0.0504	0.0083
Các Tiểu Vương quốc Ả Rập thống nhất	0.0454	0.0689	0.0694	0.0419	0.0315	0.171
Anh	0.4882	0.6495	0.6792	0.6097	0.853	0.6124

Tên nước đối tác	Năm 2016	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021
Mỹ	23.188	19.955	21.608	20.552	21.921	22.066
United States Minor Outlying I	0.0007	0.0036	0.0011	0.0005	0.0027	0.0009
Khác	0.3609	0.3071	1.1018	1.1438	1.5254	0.3198
Uruguay	0.2595	0.2711	0.2242	0.2292	0.3103	0.3249
Uzbekistan	0.0007	0.0041	0.003	0.0001	0	0.0026
Vanuatu	0.0625	0.0005		0		0.0012
Venezuela	0.0558	0.0888	0.0378	0.0404	0.0648	0.0688
Việt Nam	0.8965	0.8187	0.8417	0.795	0.999	0.9039

Nguồn: Tổng hợp từ Tradingeconomics.com

**Phụ lục 2: Chứng loại hàng hoá Ecuador nhập khẩu từ
Trung Quốc năm 2023**

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Máy móc thiết bị	1.150.000	17,97	37,10
Thiết bị điện, điện tử	1.110.000	17,34	53,62
Phương tiện vận tải trừ đường sắt, xe điện	978.470	15,29	35,07
Sắt thép	444.360	6,94	48,69
Sản phẩm nhựa	330.280	5,16	27,75
Sản phẩm thép	249.070	3,89	51,69
Hoá chất hữu cơ	188.730	2,95	42,48
Cao su	178.010	2,78	48,74
Thiết bị quang, ảnh, kỹ thuật, y tế	173.860	2,72	26,51
Sản phẩm hoá chất	135.530	2,12	22,15
Đồ chơi, đồ chơi thể thao	112.720	1,76	77,65

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Nội thất, bảng hiệu chiếu sáng, nhà tiền chế	93.650	1,46	53,06
Hoá chất vô cơ	81.060	1,27	34,10
Giấy và sản phẩm giấy	76.980	1,20	19,21
Xơ, sợi tổng hợp	70.800	1,11	67,11
Các sản phẩm kim loại	69.400	1,08	51,38
Phân bón	67.650	1,06	14,10
Giày dép	65.430	1,02	29,25
Kính xây dựng	62.570	0,98	48,86
Hàng dệt may không dệt kim	58.160	0,91	30,50
Nhôm	58.100	0,91	34,67
Các thiết bị cắt bằng kim loại	49.290	0,77	37,20
Các mặt hàng sản xuất khác	45.750	0,71	33,40

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Các sản phẩm bằng da, ruột động vật, yên cương, đồ du lịch	40.360	0,63	75,84
Hàng may mặc đan hoặc móc	37.600	0,59	25,73
Vải dệt kim hoặc móc	35.520	0,56	44,34
Chất chiết xuất thuộc da, thuốc nhuộm,	31.380	0,49	17,43
Xi măng	30.810	0,48	24,01
Bông	27.000	0,42	37,92
Dược phẩm	25.770	0,40	1,94
Sợi, xơ tự nhiên	22.890	0,36	26,67
Xà phòng, chất bôi trơn, sáp, nến,	20.660	0,32	11,03
Mền xơ, nỉ, sản phẩm không dệt, sợi, dây xe, chảo	19.410	0,30	28,69

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Đá, thạch cao, xi măng, amiăng, mica hoặc các vật liệu tương tự	19.090	0,30	19,98
Các loại rễ, củ ăn được	15.370	0,24	27,06
Hoá mỹ phẩm	15.300	0,24	3,39
Vải dệt đã được ngâm tẩm, tráng hoặc ép lớp	14.890	0,23	46,18
Tinh bột biến tính, keo, enzym	13.970	0,22	13,98
Gỗ và sản phẩm gỗ	13.220	0,21	23,42
Nhiên liệu khoáng, dầu, sản phẩm chưng cất	12.220	0,19	0,16
Mũ đội đầu	11.880	0,19	45,83
Hàng hoá khác chưa phân vào đầu	11.850	0,19	3,31
Đường	11.430	0,18	5,57

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Dầu mỡ động, thực vật	10.380	0,16	3,81
Các mặt hàng dệt	10.220	0,16	20,71
Muối, lưu huỳnh, đất, đá, thạch cao, vôi và xi măng	9.950	0,16	13,89
Đồng	9.520	0,15	9,79
Phụ phẩm dùng cho sản xuất thức ăn chăn nuôi	8.280	0,13	0,51
Đá quý, ngọc trai, kim loại quý	8.200	0,13	32,67
Vải dệt hoặc chăn	7.610	0,12	54,87
Lông vũ, hoa nhân tạo, tóc	6.570	0,10	89,88
Đồng hồ	5.260	0,08	32,11
Các chế phẩm ăn được khác	4.670	0,07	1,49
Nhạc cụ và linh, phụ kiện	4.430	0,07	52,74
Thảm	4.240	0,07	51,58
Ô, dù, gậy chống	3.820	0,06	95,02

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Chất nổ, pháo hoa, diêm, pháo hoa	3.150	0,05	8,22
Thiết bị chụp ảnh, quay phim	3.110	0,05	19,50
Thiết bị đường sắt	3.060	0,05	35,58
Kẹo cao su	2.920	0,05	17,62
Sách in, báo, tranh ảnh	2.810	0,04	6,44
Máy bay	2.780	0,04	9,21
Dầu hạt, quả có dầu, ngũ cốc, hạt, quả	1.440	0,02	2,60
Kẽm	1.380	0,02	7,92
Thuỷ sản	1.120	0,02	7,72
Hàng rau quả	1.090	0,02	1,23
Ngũ cốc, bột mì, tinh bột, chế phẩm và sản phẩm từ sữa	1.030	0,02	0,76
Ca cao và sản phẩm từ ca cao	966	0,02	1,73
Tàu thuyền	748	0,01	2,98

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Kim loại cơ bản khác	593	0,01	22,46
Các sản phẩm nghệ thuật	505	0,01	59,71
Chì	495	0,01	41,94
Các sản phẩm tết, bện, đan	398	0,01	74,33
Nickel	367	0,01	18,10
Cà phê, chè, gia vị	289	0,00	0,97
Quặng xỉ và tro	270	0,00	6,02
Sản phẩm xay xát, mạch nha, tinh bột, inlin, gluten lúa mì	252	0,00	0,41
Sợi dệt thực vật	205	0,00	45,73
Thiếc	181	0,00	12,32
Nút chai và các sản phẩm bằng nút chai	158	0,00	36,78
Lông cừu, lông động vật	139	0,00	5,22
Bột gỗ	93	0,00	0,26

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Đồ uống, rượu mạnh và dấm	63	0,00	0,04
Rau	50	0,00	4,14
Trái cây	30	0,00	0,02
Da lông và lông nhân tạo, sản xuất	24	0,00	19,39
Thịt và thủy sản chế biến	20	0,00	0,12
Da sống và da thuộc	8	0,00	0,19
Hoa, cây cảnh	7	0,00	0,02
Ngũ cốc	6	0,00	0,00
Thuốc lá	5	0,00	0,06
Vũ khí	1	0,00	0,02
Các sản phẩm có nguồn gốc từ động vật	0	0,00	0,00

Nguồn: Tổng hợp từ Tradingeconomics.com

Phụ lục 3: Chứng loại hàng hóa xuất khẩu của Ecuador sang Trung Quốc năm 2023

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Thủy sản	3.880.000	68,43	51,53
Quặng và tro, xỉ	1.370.000	24,16	70,98
Trái cây	155.520	2,74	3,78
Gỗ và sản phẩm gỗ	113.790	2,01	21,33
Phụ phẩm động vật làm thức ăn chăn nuôi	74.630	1,32	34,84
Đồng	44.200	0,78	52,68

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu Ecuador sang Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu Ecuador (%)
Ca cao và sản phẩm ca cao	15.250	0,27	1,16
Hoa, cây cảnh	3.740	0,07	0,37
Nhôm	3.670	0,06	3,37
Dầu thô, xăng dầu	3.490	0,06	0,04
Các mặt hàng sản xuất khác	2.350	0,04	9,55
Dầu mỡ động thực vật	1.760	0,03	0,87
Rau quả chế biến	1.180	0,02	0,37
Thuốc nhuộm	1.150	0,02	10,23
Các chế phẩm ăn được khác	1.030	0,02	0,74
Đá quý, kim loại quý, ngọc trai	962	0,02	0,07

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu Ecuador sang Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu Ecuador (%)
Quặng và sắt	809	0,01	4,59
Máy móc thiết bị, nổi hơi	775	0,01	1,15
Tranh, báo, ảnh	624	0,01	13,48
Cà phê, chè, gia vị	506	0,01	2,27
Hàng điện, điện tử và linh kiện	500	0,01	0,34
Mũ đội đầu	451	0,01	1,96
Quần áo dệt kim	251	0,00	1,54
Giấy và sản phẩm giấy	227	0,00	0,51
Các sản phẩm hoá chất	209	0,00	0,94
Da động vật	187	0,00	3,88

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu Ecuador sang Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu Ecuador (%)
Nhựa và sản phẩm nhựa	186	0,00	0,12
Muối, lưu huỳnh, đất, đá, thạch cao và xi măng	109	0,00	0,35
Hoá mỹ phẩm	100	0,00	1,58
Sản phẩm được tết, bện từ thực vật	99	0,00	4,05
Các sản phẩm có nguồn gốc từ động vật	82	0,00	2,67
Thực phẩm chế biến từ thịt, thủy sản	61	0,00	0,00
Máy ảnh, máy quay phim	55	0,00	0,28

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador (%)
Các sản phẩm bằng kim loại cơ bản khác	36	0,00	0,31
Đá, thạch cao, xi măng...	35	0,00	0,35
Hoá chất hữu cơ	29	0,00	0,84
Vải dệt đã được tráng	26	0,00	6,99
Đường	26	0,00	0,06
Sợi và vải thực vật	25	0,00	0,11
Phương tiện vận tải trừ đường sắt	24	0,00	0,58
Đồ nội thất, chiếu sáng	19	0,00	0,10
Bia, rượu và dấm	16	0,00	0,13

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu Ecuador sang Trung Quốc (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu Ecuador (%)
Thiết bị đường sắt	14	0,00	4,15
Các loại củ ăn được	10	0,00	0,00
Vật liệu được đan từ thực vật	8	0,00	1,59
Mền xơ, nỉ, sản phẩm không dệt, sợi, dây xe, chảo chảo	3	0,00	0,05
Dụng cụ cắt bằng kim loại	1	0,00	0,02
Cao su	1	0,00	0,00

Nguồn: Tổng hợp từ Tradingeconomics.com

**Phụ lục 4: Chứng loại hàng hoá Ecuador nhập khẩu
từ Mỹ năm 2023**

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Nhiên liệu khoáng, dầu, sản phẩm chưng cất	5.200.000	62,73	69,71
Phụ phẩm dùng cho sản xuất thức ăn chăn nuôi	583.930	7,04	36,27
Máy móc, lò phản ứng hạt nhân, nồi hơi	461.580	5,57	14,89
Sản phẩm nhựa	259.820	3,13	21,83
Hàng hoá khác chưa phân vào đầu	258.720	3,12	72,19
Thiết bị điện, điện tử	209.990	2,53	10,14
Thiết bị quang, ảnh, kỹ thuật, y tế	153.100	1,85	23,34
Sản phẩm hoá chất	132.090	1,59	21,59
Dược phẩm	129.460	1,56	9,73
Phương tiện vận tải trừ đường sắt, xe điện	117.680	1,42	4,22
Ngũ cốc	116.010	1,40	17,46

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Sắt thép	61.770	0,75	6,77
Hoá chất hữu cơ	53.990	0,65	12,15
Các chế phẩm ăn được khác	34.990	0,42	11,13
Sản phẩm thép	31.940	0,39	6,63
Phân bón	29.340	0,35	6,12
Hoá mỹ phẩm	29.250	0,35	6,47
Cao su	27.670	0,33	7,58
Bột gỗ	26.270	0,32	73,07
Hoá chất vô cơ	23.890	0,29	10,05
Chất chiết xuất thuộc da, thuốc nhuộm,	23.250	0,28	12,91
Xà phòng, chất bôi trơn, sáp, nến,	22.670	0,27	12,10
Máy bay	22.090	0,27	73,15
Các mặt hàng dệt	22.000	0,27	44,59
Các thiết bị cắt bằng kim loại	21.610	0,26	16,31
Giấy và sản phẩm giấy	16.190	0,20	4,04

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Nội thất, bảng hiệu chiếu sáng, nhà tiền chế	15.730	0,19	8,91
Albuminoid, tinh bột biến tính, keo, enzym	14.260	0,17	14,27
Thuỷ sản	11.860	0,14	81,73
Dầu hạt, quả có dầu, ngũ cốc, hạt, quả	10.990	0,13	19,87
Trái cây	10.980	0,13	7,63
Bông	9.880	0,12	13,88
Đồ chơi, đồ chơi thể thao	9.420	0,11	6,49
Ngũ cốc, bột mì, tinh bột, chế phẩm và sản phẩm từ sữa	7.730	0,09	5,70
Nhôm	6.960	0,08	4,15
Các sản phẩm có nguồn gốc từ động vật	6.670	0,08	24,39
Thiết bị chụp ảnh, quay phim	6.490	0,08	40,69
Ca cao và sản phẩm từ ca cao	6.350	0,08	11,35

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Vải dệt đã được ngâm tẩm, tráng hoặc ép lớp	6.180	0,07	19,17
Các sản phẩm khác bằng kim loại	6.070	0,07	4,49
Các mặt hàng sản xuất khác	5.750	0,07	4,20
Dầu mỡ động, thực vật	5.470	0,07	2,01
Thịt và thủy sản chế biến	5.180	0,06	32,40
Kính xây dựng	4.860	0,06	3,79
Sách in, báo, tranh ảnh	4.810	0,06	11,02
Sợi, xơ tự nhiên	4.280	0,05	4,99
Đường	4.020	0,05	1,96
Muối, lưu huỳnh, đất, đá, thạch cao, vôi và xi măng	3.870	0,05	5,40
Động vật sống	3.470	0,04	12,16
Hàng rau quả	3.430	0,04	3,87
Thịt và sản phẩm thịt	3.290	0,04	16,81
Đồ uống, rượu mạnh và dấm	2.970	0,04	1,99
Đồng	2.950	0,04	3,03

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Chất nổ, pháo hoa, diêm, pháo hoa	2.750	0,03	7,17
Hàng dệt may không dệt kim	2.540	0,03	1,33
Mền xơ, nỉ, sản phẩm không dệt, sợi, dây xe, chảo chảo	2.360	0,03	3,49
Đá, thạch cao, xi măng, amiăng, mica hoặc các vật liệu tương tự	2.290	0,03	2,40
Hàng may mặc đan hoặc móc	2.180	0,03	1,49
Cây cảnh, hoa	1.970	0,02	5,64
Tàu thuyền	1.840	0,02	7,32
Kẹo cao su	1.570	0,02	9,47
Quặng xỉ và tro	1.490	0,02	33,26
Các loại rễ, củ ăn được	1.380	0,02	2,43
Mũ đội đầu	1.380	0,02	5,32
Vải dệt kim hoặc móc	1.330	0,02	1,66
Các sản phẩm bằng da, ruột động vật, yên cương, đồ du lịch	1.240	0,01	2,33

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Nhạc cụ và linh, phụ kiện	1.240	0,01	14,76
Xi măng	1.210	0,01	0,94
Đá quý, ngọc trai, kim loại quý	1.150	0,01	4,58
Sợi nhân tạo	1.130	0,01	1,07
Gỗ và sản phẩm gỗ	1.120	0,01	1,98
Thiết bị đường sắt	927	0,01	10,78
Đồng hồ	918	0,01	5,60
Thảm	900	0,01	10,95
Sản phẩm từ sữa, trứng, mật ong	848	0,01	4,92
Giày dép	731	0,01	0,33
Nickel	518	0,01	25,50
Cà phê, chè, gia vị	486	0,01	1,64
Kim loại cơ bản khác	317	0,00	12,01
Kẽm	270	0,00	1,55
Thiếc	244	0,00	16,61
Chì	226	0,00	19,15

Tên hàng	Kim ngạch nhập khẩu (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu từ Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch nhập khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Sản phẩm xay xát, mạch nha, tinh bột, inlin, gluten lúa mì	210	0,00	0,34
Lông vũ, hoa nhân tạo, tóc	200	0,00	2,73
Vải dệt hoặc chần	169	0,00	1,22
Vũ khí	160	0,00	2,32
Các sản phẩm nghệ thuật	82	0,00	9,73
Da sống và da thuộc	77	0,00	1,88
Ô, dù, gậy chống	58	0,00	1,43
Rau	41	0,00	3,40
Nút chai và các sản phẩm bằng nút chai	28	0,00	6,46
Các sản phẩm tét, bện, đan	4	0,00	0,78
Thuốc lá	2	0,00	0,02
Sợi dệt thực vật	2	0,00	0,37
Lông cừu, lông động vật	1	0,00	0,03
Da lông và lông nhân tạo, sản xuất	0	0,00	0,11

Nguồn: Tổng hợp từ *Tradingeconomics.com*

**Phụ lục 5: Chứng loại hàng hoá Ecuador xuất khẩu
sang Mỹ năm 2023**

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Dầu thô, xăng dầu	2.990.000	40,41	33,30
Thủy sản	1.620.000	21,89	21,51
Trái cây	765.270	10,34	18,62
Đá quý, kim loại quý, ngọc trai	383.600	5,18	27,01
Hoa, cây cảnh	354.870	4,80	35,14
Ca cao và sản phẩm ca cao	232.170	3,14	17,59
Thực phẩm chế biến từ thịt, thủy sản	182.790	2,47	13,34
Các loại củ ăn được	174.700	2,36	56,38
Rau quả chế biến	155.900	2,11	48,78
Gỗ và sản phẩm gỗ	101.230	1,37	18,98
Nhôm	77.670	1,05	71,40

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Hàng điện, điện tử và linh kiện	69.340	0,94	47,82
Cao su	34.770	0,47	51,66
Máy bay và linh kiện máy bay	28.540	0,39	35,08
Nhựa và sản phẩm nhựa	27.390	0,37	17,26
Hàng hoá khác	22.040	0,30	76,21
Dầu mỡ động thực vật	16.130	0,22	7,94
Chì	14.700	0,20	30,93
Các chế phẩm ăn được khác	13.940	0,19	9,97
Phụ phẩm động vật làm thức ăn chăn nuôi	13.060	0,18	6,10
Máy móc thiết bị, nồi hơi	12.500	0,17	18,53
Sữa và sản phẩm sữa	11.890	0,16	30,88
Tinh bột các loại	11.400	0,15	80,57

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Sản phẩm gốm sứ	10.190	0,14	26,70
Thuốc nhuộm	10.110	0,14	89,95
Đồ nội thất, chiếu sáng	9.150	0,12	46,17
Cà phê, chè, gia vị	7.340	0,10	32,90
Mũ đội đầu	5.090	0,07	22,12
Albuminoid, tinh bột biến tính, keo, enzym	4.280	0,06	13,08
Máy ảnh, máy quay phim	4.200	0,06	21,27
Quần áo dệt kim	3.380	0,05	20,77
Bia, rượu và dấm	3.210	0,04	25,91
Quần áo không dệt kim	3.080	0,04	38,94
Giấy và sản phẩm giấy	3.050	0,04	6,85
Tranh, báo, ảnh	2.500	0,03	54,00
Đường	2.370	0,03	5,04
Sắt thép	2.150	0,03	1,69

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Động vật sống	2.120	0,03	99,53
Các sản phẩm bằng kim loại cơ bản khác	2.100	0,03	17,87
Các sản phẩm có nguồn gốc từ động vật	1.980	0,03	64,71
Đồ chơi, đồ chơi thể thao	1.950	0,03	61,90
Các sản phẩm dệt may khác	1.660	0,02	8,26
Hạt, quả có dầu	1.470	0,02	20,94
Hoá mỹ phẩm	1.430	0,02	22,63
Thuỷ tinh và sản phẩm thuỷ tinh	1.380	0,02	6,80
Đồng	1.120	0,02	1,33
Ngũ cốc	940	0,01	14,31
Các mặt hàng sản xuất khác	783	0,01	3,18
Sản phẩm sữa, trứng	735	0,01	100,00

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Phương tiện vận tải trừ đường sắt	672	0,01	16,26
Sản phẩm được tẽt, bẽn từ thực vật	635	0,01	25,91
Các sản phẩm hoá chất	435	0,01	1,95
Các sản phẩm bằng da, ruột động vật, yên cương, đồ du lịch	425	0,01	32,20
Vải dệt hoặc chần	316	0,00	81,19
Xà phòng, sáp, nến	304	0,00	1,29
Thịt và nội tạng ăn được	285	0,00	12,74
Vật liệu được đan từ thực vật	187	0,00	36,30
Vào dệt kim hoặc móc	184	0,00	37,90
Quặng và sắt	179	0,00	1,02
Dược phẩm	178	0,00	0,52

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Thảm trải sàn	164	0,00	9,34
Mền xơ, nỉ, sản phẩm không dệt, sợi, dây xe, chảo chảo	144	0,00	2,53
Sợi nhân tạo	137	0,00	4,22
Hoá chất hữu cơ	126	0,00	3,61
Thiết bị đường sắt	102	0,00	30,26
Quặng và tro, xỉ	99	0,00	0,01
Gôm, nhựa	89	0,00	22,19
Da động vật	81	0,00	1,68
Phân bón	80	0,00	1,08
Nguyên liệu ngành ảnh	48	0,00	37,72
Đá, thạch cao, xi măng...	47	0,00	0,46
Hoá chất vô cơ	44	0,00	1,12
Dụng cụ cắt bằng kim loại	43	0,00	0,77
Da chim, lông vũ, tóc người	37	0,00	53,97

Tên hàng	Trị giá (nghìn USD)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu của Ecuador sang Mỹ (%)	Tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu mặt hàng của Ecuador (%)
Nhạc cụ	35	0,00	24,66
Sản phẩm nghệ thuật	34	0,00	46,10
Giày dép	22	0,00	0,11
Sợi, xơ nhân tạo	20	0,00	0,92
Đồng hồ	18	0,00	6,75
Bông	11	0,00	0,07
Sợi và vải thực vật	10	0,00	0,04
Tàu thuyền	5	0,00	0,08
Lông, tóc động vật	5	0,00	2,78
Bột gỗ	4	0,00	0,49
Vải dệt đã được tráng	4	0,00	0,98
Nikel	3	0,00	5,89
Vũ khí	3	0,00	2,70
Muối, lưu huỳnh, đất, đá, thạch cao và xi măng	2	0,00	0,01
Chất nổ, pháo hoa	1	0,00	0,45

Nguồn: Tổng hợp từ *Tradingeconomics.com*

Phụ lục 6: Một số địa chỉ hữu ích

[1]. ĐẠI SỨ QUÁN VIỆT NAM TẠI CHILE, KIÊM NHIỆM ECUADOR

Địa chỉ: Avenida Eliodoro Yáñez 2897, Providencia, Santiago de Chile,

Điện thoại: (56 2) 2 244 3633/2 244 3755

Fax: (56 2) 2 244 3799

[2]. VĂN PHÒNG THƯƠNG VỤ

Địa chỉ: Avenida Eliodoro Yáñez 2887, Providencia, Santiago de Chile

Điện thoại: (56 2) 2 232 1135/2 232 1394

Fax: (56 2) 2 234 1159

[3]. ĐẠI SỨ QUÁN ECUADOR TẠI MALAYSIA, KIÊM NHIỆM VIỆT NAM

Địa chỉ: Wisma Selangor Dredging 10th Floor, West Block 142-C Jalan Ampang 50450 Kuala Lumpur, Malaysia

Điện thoại: +603-216-35094; +603-216-35078;
+603-216-35431

Fax: +603-216-35096

Email: embecua@po.jaring.my

Website URL: <http://www.embaecuadorMalaysia.com>

ECUADOR - THỊ TRƯỜNG TIỀM NĂNG TẠI KHU VỰC NAM MỸ

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG THƯƠNG

Trụ sở: Số 655 Phạm Văn Đồng, Bắc Từ Liêm, Hà Nội

Điện thoại: 024 3934 1562 * **Fax:** 024 3938 7163

Website: nxbcongtuong.vn

Email: nxbct@moit.gov.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản

Giám đốc - Tổng Biên tập

Trương Thu Hiền

Biên tập

Đồng Thị Thu Thủy

Chế bản

Vũ Việt Dũng

Thiết kế bìa

Vũ Việt Dũng

In 1.050 cuốn, khổ 14.5x20.5cm tại Công ty Cổ phần In Viễn Đông
Địa chỉ: Km19+400, Giai Phạm, Yên Mỹ, Hưng Yên
Xác nhận đăng kí xuất bản số: 2974-2024/CXBIPH/1-186/CT
Quyết định xuất bản số: 387/QĐ-NXBCT cấp ngày 01 tháng 11 năm 2024
Mã số ISBN: 978-604-481-613-5
In xong và nộp lưu chiểu quý IV năm 2024